

**ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ**

**ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΕΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ**

4066 607

Πτυχιακή εργασία

των

**ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΠΥΡΟΥ
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ**

Εισηγητής

Δ. ΝΤΟΒΑΣ

Βιβλιοθήκη ΤΕΙΜ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ. 3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	σελ. 4
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
1.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ – ΠΟΛΙΤΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 6
1.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ	σελ. 7
1.2.1 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	σελ. 8
1.2.2 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	σελ. 9
1.2.3 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ	σελ. 10
1.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	σελ. 12
1.3.1 Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ	σελ. 13
1.3.2 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ	σελ. 13
1.3.3 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ – ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΧΡΕΟΣ	σελ. 14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	σελ. 16
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
2.1 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ – ΓΕΩΡΓΙΑ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	σελ. 16
2.2 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	σελ. 18
2.2.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	σελ. 18
2.2.2 ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	σελ. 20
2.2.3 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	σελ. 21
2.2.4 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΥΒΑ	σελ. 22
2.2.5 ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ	σελ. 22
2.2.6 ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ – ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	σελ. 23
2.3 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	σελ. 23
2.3.1 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	σελ. 24
2.3.2 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	σελ. 24
2.3.3 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	σελ. 25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	σελ. 25
Η ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
3.1 Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗ	σελ. 27
3.2 ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ	σελ. 28
3.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	σελ. 30
3.4 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	σελ. 32
3.5 Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	σελ. 33

3.6	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑ	σελ. 35
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	σελ. 37
	ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	
4.1	ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	σελ. 37
4.2	ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	σελ. 38
4.3	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	σελ. 38
4.4	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ	σελ. 39
	ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ – ΕΞΑΓΩΓΩΝ	σελ. 42
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	σελ. 57
	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ	
5.1	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ – ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ	σελ. 57
5.2	ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	σελ. 58
5.3	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ	σελ. 59
5.4	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ	σελ. 59
5.4.1	ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	σελ. 60
5.4.2	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	σελ. 62
5.4.3	ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	σελ. 64
5.4.4	ΑΛΛΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	σελ. 64
5.5	ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ – ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	σελ. 65
5.6	ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	σελ. 66
5.7	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	σελ. 68
5.7.1	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΗΣ	σελ. 72
5.7.2	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ. 73
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 75

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σκοπός της εργασίας είναι η παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης της Βουλγαρίας, ιδιαίτερα στο πεδίο των επενδύσεων, του εμπορίου και γενικά των συναλλαγών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς.

Η συγκέντρωση στοιχείων έγινε με δευτερογενή έρευνα και έρευνα αρχείου. Ιδιαίτερα χρήσιμη αποδείχθηκε η χρήση στοιχείων από «αφιερώματα» οικονομικών εφημερίδων αφού τα στοιχεία αυτά ήταν περισσότερο πρόσφατα από τα ανάλογα βιβλία.

Η εργασία αναπτύσσεται σε πέντε (5) κεφάλαια.

- Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα δημογραφικά και γενικά οικονομικά δεδομένα, ενώ γίνεται παράλληλα αναφορά στις πολιτικές και ιστορικές εξελίξεις οι οποίες διαμόρφωσαν την παρούσα οικονομική κατάσταση της χώρας.
- Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφονται οι οικονομικές δραστηριότητες ανά τομέα παραγωγής με ειδική ανάλυση του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα.
- Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύεται η δομή και τα χαρακτηριστικά των επενδύσεων στη Βουλγαρία με βάση την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και τα προβλήματα που εμπόδισαν την βελτίωση του επενδυτικού κλίματος.
- Στο τέταρτο κεφάλαιο αναπτύσσονται οι συνθήκες διαμόρφωσης των εμπορικών συναλλαγών και η πορεία των εισαγωγών-εξαγωγών για το διάστημα 1995-2000.
- Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά της επενδυτικής συμμετοχής της Ελλάδας με την είσοδο κεφαλαίων σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις της Βουλγαρίας.

Τέλος, παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προβληματισμοί που αφορούν τις ελληνικές επενδύσεις στη Βουλγαρία, με δεδομένο το υπάρχον επενδυτικό κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση προσχώρησης της Βουλγαρίας στη διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Επίσημη ονομασία:	Δημοκρατία της Βουλγαρίας
Πρωτεύουσα:	Σόφια / 1,1 εκ. κάτοικοι
Κυριότερες πόλεις:	Φιλιπούπολη (Πλόβντιβ): 345.000 κάτοικοι Βάρνα: 305.000 κάτοικοι Μπουργκάς: 200.000 κάτοικοι Ρούσε: 168.000 κάτοικοι
Πληθυσμός:	8,38 εκατομμύρια 68% αστικός, 32% γεωργικός
Έκταση:	110.993 m ² Διαιρείται σε 9 διοικητικά διαμερίσματα με 278 δήμους. Συνορεύει νοτίως με την Ελλάδα και την Τουρκία, δυτικά με την ΠΓΔΜ και την Γιουγκοσλαβία. Ο Δούναβης τη χωρίζει από τη Ρουμανία στα βόρεια και φυσικό σύνορό της αποτελεί η Μαύρη Θάλασσα
Σύνορα:	Ρουμανία, Τουρκία, Ελλάδα, Σερβία, ΠΓΔΜ
Φυσικοί πόροι:	Σιδηρομεταλλεύματα, μαγγάνιο, χρώμιο, χαλκός, ψευδάργυρος.
Εθνότητες:	Βούλγαροι: 85,7%, Τούρκοι: 9,4%, Τσιγγάνοι: 3,7%. Χριστιανοί Ορθόδοξοι: 85%
Θρήσκευμα:	Μουσουλμάνοι: 13% Καθολικοί: 1%
Πρόεδρος της Δημοκρατίας:	Γκεόργκι Παρβάνοφ
Πρωθυπουργός:	Συμεών Σαξκομπουργκότσκι «Συνασπισμός της Ένωσης Δημοκρατικών Δυνάμεων» «Ενωμένη Αριστερά»
Πολιτικά κόμματα:	«Συμμαχία Εθνικής Σωτηρίας» «Ευρωαριστερά» «Βουλγάρικο Επιχειρηματικό Μπλοκ»

	1-2 Ιανουαρίου – Πρωτοχρονιά
	3 Μαρτίου – Εθνική ημέρα
	Κυριακή, Δευτέρα του Πάσχα
Δημόσιες αργίες:	1 Μαΐου – Πρωτομαγιά
	24 Μαΐου – Κυρίλλου & Μεθοδίου
	22 Σεπτεμβρίου – Ημέρα ανεξαρτησίας
	25-26 Δεκεμβρίου - Χριστούγεννα
Νόμισμα:	Λέβα
	0,5129 ευρώ = 1 Λέβα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής της Βουλγαρίας, ο πληθυσμός της χώρας ανέρχεται στα 8,1 εκατ. κατοίκους. Από το 1988 παρατηρείται μια συνεχής μείωσή του η οποία οφείλεται στην αύξηση της θνησιμότητας, στη μείωση του αριθμού των γεννήσεων αλλά και στα υψηλά επίπεδα μετανάστευσης, ιδιαίτερα μετά το 1989. Στα επόμενα 10 χρόνια εκτιμάται ότι ο πληθυσμός ατόμων νεαρής ηλικίας θα μειωθεί κατά 630.000 και των εργαζομένων κατά 420.000, ενώ, αν συνεχιστεί αυτή η τάση, το έτος 2020 ο πληθυσμός της Βουλγαρίας δεν θα ξεπερνά τα 7 εκατ. κατοίκους.

Επίσης, ο πληθυσμός της Βουλγαρίας είναι από τους πλέον γερασμένους της Ευρώπης: το 24% περίπου αποτελείται από άτομα τα οποία έχουν υπερβεί το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση (δηλ. 54 έτη οι γυναίκες και τα 59 έτη οι άνδρες), ενώ το 20% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω της ηλικίας των 16 ετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΜΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (1980-1994)			
(σε χιλιάδες)			
ΕΤΗ	Σύνολο πληθυσμού	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
1980	8.877	4.422	4.455
1985	8.950	4.434	4.516
1990	8.669	4.270	4.399
1991	8.595	4.229	4.366
1992	8.485	4.169	4.316
1993	8.460	4.152	4.308
1994	8.427	4.130	4.297

Πηγή: ΕΣΙΒ

Το εργατικό δυναμικό ανέρχεται στα 3,6 εκατ. άτομα. Το 25% του εργατικού δυναμικού ασχολείται στη γεωργία ενώ το 93% των νοικοκυριών έχουν ιδιόκτητη κατοικία.

Η αγοραστική δύναμη όσων έχουν υπερβεί το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι σημαντικά περιορισμένη λόγω των υπερβολικά χαμηλών συντάξεων και της διάβρωσης της αποταμίευσης από τον υψηλό πληθωρισμό της

«μετακομμουνιστικής περιόδου». Η ανεργία, μεταξύ των νέων ανθρώπων, είναι πολύ υψηλή και οι μισθοί, σε όλα σχεδόν τα επίπεδα, είναι χαμηλοί. Στη Βουλγαρία υπάρχει μεν νεανική αγορά αλλά είναι μικρή και αποτελείται, κυρίως, από νέους ανθρώπους με πλούσιους γονείς.

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Βουλγαρίας είναι, παραδοσιακά, υψηλών προδιαγραφών και ο πληθυσμός της χώρας είναι εγγράμματος.

Το σύστημα ιατρικής περίθαλψης είναι πολύ προχωρημένο ιδιαίτερα όσον αφορά τον αριθμό των νοσοκομειακών κλινών και του ιατρικού προσωπικού. Η παροχή όμως ιατρικών υπηρεσιών είναι ανεπαρκής τόσο λόγω της έλλειψης πόρων, όσο και λόγω των χαμηλών αμοιβών. Από το 1990 ο τομέας αυτός δέχθηκε άλλο ένα πλήγμα λόγω της έλλειψης λειτουργικών και επενδυτικών κεφαλαίων. Ο ιδιωτικός τομέας στην ιατρική αναπτύσσεται γρήγορα. Στα τέλη του 1993 είχαν καταγραφεί 7.455 ιδιώτες γιατροί και 3.692 ιδιώτες οδοντίατροι.

Η βρεφική θνησιμότητα είναι υψηλή και η υπολογιζόμενη διάρκεια ζωής σχετικά χαμηλή (μέση διάρκεια ζωής: 70-71 έτη). Οι ασθένειες που αποτελούν και τις σημαντικότερες αιτίες θανάτου είναι τα κυκλοφορικά προβλήματα και ο καρκίνος.

1.2. ΚΡΑΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ

Η Βουλγαρία έχει ένα νομοθετικό σώμα, την Εθνοσυνέλευση με 240 μέλη. Το εκλογικό σύστημα είναι αυτό της αναλογικής αντιπροσωπευτικής από 31 πολυεδρικές εκλογικές περιφέρειες. Για την συμμετοχή στην κατανομή των εδρών για ένα κόμμα ή συμμαχία κομμάτων που συμμετέχει στην εκλογική διαδικασία απαιτείται η υπέρβαση του κατώτερου ορίου του 4% σε εθνικό επίπεδο. Η Εθνοσυνέλευση εκλέγεται για μια περίοδο τεσσάρων χρόνων. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη Κυβέρνηση από το πρώτο κόμμα δεν λάβει ψήφο εμπιστοσύνης, ανατίθεται διερευνητική εντολή σχηματισμού Κυβέρνησης στο δεύτερο κόμμα και κατά την κρίση του Προέδρου στο τρίτο κόμμα. Αν καμία προτεινόμενη Κυβέρνηση δεν λάβει ψήφο εμπιστοσύνης, η Εθνοσυνέλευση διαλύεται και προκηρύσσονται νέες εκλογές. Για την λήψη απόφασης, στην Εθνοσυνέλευση απαιτείται απλή πλειοψηφία με την εξαίρεση συνταγματικής αναθεώρησης όπου απαιτείται πλειοψηφία δύο τρίτων ή τριών τετάρτων ανάλογα με τη σπουδαιότητα του θέματος.

Αρχηγός του κράτους στη Βουλγαρία είναι ο πρόεδρος. Ο Πρόεδρος εκλέγεται άμεσα με καθολική ψηφοφορία για πέντε χρόνια, δεν έχει ιδιαίτερες εκτελεστικές αρμοδιότητες και εκπροσωπεί το κράτος. Εκτός από ορισμένες αρμοδιότητες σε ζητήματα εθνικής άμυνας, εξωτερικής πολιτικής και καταστάσεων ανάγκης, ο Πρόεδρος μπορεί σε περίπτωση κυβερνητικής κρίσης να αναθέσει στο τρίτο κόμμα καθώς και σε συγκεκριμένο πρόσωπο τη διερευνητική εντολή σχηματισμού Κυβέρνησης και να ορίσει Υπηρεσιακή Κυβέρνηση στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ διάλυσης της Βουλής και ανάδειξης Κυβέρνησης από την νεοεκλεγείσα Βουλή.

Ο Πρωθυπουργός ως επικεφαλής της κυβέρνησης λογοδοτεί στην Βουλή και όχι στον Πρόεδρο. Με εξαίρεση την Υπηρεσιακή Κυβέρνηση, ο Πρωθυπουργός ανακηρύσσεται από την εντολοδόχο βουλευτική πτέρυγα και διαμορφώνει τον κατάλογο των υπουργών. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να είναι ο ηγέτης ή ένα μέλος της κυβερνητικής πλειοψηφίας, χωρίς να είναι υποχρεωτικό να είναι μέλος του Κοινοβουλίου.

Η Βουλγαρία διαιρείται σε εννέα περιφέρειες. Κάθε μία συγκροτείται από μία Πρωτεύουσα, τις λοιπές αστικές περιοχές και τις αγροτικές. Οι περιφέρειες διαιρούνται σε 279 Δημαρχίες, οι οποίες περαιτέρω υποδιαιρούνται. Οι Περιφέρειες διοικούνται από τους Περιφερειάρχες που διορίζονται από την Κεντρική Κυβέρνηση, αλλά οι Δήμαρχοι και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι εκλέγονται με ψηφοφορία από τους δημότες.

1.2.1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Το Σεπτέμβριο του 1944, ενώ οι ρώσικες στρατιές εισέβαλαν στη Βουλγαρία, έλαβε χώρα ένα αντιγερμανικό πραξικόπημα. Αυτό έφερε στην εξουσία το Πατριωτικό Μέτωπο, ένα ευρύ συνασπισμό δυνάμεων, ο οποίος περιελάμβανε και το Κομμουνιστικό Κόμμα της Βουλγαρίας (BCP).

Το BCP σταδιακά εδραίωσε τη θέση του, αποκλείοντας τους άλλους συμμάχους του Πατριωτικού Μετώπου.

Από το 1954 ο Τοντόρ Ζίβκοφ τέθηκε επικεφαλής του κόμματος και κατάφερε να ασκήσει εξουσία για 25 συνεχόμενα έτη, επιδεικνύοντας υπέρμετρη προσήλωση προς τη Σοβιετική Ένωση.

Η πειραματική αντιμετώπιση των οικονομικών μεταρρυθμίσεων δημιούργησε μια αρκετά επιτυχημένη αγροτική βάση και μία δυναμική εμφάνιση στη βιομηχανία. Στη δεκαετία του '60 βρέθηκε στο απόγειο της οικονομικής ανάπτυξης, ενώ από τη δεκαετία του '70 παρουσιάζει μείωση στο ρυθμό ανάπτυξης.

Στη δεκαετία του '80 όμως, το εξωτερικό χρέος αυξήθηκε σταδιακά, κυρίως ένεκα της αύξησης της τιμής του πετρελαίου, της μείωσης της σοβιετικής οικονομικής βοήθειας και της καθυστέρησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που κατέστησαν τις προσπάθειες χρηματοδότησης των επενδύσεων και κατανάλωσης μάταιες.

Η διαφάνεια, η περεστρόικα και η αντιπάθεια του σοβιετικού προέδρου Μιχαήλ Γκορμπατσόφ προς το Ζίβκοφ, δημιούργησαν πολιτικές εντάσεις. Ο Ζίβκοφ ταλαντευόταν ανάμεσα στη φιλελευθεροποίηση και στην ανανέωση του κρατικού ελέγχου. Η εκστρατεία υποχρεωτικής αφομοίωσης την οποία ξεκίνησε η Βουλγαρία, κατά της τουρκικής μειονότητας στα μέσα της δεκαετίας του '80 έφερε τη χώρα σε άσχημη διεθνή θέση και οδήγησε σε μαζική έξοδο, που αποδεκάτισε την αγροτική εργατική δύναμη της Βουλγαρίας.

1.2.2. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Το Νοέμβριο του 1989, μία μέρα μετά την κατάρρευση του τείχους του Βερολίνου, οι σύντροφοι του Ζίβκοφ στο πολιτικό γραφείο τον ανάγκασαν σε παραίτηση για «λόγους υγείας». Ακολούθησαν μαζικές διαδηλώσεις που ανάγκασαν το BCP να κάνει πολλές παραχωρήσεις. Τα άρθρα του συντάγματος, τα οποία κατοχύρωναν το πολιτικό μονοπώλιο του BCP καταργήθηκαν, το ίδιο το BCP μετονομάστηκε σε Βουλγαρικό Σοσιαλιστικό Κόμμα (BSP) και εγκαταστάθηκε μία κυβέρνηση υπό τον σχετικά προοδευτικό Αντρέι Λουγκάνωφ.

Η επόμενη χρονιά χαρακτηρίζεται από απεργίες και αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Ενώ η οικονομική κατάσταση χειροτέρευε και η πολιτική αστάθεια μεγάλωνε δημιουργήθηκε μια οργάνωση -που κάλυπτε όλες τις αντικαθεστωτικές

ομάδες- από τον Δεκέμβριο του 1989, η Ένωση Δημοκρατικών Δυνάμεων (UDF). Αυτό το κόμμα στις πρώτες ελεύθερες εκλογές στη Βουλγαρία με την υποστήριξη του Κινήματος για τα Δικαιώματα και τις Ελευθερίες, τον Οκτώβριο του 1991 δημιούργησαν την πρώτη κοινοβουλευτική κυβέρνηση.

Παρά την υπερψήφιση του νόμου περί ιδιωτικοποιήσεων και ενός αναμορφωμένου νόμου για τις ξένες επενδύσεις, δεν έγινε εφικτή η φιλελευθεροποίηση της οικονομίας. Τα χρόνια που ακολούθησαν μέχρι το 1997 χαρακτηρίζονται από πολιτική αστάθεια και οικονομική κρίση. Το 1996 η κρίση έφτασε στο αποκορύφωμα. Μεγάλες τραπεζικές αποτυχίες υπέσκαπταν την εμπιστοσύνη στο Λέβα, το οποίο άρχισε να υποτιμάται δραστικά τον Απρίλιο, τα αποθέματα ξένου συναλλάγματος μειώθηκαν και οι διεθνείς δανειοδοτικοί οργανισμοί, που ήταν δυσαρεστημένοι με το ρυθμό, με τον οποίο γίνονταν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, αρνήθηκαν τα χρήματα που ήταν απαραίτητα για να εφοδιαστούν τα αποθέματα.

Η κατάσταση έδειχνε δείγματα βελτίωσης οικονομικά αλλά και πολιτικά από το 1997. Τον Απρίλιο το κόμμα της Ένωσης Δημοκρατικών Δυνάμεων κερδίζει τις εκλογές με πρωθυπουργό τον Ι. Κοστόφ (όπου και σε αυτή την πολιτική και οικονομική περίοδο αναφέρεται και η μελέτη της εργασίας). Όμως ούτε αυτή η κυβέρνηση δεν κατάφερε να λύσει τα προβλήματα του λαού της Βουλγαρίας. Το πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων της λιτότητας και των περικοπών που εφάρμοσε η κυβέρνηση προκειμένου να ανταγωνιστεί τις φιλελεύθερες οικονομίες οδήγησε το 80% του πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας. Σε τέτοιου είδους καταστάσεις, ακραίοι πολιτικοί σχηματισμοί βρίσκουν έδαφος να δραστηριοποιηθούν, εκμεταλλευόμενοι την αγανάκτηση του κόσμου. Έτσι στις τελευταίες εκλογές τον Ιούνιο του 2001 ο πρώην βασιλιάς Συμεών με κόμμα που δημιούργησε -επίσημα- τρεις μόλις μήνες πριν τις εκλογές πήρε το 43,05% των ψήφων κερδίζοντας έτσι τις τελευταίες εκλογές.

1.2.3. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Οι επιδράσεις του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία ήταν αρνητικές στην οικονομική ανάπτυξη των Βαλκανίων. Οι επιδράσεις μπορούν να προσδιοριστούν σε

δύο κατευθύνσεις. Η πρώτη αφορά τις συνολικές επιδράσεις στην μακροοικονομική δραστηριότητα της Βουλγαρίας, ενώ η δεύτερη στο γενικότερο κλίμα που διαμορφώνεται στο σύνολο της περιοχής και ειδικά στις διμερείς σχέσεις μεταξύ των κρατών ως απαραίτητη προϋπόθεση για την μετεξέλιξη της αγοράς των Βαλκανίων σε περιφερειακή δύναμη, οργανικά ενταγμένη στο σύνολο των ευρωπαϊκών και διεθνών αγορών.

Τα σημαντικότερα προβλήματα υπήρξαν στους εξής τομείς¹:

α) Εξωτερικό εμπόριο. Η διακοπή των κυριότερων οδικών και παραποτάμιων οδών εμπορικής και οικονομικής επικοινωνίας με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές αποτέλεσε τη βασικότερη, αν και όχι τη μοναδική, αιτία ζημιών και απωλειών που σημειώθηκαν στον τομέα του εξωτερικού εμπορίου.

β) Παραγωγή. Ο αποκλεισμός των εξωτερικών αγορών και η αδυναμία προσέγγισής τους από τις επιχειρήσεις των χωρών της περιοχής συνοδεύτηκε από την κάθετη επιδείνωση των επιχειρηματικών προσδοκιών και την κατακόρυφη αύξηση της ανησυχίας του πληθυσμού σχετικά με τις προοπτικές κλιμάκωσης των πολεμικών συγκρούσεων. Η απομάκρυνση των εξωτερικών αγορών και ταυτόχρονη συρρίκνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης δημιούργησαν επιπλέον εμπόδια στο ήδη δοκιμαζόμενο οικονομικό σύστημα σε μετάβαση της Βουλγαρίας.

γ) Ξένες επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια των νατοϊκών βομβαρδισμών στη Γιουγκοσλαβία υπήρξε έξοδος ξένων επενδυτών από τη Βουλγαρία. Η επιδείνωση του επενδυτικού κινδύνου απαιτεί επιπλέον προσπάθειες από πλευράς οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης προκειμένου να επανέλθει σε φυσιολογικά επίπεδα σχετικά με τις εισροές ξένων επενδύσεων.

δ) Λοιπές επιδράσεις, οι οποίες αναφέρονται στην αύξηση του κόστους μεταφοράς από εναλλακτικά δρομολόγια, πτώση της τουριστικής κίνησης, την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού με έκτακτες δαπάνες υποδοχής και περίθαλψης προσφύγων καθώς και καθυστέρηση στις διαδικασίες ιδιωτικοποίησης, αναβολή στην εφαρμογή μέτρων εκσυγχρονισμού της παραγωγής και αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο επίπεδο σχέσεων με γειτονικές χώρες υπήρξε επιδείνωση με τη Ρουμανία και με την Ελλάδα. Σχετικά με τη Ρουμανία αφορούσε τις δυσκολίες διέλευσης των βουλγαρικών μεταφορών από έδαφος της Ρουμανίας και την άρνησή της να

---

¹ «Ναυτεμπορική», Σεπτέμβριος 1999, «Η Γέννα του πολέμου», του Ηλία Φλέγκα.

προωθήσει την κατασκευή δεύτερης γέφυρας στο Δούναβη. Σε σχέση με την Ελλάδα αφορούσε την παραχώρηση αεροδρομίου στα τουρκικά βομβαρδιστικά.

Δύο χρόνια μετά την έναρξη των νατοϊκών βομβαρδισμών στη Γιουγκοσλαβία, τα Βαλκάνια εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο μιας νέας πολεμικής κρίσης. Οι συγκρούσεις έχουν περάσει στο έδαφος της ΠΓΔΜ και έδειξαν ότι μπορούν να αποτελέσουν το έναυσμα για μια καινούργια πολεμική σύρραξη στην περιοχή. Η Βουλγαρία συνορεύει και με τις δύο αυτές χώρες, όπου αν δεν απομακρυνθεί η απειλή του πολέμου δεν θα μπορούμε να έχουμε προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης.

1.3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το 1991 η χώρα επέλεξε το δρόμο της ριζικής οικονομικής μεταρρύθμισης, ξεκινώντας με την υπογραφή του πρώτου προγράμματος με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Τα κυριότερα επιτεύγματα του προγράμματος αυτού ήταν η τιθάσευση του πληθωρισμού, η επιβράδυνση της οικονομικής ύφεσης, η σχετική σταθερότητα του νομίσματος, η ενθάρρυνση της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα και η αναστροφή της πτωτικής τάσης του ΑΕΠ.

Ο πληθωρισμός την τριετία 1995-1997 γνώρισε ανοδική τάση ξεκινώντας το 1995 στο 33% φτάνει το 1996 στο 311% και καταλήγει το 1997 στο 579%. Η κατάσταση αρχίζει να διορθώνεται από το 1998 όπου ο πληθωρισμός δεν ξεπέρασε το 20%.

Κατά την εξαετία 1992-1997 το πραγματικό εισόδημα των Βουλγάρων μειώθηκε, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, κατά 55%. Στο 1997 η μείωση ήταν 14%. Στο τέλος του 1997 το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού ήταν επτά φορές πλουσιότερο από το φτωχότερο 20% του πληθυσμού, ενώ η αντίστοιχη σχέση τον Ιούλιο του 1992 ήταν 4,8 φορές. Ο ελάχιστος μισθός το 1998 ήταν 51.755 Λέβα, ενώ η κατώτατη μηνιαία σύνταξη 33.000 Λέβα και η ανώτερη 99.000 Λέβα.

Στη Βουλγαρία αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των εταιρειών που ιδιωτικοποιούνται, ενώ εκτιμάται ότι πάνω από 9.000 εταιρείες βρίσκονται υπό αλλοδαπό έλεγχο. Αντίθετα, ο κρατικός τομέας παρουσιάζει μειωμένη συμμετοχή στο ΑΕΠ με επιπτώσεις στο επίπεδο ανεργίας. Οι εργαζόμενοι στον κρατικό τομέα το 1998 έφταναν τους 1.310.284, από τους οποίους οι 418.500 είχαν απασχόληση στη

βιομηχανία, 230.160 στην εκπαίδευση, 166.000 στον τομέα της υγείας, 116.000 στις μεταφορές και 20.000 στην γεωργία. Ο μέσος μηνιαίος μισθός ήταν 174.865 Λέβα.

1.3.1. Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΧΩΡΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η εγχώρια αγορά στηρίζεται στις ΜΜΕ οι οποίες αποτελούν και την πλειοψηφία των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των 454.963. εταιρειών, ποσοστό της τάξης του 75% είναι προσωπικές εταιρείες με εξαιρετικά μικρό αριθμό εργαζόμενων με συνέπεια να θεωρούνται οικογενειακές. Οι μεγάλες επιχειρήσεις συμπεριλαμβανομένων και των ξένων εταιρειών ανέρχονται σε ποσοστό της τάξης του 7%-8%. Το 57% των επιχειρήσεων βρίσκεται συγκεντρωμένο στο εμπόριο, το οποίο αποτελεί την κύρια δραστηριότητα των νέων επιχειρηματιών. Αμέσως μετά το εμπόριο ακολουθούν η βιομηχανία με το 12% των επιχειρήσεων και οι κατασκευές με το 4%. Σημαντική είναι η παρουσία των τραπεζών και των ασφαλειών οι οποίες αποτελούν το 1% περίπου του συνολικού αριθμού των επιχειρήσεων. Ο ιδιωτικός τομέας καλύπτει το 91% του αριθμού των επιχειρήσεων αλλά θα πρέπει να σημειωθεί ότι εστιάζεται στις ΜΜΕ.

1.3.2. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Η Βουλγαρία έχει υπογράψει συμφωνίες αμοιβαίας προστασίας και προώθησης των επενδύσεων σε 31 χώρες. Οι 23 από αυτές (μεταξύ των οποίων μία με την Ελλάδα) έχουν τεθεί σε ισχύ. Επίσης ισχύουν οι συνθήκες με 40 χώρες για την αποφυγή διπλής φορολογίας.

Διάδρομοι μεταφορών δημιουργήθηκαν με τη σύνδεση των βουλγαρικών πόλεων Μπουργκάς και Βάρνας με την πόλη Πότι της Γεωργίας μέσω ferry-boat. Επίσης από τις αρχές Ιουνίου 1997 λειτουργεί ferry-boat που συνδέει τη Βάρνα με το

Βατούμι της Γεωργίας. Μέσα στο 2002 θα ανοίξει η νέα οδική αρτηρία που θα συνδέει τη Βουλγαρία με την Ελλάδα μέσω του νομού Δράμας.

Από 1.1.1999 λειτουργεί ζώνη ελεύθερου εμπορίου στα βουλγαροτουρκικά σύνορα, μέσω της οποίας οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Βουλγαρίας και Τουρκίας, θα διευκολύνονται με μειωμένα τέλη και δασμούς για τα προϊόντα των δύο αυτών χωρών².

1.3.3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΡΕΟΣ - ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΧΡΕΟΣ

Το 1998 το εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας ήταν 11 δισ. δολ. ΗΠΑ και το εσωτερικό χρέος 4.183 δισ. Λέβα. Στην επόμενη επταετία εκτιμάται ότι θα απαιτείται 12% -13% του ΑΕΠ για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους.

Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, δάνεια από το εξωτερικό θα τυγχάνουν κρατικής εγγύησης μόνο αν οι σχετικές συμφωνίες έχουν την εγγύηση του κοινοβουλίου. Δάνεια από το εξωτερικό, που χορηγούνται από τράπεζες, δημόσια ιδρύματα και εταιρείες, δεν θα τυγχάνουν κρατικής εγγύησης. Κατά το 1997 το ΔΝΤ δάνεισε στη Βουλγαρία 482 εκατ. δολ. ΗΠΑ εντός 14 μηνών.

Το 1996 η Βουλγαρία βίωσε οικονομική κρίση την οποία προκάλεσαν κυρίως τα εμπόδια στην εφαρμογή της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης, η επιβράδυνση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης της COMECON. Την κρίση επιδείνωσαν επίσης το εμπάργκο κατά της πρώην Γιουγκοσλαβίας και τα απλήρωτα προς τη Βουλγαρία χρέη από χώρες του τρίτου κόσμου.

Η Βουλγαρία έχει να λάβει από χώρες του Τρίτου Κόσμου περίπου 3 δισ. δολ. ΗΠΑ εκ των οποίων περίπου 2 δισ. δολ. ΗΠΑ οφείλονται από το Ιράκ, το οποίο αναμένεται να εξοφλήσει το χρέος του σε πετρέλαιο μετά την άρση του εις βάρος του διεθνούς εμπορικού αποκλεισμού. Τα χρέη της Λιβύης προς τη Βουλγαρία πλησιάζουν τα 500 εκ. δολ. ΗΠΑ.

Η οικονομική κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται από το 1997 με το πρόγραμμα σταθεροποίησης που συμφωνήθηκε από το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα. Έτσι από 1.7.1997 λειτουργεί ο θεσμός του Νομισματικού Συμβουλίου με

---

² Η έκθεση του γραφείου συμβούλου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στη Σόφια. Ιούλιος 1998, συντάκτης: Γεώργιος Ε. Δουδούμης.

αρμοδιότητες που είχε ως τότε η Κεντρική Τράπεζα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερότητα του Λέβα και η πτώση του πληθωρισμού. Τα αποθέματα της χώρας σε μάρκα πρέπει να καλύπτουν κατά 100% την ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί σε Λέβα και η ισοτιμία Μάρκου-Λέβα είναι σταθερή (1 Μάρκο = 1.000 Λέβα). Το κράτος δεν επιτρέπεται να καλύπτει ελλείμματα μέσω της Κεντρικής Τράπεζας και ως εκ τούτου απαιτείται μία αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία. Καθοριστική για την επιτυχία του θεσμού θα είναι η επίτευξη πλεονασματικού ισοζυγίου πληρωμών. Συνεπώς, για τη δημιουργία πλεονασμάτων χρειάζεται εισροή ξένου συναλλάγματος κυρίως μέσω ενός πλεονασματικού εμπορικού ισοζυγίου, των ιδιωτικοποιήσεων και γενικότερα των ξένων επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι με τη λειτουργία του θεσμού δεν υπάρχουν περιορισμοί στις συναλλαγματικές δολοηψίες της χώρας με το εξωτερικό.

Στη Βουλγαρία λειτουργούν 34 τράπεζες, οι 11 από τις οποίες είναι καθαρά βουλγαρικές, ενώ οι υπόλοιπες 23 έχουν ξένη συμμετοχή ή είναι καταστήματα ξένων τραπεζών. Οι κρατικές τράπεζες είναι πέντε. Δεκαεπτά τράπεζες έχουν πτωχεύσει με αποτέλεσμα να χαθούν χρήματα τόσο ιδιωτών όσο και πολλών κρατικών εταιρειών. Το 70% των συνολικών καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα της Βουλγαρίας είναι ιδιωτικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μέχρι το τέλος του 1989 η βιομηχανική παραγωγή της Βουλγαρίας ήταν προσαρμοσμένη στις ανάγκες της COMECON και ιδιαίτερα της ΕΣΣΔ. Η κατάρρευση και των δύο αυτών οικονομικών συστημάτων σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις του μορατόριουμ και των εμπάργκο των Ηνωμένων Εθνών, πρώτα στο Ιράκ και τη Λιβύη και κατόπιν στην Γιουγκοσλαβία, είχαν σαν αποτέλεσμα την ύφεση στον τομέα της βιομηχανίας. Σε πραγματικούς όρους, η βιομηχανική παραγωγή της Βουλγαρίας μειώθηκε κατά 49,3% το διάστημα 1990-1994. Σημειώνεται ότι η πτώση του ΑΕΠ κατά την ίδια περίοδο ήταν της τάξης του 27,5%.

Μετά από συνεχείς μειώσεις η βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε αυξήσεις 4,5% το 1995, 5% το 1996 και 10% το 1997. Κατά το 1997 η παραγωγή των κρατικών βιομηχανιών μειώθηκε, ενώ των ιδιωτικών αυξήθηκε και κάλυψε το 30% της συνολικής βιομηχανικής παραγωγής.

2.1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ - ΓΕΩΡΓΙΑ / ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Η Βουλγαρία αποτελούσε παραδοσιακά αγροτική χώρα. Ωστόσο, η προσπάθεια που καταβλήθηκε στο παρελθόν για την ανάπτυξη της βιομηχανίας, οδήγησε στον παραμερισμό της αγροτικής παραγωγής. Επιπλέον, από το 1990 και μετά, τα προβλήματα που ανέκυψαν από τη διαδικασία μετάβασης σε καθεστώς ελεύθερης οικονομίας, επιδείνωσαν την κατάσταση.

Περίπου το 67% της επιφάνειας της χώρας καλύπτεται από πεδιάδες και λόφους και το 33% από δάση. Το 57% της επιφάνειας καλύπτεται από καλλιεργήσιμη γη, όμως το 28% αυτής παραμένει ακαλλιέργητο.

Στα σημαντικά παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα της Βουλγαρίας περιλαμβάνονται οι τομάτες, οι πιπεριές, διαφόρων ειδών φρούτα, πατάτες, ζαχαρότευτλα, καπνά, το κρασί και τα επιτραπέζια σταφύλια και τα τριαντάφυλλα που καλλιεργούνται για την παραγωγή υψηλής ποιότητας ροδέλαιου.

- ⇒ Η παραγωγή σίτου κατά το 1998 έφτασε τα 3,3 εκατ. τόνους (το 1997 3,4 εκατ. τόνοι και 1,8 εκατ. τόνοι το 1996). Η παραγωγή καλαμποκιού πλησίασε το 1,4 εκατ. τόνους. Το 85% των δημητριακών παράγεται από συνεταιρισμούς.
- ⇒ Στο 1998 η παραγωγή σταφυλιών έφτασε τους 425.000 τόνους εκ των οποίων οι 350.000 τόνοι είναι επιτραπέζια. Η παραγωγή μήλων έφθασε τους 148.000 τόνους, δαμάσκηνων τους 111.000 τόνους και ροδάκινων τους 56.000 τόνους.
- ⇒ Η παραγωγή πατατών κατά το 1998 έφθασε τους 374.000 τόνους. Η ετήσια κατανάλωση πατατών ανέρχεται σε 250.000 τόνους. Η παραγωγή τοματών, εκτός θερμοκηπίων, έφθασε κατά το 1997 τους 239.000 τόνους, πιπεριών τους 175.000 τόνους και κρεμμυδιών τους 79.000 τόνους. Περίπου το 6% της καλλιεργήσιμης γης καλλιεργήθηκε κατά το 1998 με λαχανικά με συνέπεια η Βουλγαρία να βρίσκεται με 210-250 κιλά στην έκτη θέση όσον αφορά την κατά κεφαλή παραγωγή λαχανικών στον κόσμο.
- ⇒ Περίπου το 30% της καλλιεργήσιμης με λαχανικά έκτασης καλλιεργήθηκε με τομάτες.
- ⇒ Η παραγωγή του καπνού παρουσιάζει την εξής εξέλιξη:

1991	100000 τόνοι
1993	60000 τόνοι
1995	23000 τόνοι
1996	40000 τόνοι
1997	66000 τόνοι
1998	79000 τόνοι

Πηγή: ΔΠΠΕΚ*

Περίπου 140.000 οικογένειες (κυρίως μουσουλμανικές), ζουν από την καπνοκαλλιέργεια. Η ετήσια δυναμικότητα επεξεργασίας καπνών στα εννέα εργοστάσια της χώρας είναι 150.000 τόνοι. Η παραγωγή σιγαρέτων κατά το 1997 έφθασε στους 80.000 τόνους. Οι εξαγωγές κατευθύνονται κυρίως στη Ρωσία και την Ουκρανία.

* Διαβαλκανικό και παρευξείνιο επιχειρηματικό κέντρο.

Αντίθετα από τη γεωργία, η κτηνοτροφία είναι περισσότερο αναπτυγμένη και αυτό οφείλεται αφενός στους άφθονους βοσκότοπους και αφετέρου στην εκτεταμένη καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών. Ωστόσο από το 1990 και μετά παρατηρείται πτώση της κτηνοτροφικής παραγωγής, εξαιτίας έλλειψης ζωοτροφών αλλά και άλλων προβλημάτων, αντίστοιχων με αυτά που παρατηρήθηκαν στην αγροτική παραγωγή. Ο ζωικός πληθυσμός έχει μειωθεί σημαντικά κατά την τελευταία εξαετία. Στα μέσα του 1998 τα βοοειδή ήταν 612.000 (εκ των οποίων 389.000 αγελάδες), οι χοίροι 1,5 εκατ., τα πρόβατα 2,8 εκατ. και τα πουλερικά 14,8 εκατ. Πάνω από 92% του ζωικού πληθυσμού ανήκει σε ιδιώτες.

2.2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Η Βουλγαρία από αγροτική χώρα μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κατόρθωσε να αναπτύξει αξιόλογη βιομηχανική υποδομή τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα η βιομηχανική παραγωγή να κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο στη διαμόρφωση του ΑΕΠ. Έχει εξειδικευτεί στην παραγωγή μηχανοκατασκευών, μεταλλουργικών και χημικών προϊόντων καθώς και ηλεκτρονικών υπολογιστών. Παράλληλα έχει αναπτύξει και αξιόλογη βιομηχανία τροφίμων.

2.2.1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

Ο κλάδος αυτός αποτελεί πρωταρχικό στόχο οικονομικής ανάπτυξης της Βουλγαρίας. Αντιπροσωπεύει παραδοσιακό κλάδο της βιομηχανικής παραγωγής της χώρας με πολλές και σύνθετες διασυνδέσεις τεχνολογικού χαρακτήρα με τη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή καθώς και με σειρά κλάδων της μεταποίησης. Το ευνοϊκό κλίμα καθώς και η βουλγάρικη παράδοση υπήρξαν πάντα παράγοντες που ευνοούσαν την ανάπτυξη του κλάδου αυτού.

Η διαφοροποίηση των επιλογών της οικονομικής πολιτικής σε ό,τι αφορά στην προτεραιότητα των εξαγωγών σε σχέση με την εγχώρια κατανάλωση είχε ως αποτέλεσμα την διαμόρφωση δύο βασικών ομάδων επιχειρήσεων παραγωγής τροφίμων και ποτών. Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει εκείνες τις ομάδες που

παρήγαγαν κυρίως με κατεύθυνση την εξωτερική αγορά, ενώ η δεύτερη μονάδες εκείνες που ήταν προσανατολισμένες κυρίως προς την εγχώρια κατανάλωση. Όπως εύκολα μπορεί να γίνει αντιληπτό, η πρώτη ομάδα επιχειρήσεων αποτελούσε και το βασικό προορισμό των διαδικασιών εκσυγχρονισμού του παραγωγικού εξοπλισμού και ανανέωσης της παραγωγής με σκοπό την διατήρηση της ανταγωνιστικότητας στις διεθνείς αγορές. Παράλληλα, η δεύτερη ομάδα επιχειρήσεων αναγκάστηκε να περιορίσει τις διαδικασίες ανάπτυξης της παραγωγής της και να περικόψει δραστικά τα επενδυτικά της προγράμματα.

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών της Βουλγαρίας αποτελείται από 263 εταιρείες. Σήμερα, η βιομηχανία τροφίμων αξιοποιεί μόνο το 35%-40% της δυναμικότητάς της. Η έλλειψη πιστώσεων για τη βιομηχανία τροφίμων αναμένεται να συνεχίσει να επιδρά δυσμενώς στην ανταγωνιστικότητα των προϊόντων του κλάδου.

Η βιομηχανία κρέατος έχει δυναμικότητα επεξεργασίας 420.000 τόνων ετησίως, αλλά σήμερα αξιοποιείται μόνο το 10% αυτής. Οι εξαγωγές κρέατος σε κονσέρβες και προϊόντων κρέατος μειώθηκαν κατά το 1997 σε σχέση με το 1996 κατά 38%.

Η βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων αποτελείται από 49 εταιρείες. Η παραγωγή γιαουρτιού κατά το 1998 ήταν μόνο 62 εκατ. λίτρα, ενώ το 1989 ήταν 598 εκατ. λίτρα και αντίστοιχη μείωση παρατηρείται στην παραγωγή τυριών και βουτύρου, που το 1998 ήταν 1.598 τόνοι αντί 23.564 το 1989.

Η βιομηχανία ζάχαρης αποτελείται από επτά διωλιστήρια ζάχαρης με συνολική ημερήσια δυναμικότητα 24.000 τόνους ζαχαρότευτλων και 2.700 τόνους πρώτης ύλης από ζαχαροκάλαμο. Σε σύνολο 235.000 τόνων ετήσιας παραγωγής μόνο οι 15.000 τόνοι είναι προϊόν επεξεργασίας ζαχαρότευτλων. Οι πρώτες αγορές για τη βουλγαρική ζάχαρη είναι η ΠΓΔΜ, η Τουρκία, η Αλβανία και η Ρουμανία.

Τα εργοστάσια παραγωγής τροφίμων σε κονσέρβες είναι 53, από τα οποία τα 29 έχουν ιδιωτικοποιηθεί. Οι βουλγαρικές κονσέρβες έχουν χάσει την μέχρι το 1990 παραδοσιακή αγορά της Ρωσίας. Στην εν λόγω αγορά έχουν κερδίσει έδαφος αντίστοιχα προϊόντα από την ΠΓΔΜ, την Αλβανία και την Τουρκία οι οποίες ως αναπτυσσόμενες χώρες τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης.

Τα εργοστάσια μπίρας είναι 22, από τα οποία τα περισσότερα έχουν ιδιωτικοποιηθεί. Αξίζει να αναφερθεί η από κοινού εξαγορά του εργοστασίου παραγωγής μπίρας "ZAGORRA" από την Αθηναϊκή Ζυθοποιία και την 3E

(επένδυση της τάξης των 26 εκατ. \$). Οι εξαγωγές κατευθύνονται κυρίως στις ΗΠΑ και τη Μεγάλη Βρετανία.

Η αδιαφανής ιδιοκτησία μέρους της αγροτικής γης είχε αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του τομέα, αλλά η βουλγάρικη κυβέρνηση δεσμεύτηκε να ολοκληρώσει την αναμόρφωση του αγροτικού τομέα.

2.2.2. ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η χημική βιομηχανία αποτελεί το βασικό κλάδο της βουλγαρικής βιομηχανίας, καλύπτοντας περίπου το 25% των εξαγωγών της χώρας. Το μεγαλύτερο διυλιστήριο είναι το Neftochim στο Μπουργκάς (με 10.000 απασχολούμενους που πλησιάζουν τα 100 εκατ. δολάρια ΗΠΑ).

Το δεύτερο μεγάλο διυλιστήριο Plama στην πόλη Πλέβεν, που καλύπτει το 80% της βουλγαρικής αγοράς λιπαντικών και έχει ιδιωτικοποιηθεί κατά 75%. Ο αγοραστής (η βουλγαρική Euroenergy) ανέλαβε την υποχρέωση να εξοφλήσει τα χρέη της Plama (135 εκατ. δολ. ΗΠΑ) και να κρατήσει τους 2.300 εργαζομένους στο διυλιστήριο. Φαίνεται όμως ότι ο αγοραστής δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και η κυβέρνηση αναζητά λύση στο πρόβλημα.

Επίσης το 60% της μεγαλύτερης βουλγαρικής χημικής βιομηχανίας Sodi στην πόλη Ντέβνια πουλήθηκε σε βελγική εταιρεία αντί 160 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Η ιδιωτικοποίηση αυτή αποτελεί και ρεκόρ από άποψη ύψους ποσού. Ο αγοραστής δεν έχει δικαίωμα περιορισμού των περίπου 3.000 θέσεων εργασίας.

Η βιομηχανία Chimco στην πόλη Βράτσα με παραγωγή 787.000 τόνους ουρίας ετησίως καλύπτει το 3% της παγκόσμιας παραγωγής του εν λόγω προϊόντος. Το 57% της Chimco αποφασίστηκε να πωληθεί σε канаδική εταιρεία έναντι 123 εκατ. δολ. ΗΠΑ, η οποία θα αναλάβει την υποχρέωση να επενδύσει άλλα 118 εκατ. δολ. ΗΠΑ στην πενταετία.

Άλλες σημαντικές βιομηχανίες χημικών προϊόντων είναι:

Agropolyhim και Polymeri στην Ντέβνια

Orgahim και Petar Karaminchev στον Ρούσε

Vidahim στο Vidim και

Svilozha στο Svishtov

Ο κλάδος κατέχει ισχυρή θέση σε αρκετές μεγάλες αγορές. Προμηθεύει τοπικές και εξωτερικές αγορές με μεγάλο αριθμό ενδιάμεσων και τελικών αγαθών όπως φαρμακευτικά, αρώματα, καλλυντικά, λιπάσματα, απορρυπαντικά, χρώματα και βερνίκια, PVC κ.ά.

2.2.3. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μετά από συνεχείς μειώσεις η βιομηχανική παραγωγή παρουσίασε αυξήσεις 4,5% στο 1994 και 5% στο 1995, όμως παρουσίασε νέες μειώσεις 1,1%, κατά το 1996 και 10% το 1997. Κατά το 1997 η παραγωγή κρατικών βιομηχανιών μειώθηκε αισθητά, ενώ η παραγωγή των ιδιωτικών βιομηχανιών αυξήθηκε και κάλυψε το 30% της συνολικής βιομηχανικής παραγωγής. Από τις υφιστάμενες 1.650 βιομηχανικές επιχειρήσεις μόνο οι 620 έχουν κρατική συμμετοχή μεγαλύτερη του 50%. Έντονα μειωμένη παρουσιάζεται η παραγωγή στη βιομηχανία τροφίμων / ποτών και στην κατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού. Αντίθετα, ισχυρότερες παρουσιάζονται οι βιομηχανίες στο χώρο της ενέργειας, σιδήρου, χάλυβος και μη σιδηρούχων μετάλλων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Στατιστικού Ινστιτούτου της Βουλγαρίας τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι βιομηχανίες του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα οφείλονται στο ασταθές οικονομικό περιβάλλον, σε λόγους χρηματοδότησης, στην κακή οικονομική κατάσταση των πελατών τους, στην περιορισμένη ζήτηση στην ίδια τη Βουλγαρία (σε μικρότερο βαθμό στην περιορισμένη ζήτηση στο εξωτερικό) και στην έλλειψη πρώτων υλών (ο τελευταίος λόγος αφορά τις κρατικές βιομηχανίες).

Η Βουλγαρία διαθέτει δίκτυο διανομής φυσικού αερίου μήκους 2.000 χλμ. συνδεδεμένο με την Ελλάδα, την Τουρκία και την ΠΓΔΜ, ενώ υπάρχουν σχέδια σύνδεσης με τη Σερβία.

Οι τέσσερις από τους έξι αντιδραστήρες στον μοναδικό πυρηνικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας, στο Κοζλοντούι, είναι ξεπερασμένης τεχνολογίας και δεν πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Η βουλγαρική κυβέρνηση αντιδρά σε ευρωπαϊκές πιέσεις για άμεσο κλείσιμό τους. Αυτή τη στιγμή υπάρχει πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας λόγω

της μη λειτουργίας μεγάλων μονάδων που κατανάλωναν παλαιότερα μεγάλες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας.

2.2.4. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΥΒΑ

Στη Βουλγαρία υπάρχουν τρία εργοστάσια παραγωγής χαλυβουργικών προϊόντων, στη Σόφια, στο Πέρνικ και στον Μπουργκάς. Η παραγωγή χάλυβα τα τελευταία χρόνια κατά το 1998 ήταν στους 2,6 εκατ. τόνους. Οι εταιρείες παραγωγής χαλυβουργικών προϊόντων καλύπτουν το 50% της βιομηχανικής παραγωγής, το 27% του ΑΕΠ και το 24% των εξαγωγών της χώρας.

Το εμπόριο χαλυβουργικών μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Βουλγαρίας ρυθμίζεται με ειδικό πρωτόκολλο της μεταξύ τους Συμφωνίας Σύνδεσης. Για τις εισαγωγές προϊόντων με χρονικές κλιμακώσεις. Για τις εισαγωγές στην Ευρωπαϊκή Ένωση ισχύει δασμολογικός αφοπλισμός.

2.2.5. ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ

Το 1996 το μερίδιο στη συνολική βιομηχανική παραγωγή ήταν 5,9% για σιδηρούχο μεταλλουργία και 6% για μη σιδηρούχο μεταλλουργία. Ταυτόχρονα το μερίδιο του κλάδου αυτού στις βουλγαρικές εξαγωγές ήταν 887,563 εκατ. δολ. ΗΠΑ το 1996 και 1.037 εκατ. δολ. ΗΠΑ το 1997, παρουσιάζοντας αύξηση 117%. Σήμερα υπολογίζεται ότι η μεταλλουργική βιομηχανία αντιπροσωπεύει το 10,8% του συνολικού ποσοστού των βουλγαρικών εξαγωγών.

Ο κλάδος αποτελείται από 46 εταιρείες εκμετάλλευσης από τις οποίες 21 ανήκουν στην κατηγορία των σιδηρούχων μεταλλευμάτων και 25 στην κατηγορία των μη σιδηρούχων. Οι κλάδοι του αλουμινίου και του μετάλλου ήταν από τους λίγους που παρέμειναν ανεπηρέαστοι από την οικονομική κρίση, οι συνέπειες της οποίας είναι μέχρι σήμερα ορατές.

Λόγω του ότι οι εισαγωγές σιδηρούχων μετάλλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη Βουλγαρία αυξήθηκαν απότομα κατά το 1993 και 1994 από τον Μάρτιο του

1995 επιβλήθηκε στις βουλγαρικές εξαγωγές των εν λόγω προϊόντων προς την Ε.Ε. καθεστώς διπλού ελέγχου.

2.2.6. ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

Τα βουλγαρικά εργοστάσια κλωστοϋφαντουργίας / πλεκτοβιομηχανίας είναι 136 και απασχολούν 55.000 άτομα. Λόγω έλλειψης κεφαλαίων αλλά και πελατείας, δουλεύουν πολύ φασόν. Ο αξιοποιήσιμος εξοπλισμός τους και το χαμηλό κόστος του εργατικού δυναμικού έχουν ελκύσει το ενδιαφέρον ξένων επιχειρήσεων και ιδιαίτερα ελληνικών, οι οποίες αξιοποιούν τα συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα για να παραμένουν διεθνώς ανταγωνιστικές. Το 70% της παραγωγής εξάγεται. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα διοχετεύονται κυρίως στις αγορές της Γερμανίας, της Ρωσίας, της Ολλανδίας, των ΗΠΑ και του Καναδά.

Το εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μεταξύ Βουλγαρίας και Ε.Ε. ρυθμίζεται με ειδικό πρωτόκολλο στα πλαίσια της Συμφωνίας Σύνδεσης. Για τις εισαγωγές στην Ε.Ε. προβλέπεται σταδιακός δασμολογικός αποπλισμός που θα ολοκληρωθεί στα επόμενα τρία χρόνια.

Ο κλωστοϋφαντουργικός κλάδος και ο τομέας της υγείας χρειάζονται για επεξεργασία περίπου 65.000 τόνους βαμβάκι ετησίως. Η εγχώρια παραγωγή είναι περίπου 20.000 τόνοι ημερησίως. Τα εργοστάσια που παράγουν βαμβακερά είδη είναι 38 και απασχολούν 17.000 άτομα.

Η βιομηχανία μαλλιού επεξεργάζεται ετησίως 23.000 τόνους μη πλυμένου μαλλιού.

2.3. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Ο τομέας βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο ανάπτυξης. Περισσότερη δραστηριότητα υπάρχει στους κλάδους των υπηρεσιών που παρουσιάζουν παραδοσιακή δραστηριότητα, όπως για παράδειγμα οι κλάδοι των μεταφορών, του τουρισμού και των τραπεζών.

2.3.1 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Σύμφωνα με το επενδυτικό πρόγραμμα του βουλγαρικού Υπουργείου Μεταφορών απαιτούνται 2 δισ. δολ. ΗΠΑ για επενδύσεις στο μεταφορικό δίκτυο της χώρας. Εβδομήντα εκατ. δολ. ΗΠΑ προβλέπεται να δαπανηθούν για τις τρεις νέες διόδους στα σύνορα Ελλάδος-Βουλγαρίας και για δύο υφιστάμενες διόδους στα σύνορα Βουλγαρίας-ΠΓΔΜ. Ογδόντα πέντε εκατ. δολ. ΗΠΑ απαιτούνται για την κατασκευή νέου κτιρίου για ταξιδιώτες και φορτία στο αεροδρόμιο της Σόφιας και άλλα 35 εκατ. δολ. για ανακαίνιση του αεροδρομίου του Μπουργκάς. Η συνολική επένδυση (η οποία περιλαμβάνει και άλλα έργα) αναμένεται να φτάσει τα 401 εκατ. δολ. ΗΠΑ (σύμφωνα με το Foreign Investment Agency).

Οι οδικές μεταφορές εξυπηρετούνται από δίκτυο μήκους 36.700 χλμ. από τα οποία τα 365 χλμ. είναι αυτοκινητόδρομοι. Προτεραιότητα στους υπό κατασκευή αυτοκινητοδρόμους έχει αυτός που συνδέει τα βουλγαροσερβικά με τα βουλγαροτουρκικά σύνορα του οποίου 173 χλμ. είναι έτοιμα.

Το σιδηροδρομικό δίκτυο έχει συνολικό μήκος 4.275 χλμ. εκ των οποίων τα 2.478 χλμ. αφορούν ηλεκτροδοτημένες γραμμές, ενώ μόνο 960 χλμ. είναι διπλές γραμμές. Οι «Βουλγαρικοί Κρατικοί Σιδηρόδρομοι» (ΒΚΣ) επιδιώκεται να εκσυγχρονιστούν. Το κόστος του εγκριθέντος προγράμματος ανασυγκρότησης των ΒΚΣ φθάνει τα 303 εκατ. δολ. ΗΠΑ, από τα οποία τα 133 εκατ. δολ. ΗΠΑ θα καταβληθούν από τη Βουλγαρία και τα υπόλοιπα από την Παγκόσμια Τράπεζα και την Ε.Ε. μέσω του προγράμματος PHARE.

Το λιμάνι του Μπουργκάς λειτουργεί με κάλυψη του 80% του δυναμικού του και διαθέτει 28 προβλήτες, από τις οποίες λειτουργούν οι 24. Το 21% της εξαγωγικής κίνησης αφορά κυρίως μέταλλα, λιπάσματα και ορυκτά. Για την κατασκευή δύο νέων τερματικών σταθμών έχει δοθεί ιαπωνικό δάνειο ύψους 120 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Η κατασκευή των εν λόγω έργων πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2004. Το λιμάνι της Βάρνας εξυπηρετεί σχεδόν αποκλειστικά βουλγαρικές εξαγωγές.

2.3.2. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Σημαντικά προβλήματα παρουσιάζουν οι τηλεπικοινωνίες στη χώρα. Στην επενδυτική στρατηγική του Βουλγαρικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών περιλαμβάνεται η τοποθέτηση του ψηφιακού λειτουργικού δικτύου. Οι μεγαλύτερες βουλγαρικές πόλεις έχουν συνδεθεί μέσω του δικτύου αυτού. Η επένδυση του Βουλγαρικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών υπολογίζεται στα 1.500 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

Σημαντική κρίνεται η παρουσία της INTRACOM, η οποία σε συνεργασία με τον βουλγαρικό οργανισμό τηλεπικοινωνιών συνέστησαν μικτή επιχείρηση με την επωνυμία BYLFON και αντικείμενο την εγκατάσταση καρτοτηλεφώνων με δίκτυο που καλύπτει όλη τη χώρα.

Στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας υπάρχουν δύο εταιρείες –η Mobitel για το δίκτυο GSM και η Modicom με τη συμμετοχή της Cable & Waireless Ltd για άλλο ανάλογο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας.

Ανοιχτή για επένδυση είναι η βιομηχανία κατασκευής telephone switch exchange στη Βουλγαρία. Η Siemens έχει εγκαθιδρύσει μικτή εταιρεία η οποία σχεδιάζει να αυξήσει την επένδυσή της στον τομέα αυτό.

2.3.3. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μέχρι το 1998 ο τομέας του τουρισμού χαρακτηριζόταν από έλλειψη επενδύσεων και μειωμένες αφίξεις ξένων επισκεπτών. Από το 1999 όμως, παρουσιάζεται αύξηση του τουρισμού και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Μαΐου 2000³ το τουριστικό συνάλλαγμα έφθασε στα 282,2 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι επισκέπτες για το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 925.000 που σημαίνει μια αύξηση κατά 26,4% συγκριτικά με την ίδια περίοδο του 1999. Μόνο για τον Ιούνιο 2000 οι επισκέπτες ήταν 245.000 σημειώνοντας αύξηση 27,4% από τον προηγούμενο Ιούνιο. Οι Έλληνες τουρίστες που επισκέφθηκαν τη Βουλγαρία από Ιανουάριο έως και Μάιο του 2000, ανήλθαν σε 124.000.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Βουλγαρία προσελκύει και τον χειμώνα τουρίστες ιδιαίτερα για χειμερινά σπορ, λόγω των πολλαπλών κέντρων που έχει αναπτύξει και των ικανοποιητικών χιονοπτώσεων.

---

³ Ενημερωτικό δελτίο του γραφείου Ο.Ε.Υ. Πρεσβεία της Ελλάδος στη Σόφια. Οκτώβριος 2000.

Όσον αφορά στις επενδύσεις, ένα νέο ξενοδοχείο 700 κλινών δαπάνης πέντε εκατ. δολ. ΗΠΑ θα κατασκευασθεί στο βόρειο μέρος της βουλγαρικής ακτής στη Μαύρη Θάλασσα, το Riviera Holiday Club. Κατά μήκος του συνόλου της ακτής γίνεται προσπάθεια εκσυγχρονισμού της υφιστάμενης ξενοδοχειακής υποδομής. Για όσους ενδιαφέρονται για επενδύσεις στη Βουλγαρία στον τουριστικό τομέα υπάρχουν καλά ξενοδοχεία προς πώληση κατά μήκος της ακτής με τη Μαύρη Θάλασσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

3.1. Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗ

Η βουλγαρική οικονομία από το 1998 ουσιαστικά γνώρισε οικονομική ανάκαμψη, όπως αυτή αντανακλάται στα επίσημα στατιστικά στοιχεία. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ διαμορφώθηκε σε θετικά επίπεδα: 2,6% το 1999 και 3,5% το 1998. Ο πληθωρισμός παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα (6,2 το 1999) ενώ η επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων συνέβαλε στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στις αγορές αλλά και στην κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας (πάνω από 20% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας). Στη χώρα συντηρείται ακόμα μία παράλληλη ανεπίσημη οικονομική δραστηριότητα (παραοικονομία) που φθάνει μέχρι το 20% του ΑΕΠ.

Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας προσπαθεί να δρομολογήσει ένα πρόγραμμα ανάκαμψης. Έχει συμφωνήσει και αποδεχθεί ένα ευρύ πρόγραμμα δανειοδοτήσεων από το ΔΝΤ, έχει συνδέσει το εθνικό νόμισμα με το γερμανικό μάρκο και αγωνίζεται να αξιοποιήσει τα ξένα κεφάλαια που εισρέουν στη χώρα είτε με μορφή επενδύσεων είτε με μορφή δανείων από διεθνείς οργανισμούς.

Μέχρι τις αρχές του 1999 οι άμεσες ξένες επενδύσεις σύμφωνα με τη γερμανική τράπεζα DRESDUER BANK είχαν φτάσει τα 600 εκατ. δολάρια, ισόποσο των ξένων επενδύσεων που γίνονται την ίδια περίοδο στη γειτονική Τουρκία και μεγαλύτερο αυτού που γίνονται στη Ρουμανία (400 εκατ. δολ. ΗΠΑ)⁴.

Όσον αφορά τις χώρες προέλευσης των επενδυμένων κεφαλαίων, η Γερμανία αποτελεί σταθερά τον σημαντικότερο επενδυτή. Άλλες επενδύτριες χώρες όπως η Ιταλία, η Γαλλία, η Κύπρος και φυσικά η Ελλάδα είναι παρούσες στον αναπτυξιακό μετασχηματισμό της Βουλγαρίας ελπίζοντας ότι το μέλλον θα είναι αν όχι αποδοτικότερο, τουλάχιστον σταθερό⁵.

⁴ Ναυτεμπορική, Σεπτέμβριος 2000. Βουλγαρία: «Διαχειριστική αστάθεια», του Νικολάου Κωνσταντόπουλου.

3.2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Για την ενίσχυση του ενδιαφέροντος των ξένων επενδυτών υπάρχει νόμος για την οικονομική δραστηριότητα των Αλλοδαπών Προσώπων και την Προστασία των ξένων επενδύσεων, που ορίζει την έννοια της λέξης επένδυση ως κάθε επένδυση χρημάτων που πραγματοποιείται από αλλοδαπό πρόσωπο, είτε δρώντας ατομικά είτε μέσω της συμμετοχής σε επιχειρηματικές συνεργασίες, και εφόσον η επένδυση έχει μία από τις εξής μορφές:

- ✓ Μετοχές και συμμετοχές σε εμπορικές εταιρείες.
- ✓ Δικαιώματα ιδιοκτησίας και περιορισμένα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία.
- ✓ Δικαιώματα ιδιοκτησίας και περιορισμένα εμπράγματα δικαιώματα σε κινητές αξίες που αποτελούν πάγια στοιχεία του ενεργητικού.
- ✓ Μετοχές, έντοκα γραμμάτια, χρεόγραφα που εκδίδονται από κρατικές ή δημοτικές αρχές ή από άλλα νομικά πρόσωπα της Βουλγαρίας.
- ✓ Δικαιώματα ιδιοκτησίας σε επιχειρήσεις ή αυτόνομα τμήματα αυτών.
- ✓ Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- ✓ Δάνεια, συμπεριλαμβανομένων αυτών της μορφής χρηματοοικονομικής εκμίσθωσης για περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών.

Ο νόμος θέτει τρεις εναλλακτικούς όρους στους ξένους επιχειρηματίες:

- ❖ Η επένδυσή τους να ξεπερνά τα πέντε εκατ. δολ. ΗΠΑ.
- ❖ Να δημιουργεί τουλάχιστον 100 θέσεις εργασίας.
- ❖ Να γίνεται σε υπό ανάπτυξη περιοχή με πλεονάζον εργατικό δυναμικό.

Οι ξένες επενδύσεις που τηρούν τουλάχιστον μία από τις τρεις αυτές προϋποθέσεις εντάσσονται στα «επενδυτικά προγράμματα προτεραιότητας», για τα οποία ο νόμος προβλέπει πακέτα κινήτρων όπως:

1. Φοροαπαλλαγές της τάξης του 50% για τα πρώτα 10 χρόνια.
2. Παροχή θεσμικής υποστήριξης με τη δημιουργία Ειδικού (Διυπουργικού) Οργάνου στο οποίο θα συμμετέχουν φορείς της δημόσιας διοίκησης.

---

⁵ Από το ίδιο άρθρο.

3. Δυνατότητα μεταφοράς περιορισμένων εμπράγματων δικαιωμάτων πάνω σε ατομική, κρατική ή δημοτική περιουσία.

Επιπροσθέτως, για τη διευκόλυνση της ξένης επενδυτικής δραστηριότητας ο νέος νόμος προβλέπει:

1. Απαλλαγή από δασμούς κατά την εισαγωγή των μηχανημάτων που απαιτούνται για την επένδυση. Έτσι, οι εισαγωγές μηχανημάτων και εξοπλισμού από ξένες εταιρείες θα θεωρούνται μη χρηματική επένδυση στο κεφάλαιο των μικτών εταιρειών.
2. Κατάργηση των περιορισμών που ίσχυαν για τους Βούλγαρους πολίτες με διπλή υπηκοότητα και παραχώρηση δικαιώματος αγοράς αγροτικής γης α) στους ξένους πολίτες, β) σε βουλγαρικά πρόσωπα με ξένη συμμετοχή.
3. Διευκόλυνση των επενδυτών όσον αφορά στη δήλωση του ύψους και της μορφής της επένδυσης, που σύμφωνα με τον προηγούμενο νόμο έπρεπε να δηλώνεται σε τέσσερις διαφορετικές υπηρεσίες της κρατικής διοίκησης (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Διεύθυνση Ξένων Επενδύσεων, Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Αξιόγραφων και Χρηματιστηρίων). Ο νέος νόμος προβλέπει η δήλωση της επένδυσης να γίνεται στο εξής μόνο στη Στατιστική Υπηρεσία της χώρας.
4. Διαδικασία απόκτησης άδειας παραμονής στη χώρα για τους ξένους επενδυτές.
5. Ειδική διάταξη για τον τρόπο μεταφοράς εμβάσματος στο εξωτερικό. Σύμφωνα με αυτή, κάθε αλλοδαπό πρόσωπο δικαιούται να μεταφέρει στο εξωτερικό, ξένο συνάλλαγμα που περιλαμβάνει:
  - Τα πραγματοποιημένα από επένδυση κέρδη.
  - Αποζημίωση για απαλλοτρίωση στοιχείων της επένδυσης.
  - Το μερίδιο του επιχειρηματία σε περίπτωση λύσης της επένδυσης.
  - Την αξία πώλησης των στοιχείων της επένδυσης.
  - Το ποσό που εισπράχτηκε ύστερα από αναγκαστική εκτέλεση.
6. Προστασία των ξένων επενδύσεων από ενδεχόμενη απαλλοτρίωση. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση απαλλοτρίωσης ακίνητης περιουσίας προβλέπεται και παροχή αποζημίωσης σε μορφή ακινήτου ή μετρητών.
7. Προστασία έναντι ενδεχομένων δυσμενών νομοθετικών αλλαγών.
8. Ισότιμη μεταχείριση αλλοδαπών και ημεδαπών επενδυτών.

3.3. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Τα στοιχεία για τις ξένες επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά το χρονικό διάστημα 1992-1999 ανά τομέα της βουλγαρικής οικονομίας, εκτός της κατηγορίας «λοιποί κλάδοι» παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ο τομέας της βιομηχανίας φαίνεται ότι αποτελεί τον κυριότερο προορισμό των ξένων επενδυτικών εισροών, αφού αντιπροσωπεύει το 55% του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων, με 1556,53 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Στον τομέα της βιομηχανίας οι περισσότερες επενδύσεις ήταν βελγικής και γερμανικής προέλευσης.

Τη δεύτερη θέση από πλευράς ξένων επενδυτικών προτιμήσεων κατέχει ο τομέας του εμπορίου ο οποίος έχει απορροφήσει το 19,2% των συνολικών ξένων επενδύσεων στη χώρα με εμφανή τάση διεύρυνσης τα αμέσως επόμενα χρόνια. Στον τομέα αυτόν πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 8.000 άμεσες ξένες επενδύσεις επί συνόλου 10.061, ενώ το ύψος τους έφτασε τα 542,96 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

Από τα στοιχεία των μεγαλύτερων ξένων άμεσων επενδύσεων στη βουλγαρική αγορά στο διάστημα 1992-1998 και ειδικά στο εμπόριο προκύπτει ότι μια μεγάλη σε αξία -6,1 εκατ. δολ. ΗΠΑ- επένδυση δραστηριοποιείται αποκλειστικά στην εισαγωγή και διάθεση άμεσων και διαρκών καταναλωτικών προϊόντων στη βουλγαρική αγορά, ενώ υπάρχει, επίσης, ακόμα μια ξένη άμεση επένδυση στο χώρο των πολυκαταστημάτων. Δυστυχώς, η κρίση που ενέσκηψε στη βουλγαρική οικονομία το 1996 και περιόρισε μέχρις ορίων την καταναλωτική ικανότητα του πληθυσμού δημιούργησε φραγμούς στην πρόθεση και άλλων ξένων άμεσων επενδυτών να δημιουργήσουν επιχειρήσεις με σαφή προσανατολισμό προς τα δίκτυα / κανάλια διανομής και διάθεσης προϊόντων.

Οι περισσότερες επενδύσεις στον τομέα του εμπορίου ήταν γερμανικές και ακολούθησαν οι ολλανδικές.

Στη συνέχεια ακολουθεί ο χρηματοπιστωτικός τομέας με 11,45% στον οποίο διατέθηκαν πάνω από 142,83 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Τις μεγαλύτερες επενδύσεις χαρτοφυλακίου μέχρι τον Ιανουάριο 1998 πραγματοποίησε η Μεγ. Βρετανία. Οι

βρετανικές επιχειρήσεις πραγματοποίησαν στη Βουλγαρία επενδύσεις ύψους 179,9 εκατ. δολ. ΗΠΑ (ποσοστό 71% επί του συνόλου των ξένων επενδύσεων χαρτοφυλακίου). Στην τρίτη θέση της λίστας βρίσκεται η Κύπρος, με επενδύσεις χαρτοφυλακίου της τάξης των 24,5 εκατ. δολ. ΗΠΑ και ποσοστό 9,68% επί του συνόλου. Συνολικά από το 1995 μέχρι τα τέλη του 1997 οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου ανήλθαν σε 253 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

Τέταρτος τομέας ανά σειρά επενδυτικού ενδιαφέροντος είναι ο τουρισμός, όπου επενδύθηκαν από ξένους επιχειρηματίες 142,83 εκατ. δολ. ΗΠΑ για 47 επενδύσεις. Ο τουρισμός κατέχει ποσοστό 5,04% των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Στις μεταφορές 73,61 εκατ. δολ. ΗΠΑ διατέθηκαν για 160 επενδύσεις, που καλύπτουν το 2,6% του συνόλου.

Ακολουθεί ο τομέας των τηλεπικοινωνιών, όπου μέχρι το 1997 υπήρχε μικρή εισροή ξένου κεφαλαίου. Από το 1998 όμως, η ανάγκη για αναβάθμιση του τηλεπικοινωνιακού συστήματος της χώρας, προσέλκυσε το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών που επενδύθηκαν 51,89 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

Στον τομέα των κατασκευών οι επενδύσεις έφτασαν τα 26,47 εκατ. δολ. ΗΠΑ καλύπτοντας το 0,9% του συνόλου του επενδεδυμένου κεφαλαίου ενώ στη γεωργία το ποσό έφτασε τα 8,49 εκατ. δολ. ΗΠΑ.

ΑΞΙΑ ΞΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1992-1999

ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)									
Κλάδος	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Σύνολα
Βιομηχανία	0,16	20,82	28,2	94,53	172,48	458,46	310,64	471,24	1556,53
Εμπόριο	13,5	70	59,89	20,06	32,37	45,72	177,37	124,06	542,04
Χρηματ/κός	0	1,85	18,82	32,34	15,4	64,34	72,23	119,06	324,83
Τουρισμός	0,55	0,86	43,31	10,22	23,31	5,7	18,37	40,51	142,83
Μεταφορές	12,76	2,06	55,21	1,2	4,78	3,11	6,22	-11,73	73,61
Τηλεπ/νίες	6,08	3,97	0	0	0,9	3,58	23,23	14,13	51,89
Κατασκευές	0,07	0,31	4,77	0,11	1,11	6,19	6,34	6,47	26,47
Γεωργία	0	0	0	0,06	1,38	4,63	0,06	2,36	8,49
Λοιποί κλάδοι	1,2	2,5	0,65	3,11	4,62	44,44	5,52	40,01	102,05
Σύνολα ανά χρονιά	34,42	102,37	210,85	162,63	256,35	636,17	619,98	806,10	2828,87

Πηγή: Τράπεζα της Βουλγαρίας, 2001

3.4. ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Από την εποχή της έναρξης των οικονομικών μεταρρυθμίσεων, η Βουλγαρία έχει απορροφήσει ξένες επενδύσεις συνολικού ύψους 2.828,87 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Οι επενδύσεις αυτές παρουσιάζουν μία σημαντική εξέλιξη κρίνοντας από την αύξηση που παρουσίασαν στην περίοδο 1992-1999. Εκτιμάται ωστόσο ότι η εξέλιξη αυτή θα ήταν ακόμη μεγαλύτερη αν είχαν εξαλειφθεί νωρίτερα κάποια προβλήματα που παρατηρήθηκαν σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν από βουλγαρικής πλευράς. Προβλήματα παρουσιάζονται επίσης και στην καταγραφή των ξένων επενδύσεων. Η ψήφιση και η εφαρμογή νέου νόμου που προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής τους, καθώς και την ύπαρξη ενιαίων αρχών αποτίμησης και παρακολούθησης των μεγεθών αναμένεται να λύσει οριστικά το πρόβλημα.

Όσον αφορά το ύψος και την εξέλιξη των επενδύσεων μέχρι το τέλος του 2000, όπως φαίνεται και στο σχετικό πίνακα είχε ως εξής;

Πρώτες στη λίστα των άμεσων ξένων επενδυτών βρίσκονται η Γερμανία που είναι σταθερά πρώτη για όλη την οκταετία με 498,2 εκατ. δολ. ΗΠΑ, το Βέλγιο με 412,9 εκατ. δολ. ΗΠΑ, η Ιταλία με 374,1 εκατ. δολ. ΗΠΑ και η Ελλάδα με 328 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Ειδικότερα, η παρουσία των γερμανικών και βελγικών επιχειρήσεων εντοπίζεται σε όλους τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας και κυρίως σε αυτούς της τσιμεντοβιομηχανίας, των μεταφορών και του τουρισμού.

Η ελληνική οικονομική παρουσία στη Βουλγαρία είναι πολύ μεγάλη ιδιαίτερα για το 2000 που έρχεται πρώτη από τις άλλες χώρες που δραστηριοποιούνται παράλληλα στη Βουλγαρία με επενδύσεις που φτάνουν τα 339,7 εκατ. δολ. ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, οι Έλληνες επιχειρηματίες δραστηριοποιούνται σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και ιδιαίτερα σε αυτούς των τροφίμων και του ενδύματος. Στη Νότια Βουλγαρία λειτουργούν σύμφωνα με εκτιμήσεις 100 ελληνικές εταιρείες ενδυμάτων, ενώ άλλοι κλάδοι δραστηριοποίησης εταιρειών ελληνικών συμφερόντων είναι η παραγωγή προϊόντων αλουμινίου, συσκευασίας, τηλεπικοινωνιακού υλικού κ.ά. Περίπου το 80% των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Βουλγαρία είναι Μικρομεσαίες. Σημαντική είναι και η παρουσία ελληνικών

τραπεζών. Στην πρωτεύουσα λειτουργούν υποκαταστήματα της Xios Bank και της Εθνικής Τράπεζας, ενώ η Εμπορική Τράπεζα συμμετέχει στη βουλγαρική Τράπεζα Επενδύσεων με ποσοστό 32%.

ΑΞΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

(σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)

N	Χώρες	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	Σύνολα
1	Γερμανία	0,11	56,63	111,4	16,16	31,44	55,7	101,3	72,3	72,3	497,9
2	Βέλγιο	0,00	0,14	0,30	10,02	0,79	264,39	31,22	66,22	39,8	412,9
3	Ιταλία	0,01	0,22	5,17	2,28	1,19	0,42	2,06	23,02	339,7	328,0
4	Ελλάδα	0,16	5,08	2,97	29,79	14,55	16,1	3,33	14,91	241,1	328
5	Κύπρος	0,33	1,19	0,39	1,40	7,51	20,55	109,1	108,9	-11,3	238,1
6	ΗΠΑ	0,00	10,49	16,15	16,1	20,66	46,61	38,6	49,8	37,1	235,5
7	Αυστρία	13,3	1,02	14,66	1,39	12,07	12,46	46,91	23,39	88,8	213,7
8	Ρωσία	0,31	1,35	2,27	15,05	14,37	2,01	14,88	103,7	50,8	204,7
9	Ολλανδία	0,07	0,52	37,94	0,85	46,27	10,8	41,28	27,96	17,4	183,1
10	Μ. Βρετανία	6,2	5,6	2,4	13,7	7,3	15,8	58,9	48	22,6	180,5
11	Τουρκία	0,00	9,84	1,26	13,74	7,26	9,87	23,76	39,39	1935	124,6
12	Γαλλία	0,00	0,22	4,19	4,99	6,51	0,82	3,35	62,72	28,9	111,7
13	Ισπανία	0,04	0,06	0,01	0,00	0,00	49,55	56,8	3,21	0,7	110,4
14	Ελβετία	0,38	6,69	0,24	7,87	23,08	31,36	6,58	13,13	15	104,3
15	Κορέα	0,00	0,00	0,26	0,20	22,31	22,9	1,78	2,81	6,6	56,9
16	Μπαχάμες	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,76	10,36	14,2	47,3
17	Λουξεμβούργο	0,4	0,58	0,58	0,36	0,23	11,75	22,71	3,81	0,00	40,4
18	Ιρλανδία	0,00	0,00	0,02	17,4	0,18	5,21	0,97	3,72	1,0	28,5
19	Ουγγαρία	12,26	0,05	0,00	0,00	0,07	0,00	0,68	1,68	2,00	16,7
20	Ισραήλ	0,00	0,03	0,93	0,02	1,45	0,01	0,03	13,84	0,00	10
21	Τσεχία	0,00	0,00	0,05	2,34	2,28	4,68	0,58	1,09	0,00	10,02
22	Μάλτα	0,00	0,00	0,01	0,12	0,09	0,09	8,9	0,00	0,5	9,7
23	Λιτσεστέν	0,00	1,11	0,13	0,01	0,00	2,53	0,79	1,28	3	8,9
24	Σουηδία	0,00	0,00	0,01	0,03	1,42	2,36	0,94	1,57	0,3	6,6
25	Ιαπωνία	0,01	0,00	0,08	0,50	0,6	1,90	1,89	0,00	1,3	6,3
26	Δανία	0,000	0,00	1,07	0,02	0,00	1,12	1,58	0,33	1,3	5,4
Σύνολα ανά χρόνο		34,42	102,4	210,9	162,6	256,4	636,16	619,9	806,1	1100	3928,9

Πηγή: Τράπεζα της Βουλγαρίας 2001

3.5. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Το εκτεταμένο πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων που ακολουθεί η κυβέρνηση έχει θετική συμβολή στην ανάπτυξη της χώρας. Η ιδιωτικοποίηση στη Βουλγαρία ξεκίνησε το 1993 με την εξαγγελία για την πώληση 3.485 κρατικών και δημοτικών επιχειρήσεων. Ωστόσο ως το έλος του 1996 είχαν ιδιωτικοποιηθεί μόνο 2.396 επιχειρήσεις, ήσσονος γενικά σημασίας και δυναμικότητας για επίπεδα της αγοράς της χώρας. Η ιδιωτικοποίηση στη Βουλγαρία διεξάγεται βασικά με τρεις μεθόδους, τη λεγόμενη ιδιωτικοποίηση σε μετρητά, τη μαζική ιδιωτικοποίηση και την απόδοση των περιουσιών στους ιδιώτες. Η πρώτη μέθοδος χρησιμοποιείται ως επί το πλείστον στις μεγάλες παραγωγικές μονάδες για τις οποίες υπάρχει έκδηλο ενδιαφέρον από ξένους επενδυτές και ελέγχεται από την αρμόδια Διεύθυνση Ιδιωτικοποιήσεων. Η δεύτερη μέθοδος χρησιμοποιείται στις μειωμένου επενδυτικού ενδιαφέροντος μεγάλες μονάδες καθώς και στις ΜΜΕ και ελέγχεται από τα αρμόδια υπουργεία. Τέλος, η τρίτη μέθοδος ασκείται στις περιπτώσεις ακίνητης περιουσίας την οποία είχε αποκτήσει το κράτος μετά το 1945.

Τόσο στη μαζική ιδιωτικοποίηση όσο και στην ιδιωτικοποίηση σε μετρητά είναι δυνατή η χρήση ομολόγων ιδιωτικοποίησης και μάλιστα με εξαιρετικά συμφέροντες όρους για τους ξένους επενδυτές, στο βαθμό που η ιδιωτικοποίηση πρέπει να επιταχυνθεί και γι' αυτό το λόγο η θέσπιση διαφόρων κινήτρων, περιορισμένων, όμως, χρονικά είναι δυνατή. Ακόμα στη Βουλγαρία δεν έχει ξεκινήσει η δευτερεύουσα αγορά της ιδιωτικοποίησης μέσω του χρηματιστηρίου.

Στο διάστημα 1992-1996 ιδιωτικοποιήθηκαν 2.396 μονάδες εκ των οποίων οι 423 ήταν κρατικές και οι 1.973 δημοτικές. Το οικονομικό τους μέγεθος ήταν μάλλον μικρομεσαίου επιπέδου στο μεγαλύτερο ποσοστό. Για παράδειγμα το 42% των ιδιωτικοποιημένων μονάδων αφορούσε καταστήματα, ενώ το ποσοστό των παραγωγικών μονάδων έφθανε μόλις το 6,5% (NSI-1997). Σύμφωνα με τα στοιχεία των αγοραστών των ιδιωτικοποιημένων μονάδων το 8,3% αναφέρεται σε ομάδες εργαζομένων στις υπόψη μονάδες, το 66,8% σε Βούλγαρους πολίτες, το 0,1% σε ξένους υπηκόους, το 21,9% σε βουλγαρικά νομικά πρόσωπα, το 0,8% σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και το 2,1% σε άλλες κατηγορίες νομικών προσώπων.

Σε γενικές γραμμές η ιδιωτικοποίηση στη χώρα έχει καθυστερήσει σημαντικά ως αποτέλεσμα της κυβερνητικής τακτικής, των νομισματικών κρίσεων και της παρελκυστικής τεχνικής που ασκείται έντεχνα από τους διευθυντές μεγάλων μονάδων. Στην πράξη η ιδιωτικοποίηση στη Βουλγαρία ξεκινά το 1997 κάτω από

την πίεση του ΔΝΤ το οποίο προσπαθεί να περιορίσει τις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού.

Το 1999 το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σημειώνει στην ετήσια έκθεσή του ότι η ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων και η ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού επιχειρηματικού τομέα παραμένει ένας στόχος ζωτικής σημασίας (pivotal) για την βουλγαρική οικονομία. Σημειώνεται ως κυρίαρχος παράγοντας για την καθυστέρηση των ιδιωτικοποιήσεων η απροθυμία του κράτους και η έλλειψη πολιτικής βούλησης. Δίδεται έμφαση δε από το ΔΝΤ ότι έπαιξε σημαντικό ανασχετικό ρόλο στην καθυστέρηση της ιδιωτικοποίησης από το 1996 και εντεύθεν η αυξανόμενη ενημερότητα για το κόστος της αργής σε ρυθμό ιδιωτικοποίησης. Δηλαδή έπαιξε με άλλα λόγια ρόλο το πολιτικό κόστος των αποφάσεων και φυσικά η αδυναμία της εκάστοτε κυβέρνησης να αναλάβει αυτό το κόστος.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα δεν επιτρέπεται η αποκρατικοποίηση των εθνικών μεταφορικών υποδομών, των ταχυδρομικών υπηρεσιών, των ζωνών ελεύθερου εμπορίου και των δασών.

3.5 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

Οι πρόσφατες θετικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στη χώρα δεν αποκλείουν την ύπαρξη σημαντικών προβλημάτων, όπως η θεσμική ανεπάρκεια, η έλλειψη υψηλής τεχνογνωσίας, διάφορα νομικά προβλήματα, καθώς και οι αργοί ρυθμοί που παρατηρούνται στις δομές του κράτους κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων. Σοβαρά προβλήματα υπάρχουν στο δικαστικό και στο τραπεζικό σύστημα, ενώ πολλοί ξένοι επενδυτές επισημαίνουν τους αργούς ρυθμούς με τους οποίους κινείται η δημόσια διοίκηση και έχουν ως αποτέλεσμα την έλλειψη ενημέρωσης των φορέων του δημοσίου σχετικά με τις νέες ρυθμίσεις, όπως επίσης και η συνεχιζόμενη διάδοση πρακτικών διαφθοράς που επιδρά στον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας. Σύμφωνα με τους Διεθνείς Οργανισμούς, η Βουλγαρία βρίσκεται στην 8^η θέση μεταξύ των χωρών που αντιμετωπίζουν τα εντονότερα προβλήματα διαφθοράς.

Η ανάπτυξη του πραγματικού τομέα της οικονομίας συνεχίζει να καθυστερεί. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας του Εθνικού Στατιστικού Ινστιτούτου της Βουλγαρίας (που περιλαμβάνει 2.104 κρατικές επιχειρήσεις), κατά τη διάρκεια του

πρώτου τριμήνου του 2000 μόνο το 35% του συνόλου ήταν κερδοφόρες, ενώ το 83% των κερδών προέρχονταν από 10 μόνο επιχειρήσεις με μονοπωλιακή θέση στην αγορά. Από την άλλη μεριά, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας σημείωσε νέο ρεκόρ εξαιτίας της σημαντικής μείωσης των εξαγωγών⁶.

Δεδομένου ότι το εμπόριο συναρτάται με την καλή επίδοση της οικονομίας στο σύνολό της και ιδιαίτερα το εγχώριο εμπόριο συναρτάται με την καταναλωτική ικανότητα του πληθυσμού, οι προοπτικές αναφορικά με την εγχώρια αγορά είναι εξαιρετικά περιορισμένες στο άμεσο μέλλον. Ίσως, εάν η παραγωγή της Βουλγαρίας παρουσίαζε στοιχεία αναδιάρθρωσης και προσαρμογής της στις ανάγκες της διεθνούς ζήτησης, τότε ο χρόνος για τη βελτίωση της απόδοσης και της εν γένει ανάπτυξης του εμπορίου να ήταν προσδιοριστέος και σαφώς μικρότερος από τον εκτιμώμενο σήμερα. Όμως η ανάπτυξη της παραγωγής δια της αναγκαίας αναδιάρθρωσης καθυστερεί επίμονα πολύ λόγω της καθυστέρησης της ανάπτυξης ικανών και δυναμικών ξένων επενδύσεων και επιπρόσθετα λόγω της καθυστέρησης της ανάπτυξης μιας υγιούς ιδιωτικοποίησης.

Η ροή των ξένων κεφαλαίων παρουσιάζει στη μονάδα του χρόνου αδύναμη να συμβάλλει στην ανάπτυξη της παραγωγής, ενώ από την άλλη πλευρά αρκετές ξένες επενδύσεις αποβλέπουν περισσότερο στην εγχώρια αγορά και στην κάλυψη της εγχώριας ζήτησης σε άμεσα και διαρκή καταναλωτικά αγαθά παρά στη δημιουργία της αναγκαίας προστιθέμενης αξίας για τη βελτίωση τόσο των μακροοικονομικών μεγεθών όσο και της καταναλωτικής ικανότητας.

Είναι προφανές πως η ταχεία προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων αποτελεί αναγκαία αλλά όχι και ικανή προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία των αγορών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της εγχώριας παραγωγής στις διεθνείς αγορές.

---

⁶ Ναυτεμπορική, Σεπτέμβριος 2000, «Χώρες σε μετάβαση» του Ηλία Φλέγκα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Η απελευθέρωση του εμπορίου στη Βουλγαρία ολοκληρώθηκε ουσιαστικά το 1992. Σήμερα στη χώρα επικρατεί κατά βάση το δυτικό καθεστώς εμπορίου, καθώς οι εισαγωγές και οι εξαγωγές διεκπεραιώνονται ελεύθερα εκτός αν επιβληθούν ειδικοί περιορισμοί με Προεδρικά Διατάγματα σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων, με μορφή εγκρίσεων και εκδόσεων αδειών, ελαχίστων τιμών εισαγωγής και εξαγωγής και προσωρινών διακοπών εξαγωγών. Σύμφωνα με το νέο εμπορικό καθεστώς της χώρας, απαιτούνται άδειες εισαγωγής – εξαγωγής μόνο σε 13 προϊόντα μεταξύ των οποίων πολύτιμα μέταλλα, ψυχοτρόπες ουσίες, προστατευόμενα ζωικά και φυτικά είδη και ορισμένα είδη καυσίμων.

4.1. ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Η ένταξη της Βουλγαρίας στην Κεντροευρωπαϊκή Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου (CEFTA) από την 1-1-1999 προβλέπει την κατάργηση των δασμών στις εμπορικές συναλλαγές με τις υπόλοιπες χώρες μέλη (Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία, Ρουμανία) για το 80% των βιομηχανικών προϊόντων προβλέπεται σταδιακή έως το 2000.

Όσον αφορά τις εμπορικές συναλλαγές με την Ε.Ε. η συμφωνία σύνδεσης Ε.Ε. - Βουλγαρίας προβλέπει σταδιακή κατάργηση των δασμολογικών περιορισμών έως το 2002. Από το 1998 η εισαγωγή βιομηχανικών προϊόντων βουλγαρικής προέλευσης στην Ε.Ε. είναι απαλλαγμένη από δασμούς. Για τα βιομηχανικά προϊόντα που εισάγονται στη Βουλγαρία από την Ε.Ε. και ανάλογα με την κατηγορία στην οποία εντάσσονται, προβλέπεται μείωση σε μηδενικό συντελεστή είτε εφαρμογή δασμού με συντελεστή 60% του κοινού δασμού ο οποίος σταδιακά καταργείται έως το 2002.

4.2. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Από το 1991 έως το 1999 στη Βουλγαρία ίσχυε ένα σύστημα μετατρεψιμότητας του νομίσματος με ελεύθερα κυμαινόμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες, όπως αυτές προέκυπταν στην εγχώρια αγορά. Αυτή η εσωτερική μετατρεψιμότητα του νομίσματος μείωνε τα ερείσματα για ανάπτυξη του εμπορίου και δυσκόλευε τις εμπορικές συναλλαγές. Λαμβάνοντας υπόψη της αυτή τη δυσκολία η Βουλγαρική κυβέρνηση, ψήφισε το Νόμο του Ξένου Συναλλάγματος που έχει τεθεί σε ισχύ από το 2000. Ο νέος νόμος προβλέπει την εξάλειψη όλων των χρεών σε ξένο νόμισμα. Έτσι οι εταιρείες δεν υποχρεούνται να ανταλλάσσουν ξένα νομίσματα προκειμένου να πληρώσουν σε λέβα, θα καταβάλλουν όμως υψηλότερους φόρους για εμβάσματα σε συνάλλαγμα μέσω του τραπεζικού συστήματος S.W.I.F.T.

4.3. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Ελλάδος με τη Βουλγαρία βρίσκονται σήμερα σε ένα πολύ καλό επίπεδο.

Η διάλυση της παραγωγικής βάσης της Βουλγαρίας είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών καταναλωτικών κυρίως προϊόντων από τη χώρα μας, όπως φρούτων και λαχανικών, πετρελαίου και προϊόντων αυτού, ποτών, ρούχων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ηλεκτρονικών μηχανημάτων, διαφόρων βιομηχανικών ειδών, καπνού κ.λπ.

Οι ελληνικές εισαγωγές από τη Βουλγαρία αφορούν στο μεγαλύτερό τους ποσοστό πρώτες ύλες και ημικατεργασμένα προϊόντα, όπως μεταφορικό υλικό, μη σιδηρούχα μέταλλα, ηλεκτρική ενέργεια, ανόργανα χημικά, βιομηχανικά λιπάσματα, σίδηρο και χάλυβα, πλαστικές ύλες σε πρωτογενή μορφή, ξυλεία κ.ά.

Σε ό,τι αφορά τις εισαγωγές της Ελλάδας από τη Βουλγαρία, παρουσίασαν σταθερά ανοδική πορεία κατά το χρονικό διάστημα 1992-2000. Για την εξαετία 1995-2000 αυξήθηκαν κατά 31.813 δις. δρχ. παρουσιάζοντας αύξηση 34,8% για όλη την εξαετία. Το 1996 παρουσιάστηκε σημαντική πτώση της τάξης του -19,95% σε σχέση

με το 1995, ενώ το 1997 παρατηρήθηκε εκ νέου αύξηση κατά 27,69%. Για το 1998 παρουσιάζεται μια μικρή πτώση όχι αναφορικά με την αξία των συναλλαγών αλλά με το ποσοστό των εισαγωγών σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Η θέση της Βουλγαρίας σύμφωνα με τον πίνακα των 35 κυριότερων χωρών που η Ελλάδα εισάγει προϊόντα τους είναι 16^η για το 1998. Για το 1999 υπάρχει πτώση 6%, ενώ το 2000 παρατηρείται η μεγαλύτερη αύξηση 31,31%.

Η πιο μεγάλη αύξηση παρατηρείται στα είδη και αξεσουάρ ένδυσης που το 1995 καταλαμβάνουν μόνο το 5,35% των εισαγόμενων προϊόντων με αξία συναλλαγών που ανερχόταν στα 5.992 δις. δρχ. φτάνουν το 2000 με συνεχόμενη ανοδική πορεία να αποτελούν το 42,70% των εισαγόμενων προϊόντων και το ποσό ανέρχεται στα 61.429 δρχ. δρχ. Αντίστοιχα η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στα μη σιδηρούχα μεταλλεύματα που το 1995 κατέχουν την πρώτη θέση στα εισαγόμενα προϊόντα με ποσοστό 32,11% και αξία συναλλαγών 35.985 δις. δρχ. να κατέχουν το 2000 μόνο το 3,88% και η αξία τους να βρίσκεται στα 5.587 δις. δρχ.

Σχετικά με τις εξαγωγές η Βουλγαρία είναι η 6^η χώρα στον κατάλογο των χωρών που η Ελλάδα εξάγει προϊόντα. Από το 1992 υπάρχει άνοδος των εξαγωγών με εξαίρεση το 1996 που οι εξαγωγές μειώνονται κατά 27,07%. Το 1998 η αύξηση των εξαγωγών κυμάνθηκε στο 49,2% ξεπερνώντας και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Για το 1999 υπάρχει μια μικρή πτώση της τάξεως του 2,22% ενώ το 2000 κλείνει με αύξηση κατά 29,27%. Η συνολική αύξηση των εξαγωγών από το 1995-2000 κλείνει με αύξηση του 64,87%. Οι κλάδοι με τη σημαντικότερη δραστηριοποίηση σχετικά με τις εξαγωγές που πραγματοποιούνταν από την Ελλάδα προς τη Βουλγαρία ήταν τα καύσιμα και τα τρόφιμα. Σημαντική επίσης παρουσιάζεται η άνοδος των εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, του βάμβακος αλλά και των ενδυμάτων που για το 2000 καταλαμβάνουν το 24,17% των εξαγόμενων προϊόντων και η αξία τους ανέρχεται στα 39.843 δις. δρχ. από 10.806 δις. δρχ. το 1995.

4.4. ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Το εξωτερικό εμπόριο σε μια οικονομία καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τις κατευθύνσεις ανάπτυξης της παραγωγής και βεβαίως της εγχώριας αγοράς. Η σχέση του εξωτερικού εμπορίου με την ανάπτυξη των δικτύων διανομής είναι άμεση, ειδικά σε χώρες σε μετάβαση όπου η εγχώρια ζήτηση στρέφεται κατ' αρχήν σε εισαγόμενα

αγαθά για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε ενδιάμεσα αγαθά. Ιδιαίτερα τις πρώην σοσιαλιστικές οικονομίες το εξωτερικό εμπόριο κατέστη εξαρχής καθοριστικός παράγοντας για την οικονομική ανάπτυξη, εξαιτίας και της χρόνιας αποξένωσης των εγχώριων αγορών από την πρόοδο των δυτικών αγορών. Η εισαγωγή διαρκών και άμεσων καταναλωτικών αγαθών και πολύ λιγότερο ενδιάμεσων ή εξοπλισμού στάθηκε ο κανόνας στις περισσότερες μεταβατικές οικονομίες παρά και έναντι στις υποδείξεις και τις προσδοκίες των διεθνών φορέων χρηματοδότησης.

Αξίζει μάλιστα να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι και στις πλέον φτωχές μεταβατικές ευρωπαϊκές οικονομίες, όπως της Αλβανίας και της ΠΓΔΜ, εάν η βουλγαρική οικονομία θεωρηθεί ως περισσότερο προηγμένη αυτών, αν και σε κατάσταση υστέρησης από τις δυτικοευρωπαϊκές, (π.χ. ελληνική, πορτογαλική), η κατανάλωση και μάλιστα η ιδιωτική δημιούργησε ασφυκτικές συνθήκες στο ισοζύγιο πληρωμών λόγω της διόγκωσης του εμπορικού ελλείμματος σ' όλη την περίοδο 1990-1999.

Η κατεύθυνση του εξωτερικού εμπορίου της Βουλγαρίας οι κυριότεροι εταίροι αλλά και τα σημαντικότερα αγαθά των εξαγωγών και των εισαγωγών προσδιορίζουν την πορεία ανάπτυξης, το χαρακτήρα, τη μορφή αλλά και την οικονομική ευρωστία των δικτύων διανομής.

Χάρη την διατήρηση των σχέσεων με τη ρωσική αγορά οι βουλγαρικές εξαγωγές κατά το 1/3 τους σχεδόν οδεύουν προς τις χώρες της Ανατολικής και της Κεντρικής Ευρώπης και ειδικά προς τη Ρωσία. Πάνω από το ήμισυ πάντως της αξίας των εξαγωγών απορροφείται από την ευρωπαϊκή αγορά ή καλύτερα από την αγορά των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ.

Σημαντικό μέρος των βουλγαρικών εξαγωγών οδεύουν προς την Ελλάδα με αυξητικούς ρυθμούς, ενώ μειώνονται οι εξαγωγές προς τις υπόλοιπες βαλκανικές χώρες.

Αναφορικά με τις εισαγωγές παρατηρείται στην εξεταζόμενη περίοδο (1993-1999) μείωση των εισαγωγών από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και αύξηση των εισαγωγών από τις χώρες του ΟΟΣΑ. Η μετάθεση της αξίας των εισαγωγών οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στη μειούμενη παραγωγή της χώρας.

Η Ρωσία εξακολουθεί να διατηρεί τη θέση της ανάμεσα στους πέντε πρώτους εταίρους του εξωτερικού εμπορίου αλλά με φθίνοντα ρυθμό απορρόφησης των βουλγαρικών εξαγωγών. Στους πέντε πρώτους εταίρους συγκαταλέγεται και η Ελλάδα η οποία παρουσιάζει αύξηση του σχετικού της ποσοστού. Αντίθετα, φαίνεται

ότι η γερμανική αγορά δεν δύναται να απορροφήσει πλέον τα βουλγαρικά προϊόντα στο βαθμό που τουλάχιστον παρατηρήθηκε κατά την περίοδο 1990-1993.

Αναφορικά με τις εισαγωγές στη βουλγαρική αγορά, η Ρωσία διατηρεί πάντα την πρώτη θέση και με αυξανόμενο ποσοστό επί της συνολικής αξίας των εισαγωγών, ενώ μειώνεται η συμμετοχή της Γερμανίας και της Ελλάδας.

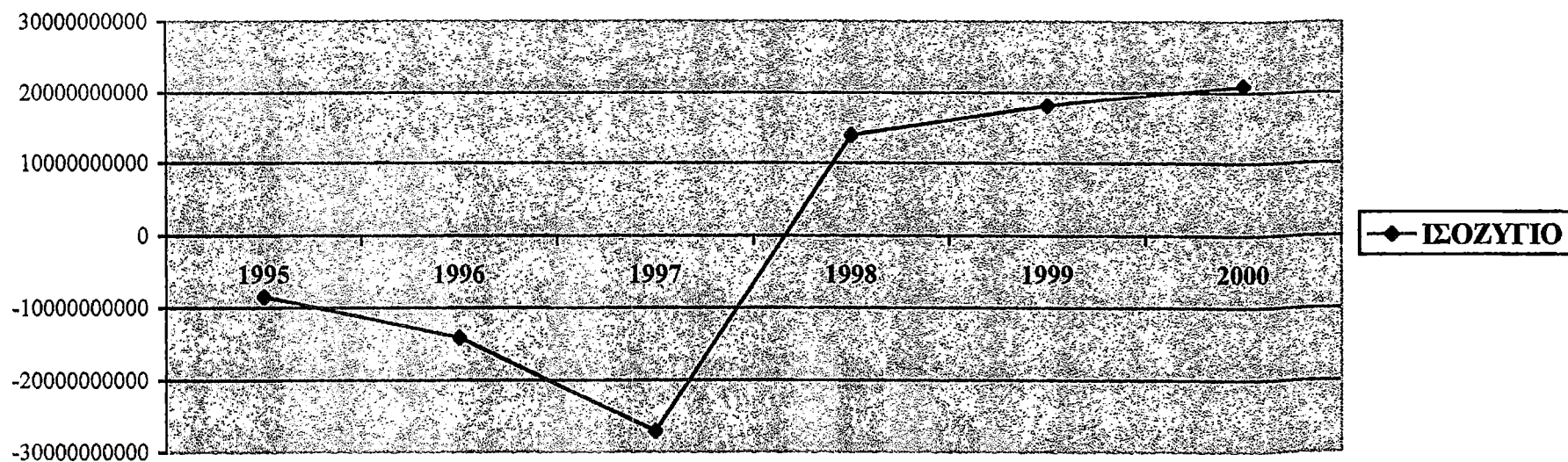
Η κατάσταση αυτή ενδέχεται να τροποποιηθεί κατά την ανάκαμψη της βουλγαρικής οικονομίας η οποία έχει πέσει σε κατάσταση κρίσης από το 1993 και εντεύθεν χωρίς να δεικνύει κάποιο ουσιαστικό σημείο βελτίωσης.

Εάν η κατάσταση μεταβληθεί τότε αναμένεται η Βουλγαρία να ακολουθήσει το δρόμο της Ρουμανίας και να ενταχθεί στη γενικότερη λογική της ανάπτυξης τους εξωτερικού εμπορίου στη βαλκανική αγορά.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	103.618.339.485	75.573.230.442	87.412.415.996	130.430.433.762	127.530.483.899	16.4853.441.574
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	112.084.278.832	89.725.308.146	114.567.356.112	116.569.696.657	109.574.521.964	143.879.848.069
ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-8.465.939.347	-14.152.077.704	-27.154.940.116	13.860.737.105	17.955.961.935	20.973.593.505

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 1995

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΤΔΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΨΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	8.973.548.835	51.099.228	8,01%	17.831.669.133	122.375.942	17,21%
ΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	7.348.701	66.110	0,01%	4.085.345.827	13.703.554	3,95%
ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΛΑΘΙΜΕΣ ΛΗΝΚΑΥΣΙΜΩΝ	5.933.670.300	199.331.701	5,29%	8.271.576.201	47.740.017	7,98%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΛΑΝΙΚΑ ΚΑΛΙ	5.074.434.532	29.748.844	4,53%	6.989.245.357	182.052.592	6,75%
ΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΥΤΙΚΑ	561.621.274	4.057.721	0,50%	292.843.498	1.170.489	0,28%
ΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	16.392.052.585	295.733.594	14,62%	8.066.046.512	20.054.163	7,78%
ΟΜΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΛΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	63.071.837.671	350.167.067	56,27%	20.424.771.705	65.069.733	19,71%
ΕΙΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	5.014.160.759	9.369.145	4,47%	16.237.644.981	12.616.676	15,67%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΕΙΔΗ	7.037.056.488	5.846.512	6,28%	21.198.172.741	13.757.475	20,46%
ΔΗΚΑΙ ΣΥΝΓΕΣΜΗ ΛΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΙΕΣ	18.647.687	6	0,02%	211.023.530	311.672	0,20%
ΣΥΝΟΛΑ	112.084.278.832	945.419.928	100,00%	103.618.339.485	478.852.303	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 1996

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΤΔΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΨΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	7.345.234.974	30.613.451	8,19%	9.521.360.978	70.476.264	12,60%
ΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	876.998.371	1.188.187	0,98%	3.184.986.284	10.765.658	4,21%
ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΛΑΘΙΜΕΣ ΛΗΝΚΑΥΣΙΜΩΝ	7.766.025.852	323.313.193	8,66%	5.744.444.252	34.095.130	7,60%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΛΑΝΙΚΑ ΚΑΛΙ	6.203.401.004	57.466.984	6,91%	4.371.840.671	907.000.121	5,78%
ΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΥΤΙΚΑ	38.211.548	350.381	0,04%	100.950.224	385.083	0,13%
ΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	17.252.847.548	296.579.702	19,23%	5.391.688.372	11.442.650	7,13%
ΟΜΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΛΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	29.421.541.527	291.825.244	32,79%	18.043.814.845	57.297.414	23,88%
ΕΙΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	6.782.800.153	7.485.139	7,56%	10.054.816.338	7.594.924	13,30%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΕΙΔΗ	14.038.247.169	10.369.192	15,65%	19.047.107.973	11.801.723	25,20%
ΔΗΚΑΙ ΣΥΝΓΕΣΜΗ ΛΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΙΕΣ			0,00%	112.220.205	74.313	0,15%
ΣΥΝΟΛΑ	89.725.308.146	1.019.218.473	100,00%	75.573.230.442	1.294.633.280	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 1997

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Τ.Γ.Δ.Ε.	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	6.339.578.422	19.292.682	5,53%	9.486.281.314	95.604.607	10,85%
ΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	1.031.560.811	30.54.634	0,89%	1.086.416.648	2.770.530	1,24%
ΥΛΕΣ ΜΗΕΛΩΔΙΜΕΣ ΛΗΝΚΑΥΣΙΜΩΝ	12.295.124.555	4.652.51.408	10,73%	9.270.849.097	56.475.029	10,61%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΑΝΤΙΚΑ Κ.Α.Π.	11.737.540.296	79.537.532	10,25%	8.731.228.609	167.315.149	9,99%
ΛΑΙΑ & ΛΙΠΗΖΩΙΚΑ Η ΥΠΚΑ	6.855.712	24.777	0,01%	170.246.627	737.291	0,19%
ΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	18.329.749.947	283.128.956	16,00%	5.660.941.928	10.424.081	6,48%
ΙΟΜΚΑ ΒΙΔΗΜΗ ΑΞΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	37.900.544.621	377.678.744	33,08%	18.844.308.139	56.155.722	21,56%
ΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	4.754.456.281	6.000.128	4,15%	9.555.120.629	6.923.675	10,93%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΒΙΔΗ	22.181.965.476	14.856.156	19,36%	24.467.596.539	13.621.920	27,99%
ΙΔΗΚΑΙ ΣΥΝΓΕΣΜΗ ΑΞΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤ/ΜΕΣ			0,00%	139.426.466	120.251	0,16%
ΣΥΝΟΛΑ	114.567.356.112	1.248.825.017	100,00%	87.412.415.996	410.148.255	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 1998

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Τ.Γ.Δ.Ε.	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	6.989.208.276	24.881.115	6,00%	14.486.439.030	93.272.764	11,11%
ΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	136.110.338	577.074	0,12%	1.791.111.877	1.750.842	1,37%
ΥΛΕΣ ΜΗΕΛΩΔΙΜΕΣ ΛΗΝΚΑΥΣΙΜΩΝ	9.782.160.738	333.636.906	8,39%	10.712.692.041	81.126.646	8,21%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΑΝΤΙΚΑ Κ.Α.Π.	8.956.116.313	2.124.887	7,68%	16.659.264.301	385.307.572	12,77%
ΛΑΙΑ & ΛΙΠΗΖΩΙΚΑ Η ΥΠΚΑ	108.650	345	0,00%	895.514.192	7.784.069	0,69%
ΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	15.012.666.847	240.229.770	12,88%	8.967.035.132	15.782.375	6,87%
ΙΟΜΚΑ ΒΙΔΗΜΗ ΑΞΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	33.340.936.148	293.287.694	28,60%	24.473.303.157	63.187.011	18,76%
ΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	3.733.951.507	3.619.211	3,20%	15.739.755.159	10.855.875	12,07%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΒΙΔΗ	33.785.781.846	16.857.139	28,98%	34.377.218.227	18.027.167	26,36%
ΙΔΗΚΑΙ ΣΥΝΓΕΣΜΗ ΑΞΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤ/ΜΕΣ	4.832.655.994	59.520.082	4,15%	2.328.100.646	20.931.816	1,78%
ΣΥΝΟΛΑ	116.569.696.657	974.734.223	100,00%	130.430.433.762	698.026.137	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 1999

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΤΔΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	7.495.959.654	20.277.397	6,84%	9.512.669.526	84.712.564	7,46%
ΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	302.226.052	969.003	0,28%	4.117.000.084	2.873.585	3,23%
ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΛΑΘΙΜΕΣ ΜΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	10.645.155.773	363.186.885	9,71%	7.477.542.453	96.913.116	5,86%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΑΝΙΚΑ ΚΑΛΙ	422.892.571	6.933.931	0,39%	14.094.225.289	295.926.555	11,05%
ΛΙΑ & ΛΙΠΗΖΩΙΚΑ Η ΥΤΙΚΑ	23.478.919	60.006	0,02%	413.460.206	2.008.535	0,32%
ΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	10.041.372.702	159.820.078	9,16%	9.977.478.039	21.328.680	7,82%
ΟΜΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΛΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	29.038.403.048	286.325.407	26,50%	25.733.356.052	68.035.409	20,18%
ΕΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	3.950.216.564	3.651.265	3,61%	17.105.809.761	8.100.830	13,41%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΕΙΔΗ	42.928.798.882	19.955.457	39,18%	37.594.892.240	19.553.045	29,48%
ΔΗΚΑΙ ΣΥΝΤΕΣΜΗ ΛΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤ/ΙΕΣ	4.726.017.799	73.037.495	4,31%	1.504.050.249	12.363.654	1,18%
ΣΥΝΟΛΑ	109.574.521.964	934.216.924	100,00%	127.530.483.899	611.815.973	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

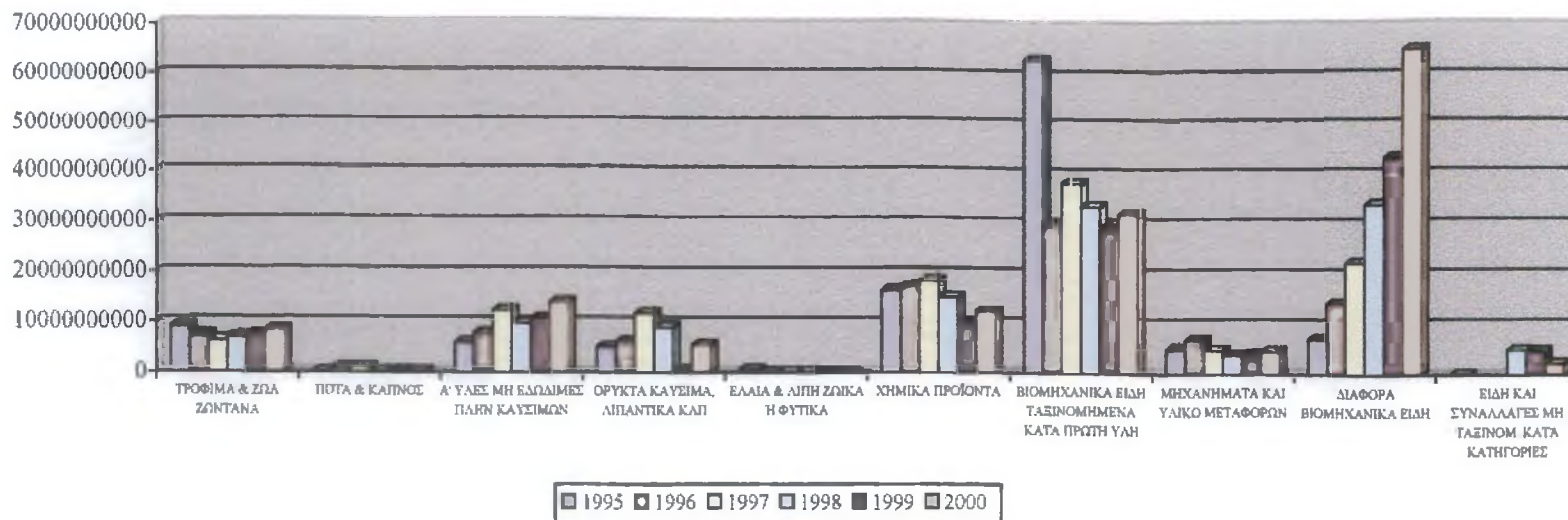
Χρονική περίοδος Ιανουάριος έως και Δεκέμβριος 2000

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΤΔΕ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			ΕΞΑΓΩΓΕΣ		
	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (ΚΙΛΑ)	%
ΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑ	8.390.002.398	22.262.361	5,83%	14.274.810.449	112.080.405	8,66%
ΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	188.677.131	448.982	0,13%	4.832.070.461	6.756.619	2,93%
ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΛΑΘΙΜΕΣ ΜΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	13.901.321.811	411.308.499	9,66%	9.092.978.501	124.780.601	5,52%
ΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΠΑΝΙΚΑ ΚΑΛΙ	5.499.059.156	270.250.968	3,82%	14.067.881.919	167.896.049	8,53%
ΛΙΑ & ΛΙΠΗΖΩΙΚΑ Η ΥΤΙΚΑ	3.257.427	8.994	0,00%	340.261.003	1.788.955	0,21%
ΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	12.257.760.218	132.533.100	8,52%	12.786.880.220	22.152.735	7,76%
ΟΜΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΛΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	31.882.871.088	236.685.874	22,16%	32.753.298.761	75.692.705	19,87%
ΕΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	4.584.867.825	4.424.756	3,19%	16.804.000.391	8.333.098	10,19%
ΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΚΑ ΕΙΔΗ	65.000.653.152	26.147.598	45,18%	58.436.378.839	26.518.475	35,45%
ΔΗΚΑΙ ΣΥΝΤΕΣΜΗ ΛΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤ/ΙΕΣ	2.171.377.863	24.377.010	1,51%	1.464.881.030	10.902.478	0,89%
ΣΥΝΟΛΑ	143.879.848.069	1.128.448.142	100,00%	164.853.441.574	556.875.120	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

	1995		1996		1997		1998		1999		2000	
0 ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	8.976.548.835	8,01%	7.345.234.974	8,19%	6.339.578.422	5,53%	6.989.208.276	6,00%	7.495.959.654	6,84%	8.390.002.398	5,83
1 ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	7.248.701	0,0%	876.998.371	0,98%	1.021.540.811	0,89%	136.110.338	0,12%	302.226.052	0,28%	188.677.131	0,13
2 Α΄ ΥΔΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	5.933.670.300	5,29%	7.766.025.852	8,66%	12.295.124.555	10,73%	9.782.160.738	8,39%	10.645.155.773	9,71%	13.901.321.811	9,66
3 ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.	5.074.434.532	4,53%	6.230.401.004	6,91%	11.737.540.296	10,25%	8.956.116.313	7,68%	422.892.571	0,39%	5.499.059.156	3,82
4 ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ	561.621.274	0,50%	38.211.548	0,04%	6.855.712	0,01%	108.650	0,00%	23.478.919	0,02%	3.257.427	0,00
5 ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	16.392.052.585	14,62%	17.252.847.548	19,23%	18.329.749.947	16,00%	15.012.666.847	12,88%	10.041.372.702	9,16%	12.257.760.218	8,52
6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α΄ ΥΔΗ	6.3071.837.671	56,27%	29.421.541.527	32,79%	37.900.544.612	33,08%	33.340.936.148	28,60%	29.038.403.048	26,50%	31.882.871.088	22,16
7 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	5.014.160.759	4,47%	6.782.800.153	7,56%	4.754.456.281	4,15%	3.733.951.507	3,20%	3.950.216.564	3,61%	4.584.867.825	3,19
8 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ	7.037.056.488	6,28%	14.038.247.169	15,65%	22.181.965.476	19,36%	33.785.781.846	28,98%	42.928.798.882	39,18%	65.000.653.152	45,18
9 ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	18.647.687	0,02%		0,00%		0,00%	4.832.655.994	4,15%	4.726.017.799	4,31%	2.171.377.863	1,51
ΣΥΝΟΛΑ	112.084.378.832	100,00%	89.725.308.146	100,00%	114.567.356.112	100,00%	116.596.696.657	100,00%	109.574.521.964	100,00%	143.879.848.069	100,00

**ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1995 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ**

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	00 ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	2.655.784.383	5.388.415	2,37%
2.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	2.021.007.904	2.378.668	1,80%
3.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	218.478.031	301.482	0,19%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	897.160.051	19.099.176	0,80%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	2.173.425.528	1.273.562	1,94%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	800.938.283	5.271.409	0,71%
7.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	110.773.230	5.583.104	0,10%
8.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	475.943.392	6.216.914	0,42%
9.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. - ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	277.676.625	904.166	0,25%
10.	24 ΞΥΛΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	3.599.937.630	153.655.176	3,21%
11.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	209.171.377	1.576.925	0,19%
12.	27 ΛΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	459.673.465	23.084.999	0,41%
13.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	326.226.042	10.453.714	0,29%
14.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	513.183.877	3.230.097	0,46%
15.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	866.545.549	29.729.674	0,77%
16.	35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.206.931.983	10	3,75%
17.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	532.067.194	3.710.671	0,47%
18.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	1.318.480.068	7.198.610	1,18%
19.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	5.400.911.828	140.806.783	4,82%
20.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΠΑΣΜΑΤΑ	4.113.152.017	123.387.714	3,67%
21.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	5.088.668.280	22.312.128	4,54%
22.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	166.677.127	409.925	0,15%
23.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	271.002.786	1.522.351	0,24%
24.	61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ - ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΚΑΤΕΡΓ.	226.668.473	460.532	0,20%
25.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	503.367.596	901.523	0,45%
26.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΠΛΩΝ)	2.180.673.048	31.611.839	1,95%
27.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.459.812.350	9.860.862	1,30%
28.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ	2.372.430.100	2.489.483	2,12%
29.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	4.328.185.944	70.826.886	3,86%
30.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	14.049.878.634	168.117.367	12,54%
31.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	35.985.933.254	59.234.764	32,11%
32.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.964.888.272	6.663.811	1,75%
33.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	287.700.258	459.683	0,26%
34.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	684.686.183	1.313.328	0,61%
35.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ	493.826.223	844.708	0,44%
36.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	910.689.175	1.571.231	0,81%
37.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	1.833.522.480	3.196.607	1,64%
38.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	702.459.725	1.450.757	0,63%
39.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ	411.487.029	1.948.795	0,37%
40.	82 ΕΠΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	228.298.712	457.970	0,20%
41.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	5.992.904.358	2.627.425	5,35%
42.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3.459.182.921	786.164	0,31%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	111.667.146.755	943.759.408	99,63%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	417.132.077	166.520	0,37%
	ΣΥΝΟΛΟ	112.084.278.832	945.419.928	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

**ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1996 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ**

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	00 ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	218.737.138	594.673	0,24%
2.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	3.103.494.014	4.086.201	3,46%
3.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΤΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	110.190.479	155.401	0,12%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	190.172.436	4.070.128	0,21%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	2.436.729.813	12.460.747	2,72%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	1.210.260.143	8.869.286	1,35%
7.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	872.626.609	1.128.307	0,97%
8.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	206.100.355	2.451.534	0,23%
9.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. - ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	729.676.450	2.681.296	0,81%
10.	24 ΕΥΛΕΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	5.089.883.341	266.422.455	5,67%
11.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	394.401.973	2.964.439	0,44%
12.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	349.559.259	24.403.610	0,39%
13.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	607.533.392	22.448.120	0,68%
14.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	366.359.679	1.880.092	0,41%
15.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	2.908.187.883	57.196.428	3,24%
16.	35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.285.823.562	6	3,66%
17.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	1.500.615.566	11.033.262	1,67%
18.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	5.325.937.685	130.300.311	5,94%
19.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	4.968.164.726	126.297.731	5,54%
20.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	5.035.404.371	27.212.000	5,61%
21.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	184.493.580	597.493	0,21%
22.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	165.315.775	1.020.192	0,18%
23.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	250.187.252	261.641	0,28%
24.	61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ - ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΚΑΤΕΡΓ.	171.521.224	358.871	0,19%
25.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	2.607.314.060	34.112.441	2,91%
26.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΙΠΠΛΩΝ)	644.807.498	4.699.188	0,72%
27.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.821.022.281	1.669.192	2,03%
28.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	4.988.444.292	79.701.216	5,56%
29.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	12.561.162.712	155.128.003	14,00%
30.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	4.712.171.010	8.499.256	5,25%
31.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.664.911.198	7.395.463	1,86%
32.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	283.230.589	490.559	0,32%
33.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	848.042.817	1.446.657	0,95%
34.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.271.947.818	1.471.467	1,42%
35.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	867.457.383	1.631.275	0,97%
36.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.099.377.316	1.880.251	1,23%
37.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	336.795.628	825.076	0,38%
38.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	2.016.468.358	14.726	2,25%
39.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	303.056.547	2.479.100	0,34%
40.	82 ΕΙΠΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	211.198.085	559.433	0,24%
41.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	12.940.256.101	5.997.282	14,42%
42.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	129.550.072	44.305	0,14%
43.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	417.634.083	1.285.599	0,47%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	89.406.224.353	1.017.924.686	99,64%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	319.083.793	1.293.787	0,36%
	ΣΥΝΟΛΟ	89.725.308.146	1.019.218.473	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1997 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	00 ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	133.784.009	363.559	0,12%
2.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	2.378.552.479	3.406.084	2,08%
3.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	204.264.130	417.714	0,18%
4.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	2.711.122.617	8.564.951	2,37%
5.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	687.292.408	4.283.367	0,60%
6.	11 ΠΟΤΑ	446.513.715	2.853.183	0,39%
7.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	575.027.096	201.451	0,50%
8.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. - ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	427.034.592	1.864.290	0,37%
9.	24 ΞΥΛΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	7.755.159.892	346.781.946	6,77%
10.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	719.633.045	6.408.642	0,63%
11.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	432.787.764	21.342.225	0,38%
12.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	2.515.171.540	86.202.867	2,20%
13.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	239.010.853	1.305.570	0,29%
14.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	3.878.985.055	78.791.652	3,39%
15.	35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	7.829.158.583	10	6,83%
16.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	164.626.467	11.728.503	1,44%
17.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	4.292.394.977	93.951.009	3,75%
18.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	7.042.229.975	152.912.217	6,15%
19.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	4.634.438.582	21.576.265	4,05%
20.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	476.249.633	1.606.611	0,42%
21.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	178.763.747	1.232.934	0,16%
22.	61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ - ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΚΑΤΕΡΓ.	183.740.707	209.080	0,16%
23.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	178.131.116	341.823	0,16%
24.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	2.460.092.219	26.507.988	2,15%
25.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.403.689.206	7.598.310	1,23%
26.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	1.921.774.143	2.293.154	1,68%
27.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	3.906.569.900	65.778.505	3,41%
28.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	22.044.101.786	258.352.199	19,24%
29.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	3.842.198.155	9.310.702	3,35%
30.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.960.247.380	8.386.983	1,71%
31.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	325.986.429	315.036	0,28%
32.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	772.729.113	934.336	0,67%
33.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	1.024.809.170	852.901	0,89%
34.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.122.655.764	1.372.234	0,98%
35.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	1.245.426.116	2.038.068	1,09%
36.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	175.343.591	436.727	0,15%
37.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	448.319.280	3.268.752	0,39%
38.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	249.803.861	737.600	0,22%
39.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	20.558.522.769	8.558.720	17,94%
40.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	171.322.018	77.879	0,15%
41.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	637.839.726	2.133.617	0,56%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	113.928.219.598	1.244.199.664	99,44%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	639.136.514	4.625.353	0,56%
	ΣΥΝΟΛΟ	114.567.356.112	1.248.825.017	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

**ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1998 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ**

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΑΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	00 ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	130815.342	242.279	0,11%
2.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	3169541.911	3.390.052	2,72%
3.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	241688.010	4.699.120	0,21%
4.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	2461830.682	10.916.904	2,11%
5.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	844196.490	4.860.581	0,72%
6.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	100617.939	993.537	0,09%
7.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. - ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	226.701.588	1.124.003	0,19%
8.	24 ΞΥΛΕΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	7.253.559.241	237.618.720	6,22%
9.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	482.698.968	4.917.463	0,41%
10.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	839.182.763	83.667.042	0,72%
11.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	275.247.089	3.326.239	0,24%
12.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	505.267.547	1.704.568	0,43%
13.	35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	8.853.693.171	13	7,60%
14.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	1.254.473.656	9.937.534	1,08%
15.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	3.106.076.095	69.871.745	2,66%
16.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	4.643.866.253	131.026.930	3,98%
17.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	5.413.405.043	26.884.871	4,64%
18.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	253.877.630	790.803	0,22%
19.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	313.234.544	1.660.025	0,27%
20.	61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ - ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΚΑΤΕΡΓ.	101.983.614	131.608	0,09%
21.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	153.199.719	380.065	0,13%
22.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΙΠΠΛΩΝ)	3.219.262.143	29.738.896	2,76%
23.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	600.374.870	3.806.087	0,52%
24.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	2.257.080.409	1.711.585	1,94%
25.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	3.358.328.893	52.713.225	2,88%
26.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	18.066.909.266	189.003.422	15,50%
27.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	4.278.676.776	9.243.866	3,67%
28.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.305.120.458	6.558.940	1,12%
29.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	244.773.546	191.691	0,21%
30.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	807.087.704	616.283	0,69%
31.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	705.601.721	628.607	0,61%
32.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.322.479.027	878.879	1,13%
33.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	472.511.394	1.043.826	0,41%
34.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	130.815.342	236.661	0,11%
35.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	474.380.427	2.095.269	0,41%
36.	82 ΕΙΠΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	367.027.543	849.202	0,31%
37.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	32.039.318.099	12.057.143	27,49%
38.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	171.496.473	96.871	0,15%
39.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	177.650.711	85.470	0,15%
40.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	521.222.586	1.658.730	0,45%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		111.145.274.683	911.358.755	95,35%
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		5.424.421.974	3.855.386	4,65%
ΣΥΝΟΛΟ		116.569.696.657	915.214.141	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

**ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1999 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ**

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	4.695.386.014	4.712.213	4,29%
2.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	181.626.088	3.963.688	0,17%
3.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	1.996.190.526	8.809.175	1,82%
4.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	385.268.049	2.063.230	0,35%
5.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	111.988.728	281.992	0,10%
6.	11 ΠΟΤΑ	148.528.539	761.386	0,14%
7.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	153.697.513	207.617	0,14%
8.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	423.397.666	6.145.473	0,39%
9.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. - ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	389.490.491	2.119.417	0,36%
10.	24 ΕΥΛΕΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	6.979.060.497	223.048.292	6,37%
11.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	731.140.522	6.040.894	0,67%
12.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	767.473.040	114.689.825	0,70%
13.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	908.144.070	9.566.236	0,83%
14.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	394.994.560	1.311.932	0,36%
15.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	420.035.560	6.858.261	0,38%
16.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	714.592.621	4.968.174	0,65%
17.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	2.744.611.504	67.684.287	2,50%
18.	54 ΙΑΤΡΙΚΑ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	160.492.014	89.998	0,15%
19.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2.311.055.250	66.248.992	2,11%
20.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	3.511.256.607	18.116.605	3,20%
21.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	169.174.578	583.169	0,15%
22.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	357.146.877	2.007.654	0,33%
23.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	138.294.601	285.982	0,13%
24.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	3.442.969.853	44.078.933	3,14%
25.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.095.606.143	5.360.170	1,00%
26.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	1.792.748.786	1.698.805	1,64%
27.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	2.462.903.271	34.469.103	2,25%
28.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	14.966.649.332	184.250.934	13,66%
29.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	3.804.992.054	8.926.603	3,47%
30.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.308.445.689	7.226.267	1,19%
31.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	173.289.594	263.665	0,16%
32.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.088.854.102	550.146	0,99%
33.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	530.921.154	791.942	0,48%
34.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.299.319.832	924.544	1,19%
35.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΓΩΝ	537.482.351	941.567	0,49%
36.	79 ΛΟΙΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	207.950.300	2.108	0,19%
37.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	671.164.790	2.484.756	0,61%
38.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	399.358.930	705.271	0,36%
39.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	40.590.394.000	14.789.640	37,04%
40.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	455.922.744	198.950	0,42%
41.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	206.586.441	110.606	0,19%
42.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	531.865.044	1.657.621	0,49%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	104.369.467.779	859.996.123	95,25%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.205.054.185	1.183.306	4,75%
	ΣΥΝΟΛΟ	109.574.521.964	861.179.429	100,00%

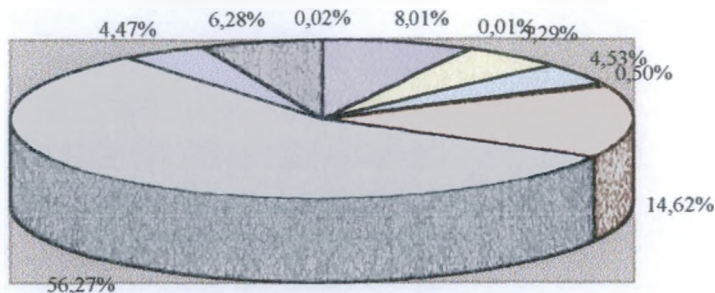
Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΠΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 2000 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	5.452.515.569	5.729.326	3,79%
2.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	198.631.406	4.207.934	0,14%
3.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	2.202.448.312	8.990.086	1,53%
4.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	301.056.032	1.287.084	0,21%
5.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	114.457.760	103.685	0,08%
6.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	850.798.636	11.702.476	0,59%
7.	23 ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΑΚΑΤΕΡΓ. ΣΥΝΘ. – ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟ	172.702.858	734.563	0,12%
8.	24 ΕΥΛΕΙΑ & ΦΕΛΛΟΣ	7.215.917.923	251.967.617	5,02%
9.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	753.559.377	3.459.341	0,52%
10.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	1.130.563.151	132.673.378	0,79%
11.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	3.328.907.846	9.293.724	2,31%
12.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ – ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	437.132.468	1.406.097	0,30%
13.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	2.959.607.718	41.250.550	2,06%
14.	35 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2.536.254.871	228.850.980	1,76%
15.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	839.618.720	3.931.958	0,58%
16.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	4.416.279.518	80.944.301	3,07%
17.	54 ΙΑΤΡΙΚΑ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	140.364.015	58.856	0,10%
18.	56 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	1.221.762.153	26.240.331	0,85%
19.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	5.025.397.664	18.638.918	3,49%
20.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	442.835.139	2.384.212	0,31%
21.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	213.100.625	451.672	0,15%
22.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	3.185.390.268	30.727.534	2,21%
23.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.353.962.782	4.829.001	0,94%
24.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	1.381.579.561	916.702	0,96%
25.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	3.543.434.086	45.601.532	2,46%
26.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	14.610.569.823	135.635.067	10,15%
27.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	5.587.608.142	9.892.253	3,88%
28.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.968.149.525	9.607.377	1,38%
29.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	505.800.404	255.886	0,35%
30.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	591.570.229	641.238	0,41%
31.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	629.306.503	860.252	0,44%
32.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	1.431.937.198	830.520	1,00%
33.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	853.201.738	1.498.526	0,59%
34.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	134.482.573	160.286	0,09%
35.	79 ΛΟΠΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	354.300.110	176.610	0,25%
36.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	1.023.852.354	3.644.666	0,71%
37.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	625.056.228	964.604	0,43%
38.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	61.429.766.479	19.294.227	42,70%
39.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	680.614.504	144.325	0,47%
40.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	188.245.690	98.393	0,13%
41.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.034.337.168	1.990.442	0,72%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		141.086.074.126	1.101.076.530	98,06%
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		2.793.773.943	2.994.602	1,94%
ΣΥΝΟΛΟ		143.879.848.069	1.104.071.132	100,00%

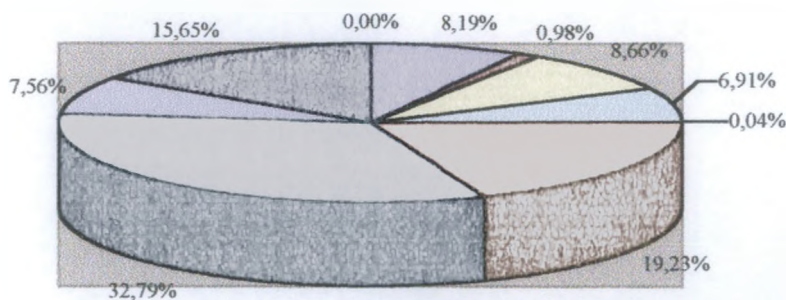
Πηγή: ΕΣΥΕ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1995

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΛΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1996

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΛΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

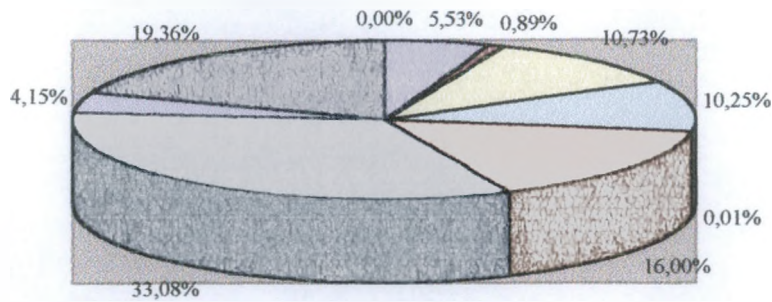
100

100

100

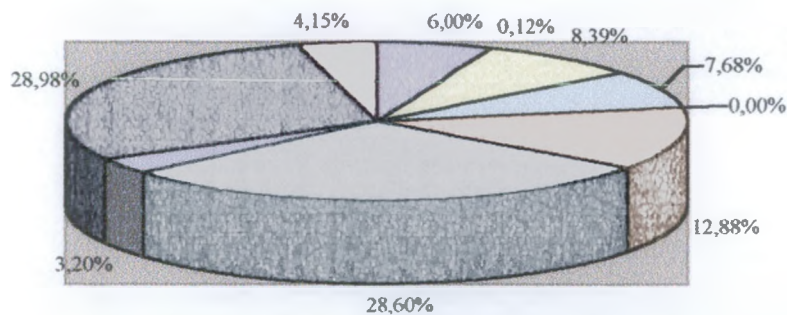
100

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1997

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1998

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

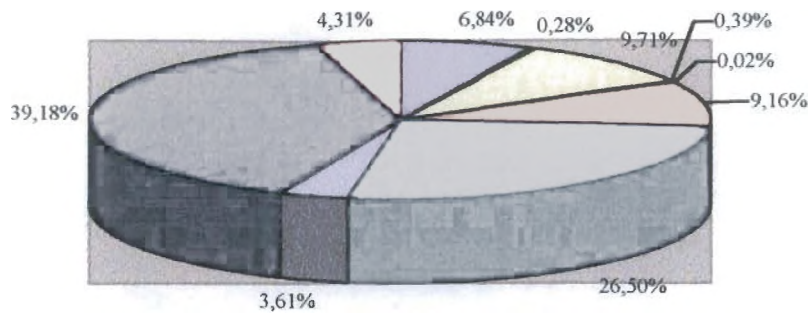
1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions.

2. It also highlights the need for regular audits to ensure the integrity of the financial data.

3. The document further emphasizes the role of transparency in building trust with stakeholders.

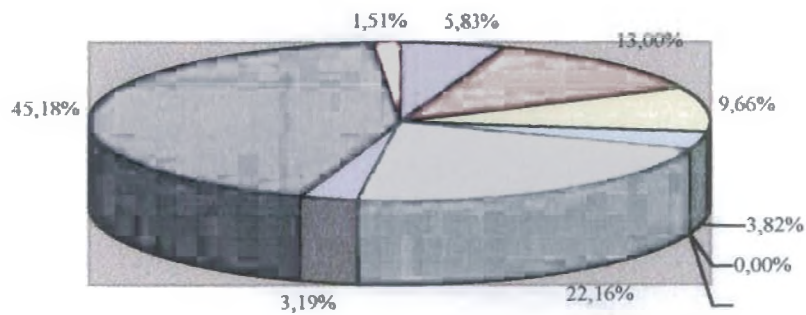

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 1999

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΙΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ 2000

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΙΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

**ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1995 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ**

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	354.696.792	883.609	0,34%
2.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	834.681.362	1.209.810	0,81%
3.	03 ΨΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜ. ΑΥΤΩΝ, ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΗ Κ.ΛΠ.	333.361.201	728.496	0,32%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	1.647.957.963	6.420.768	1,59%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	10.788.450.558	102.804.395	10,41%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	172.007.733	1.243.762	0,17%
7.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ, ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	2.862.947.734	4.979.426	2,76%
8.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	158.194.570	2.125.499	0,15%
9.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	679.371.220	1.980.177	0,66%
10.	11 ΠΟΤΑ	1.368.670.545	8.418.492	1,32%
11.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	2.726.675.282	5.285.062	2,63%
12.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	411.832.288	1.571.785	0,40%
13.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΪΝΕΣ	6.609.956.071	14.177.503	6,38%
14.	27 ΛΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	827.299.353	24.859.227	0,80%
15.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	153.079.228	3.529.860	0,15%
16.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	118.924.628	213.766	0,11%
17.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	6.928.824.560	179.994.148	6,69%
18.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	255.953.510	995.809	0,25%
19.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	423.474.328	1.143.251	0,41%
20.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	186.604.867	2.644.227	0,18%
21.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΑΨΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.522.687.815	1.896.304	1,47%
22.	54 ΙΑΤΡΙΚΑ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	108.264.492	27.872	0,10%
23.	55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2.303.685.714	7.661.376	2,22%
24.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	825.257.193	2.174.862	0,80%
25.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1.695.118.511	2.176.530	1,64%
26.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	967.603.547	1.932.651	0,93%
27.	61 ΔΕΡΜΑΤΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ - ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ ΚΑΤΕΡΓ.	290.390.990	43.395	0,28%
28.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	1.035.683.063	946.658	1,00%
29.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	729.498.321	6.814.529	0,70%
30.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	2.779.403.880	8.333.286	2,68%
31.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	4.188.396.472	2.342.828	4,04%
32.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	2.612.981.017	32.206.442	2,52%
33.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	806.019.694	6.082.718	0,78%
34.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	4.001.901.853	4.410.105	3,86%
35.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3.980.496.415	3.887.972	3,84%
36.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	293.775.184	219.400	0,28%
37.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.250.922.016	859.803	1,21%
38.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	112.056.129	47.183	0,11%
39.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	2.030.652.931	954.691	1,96%
40.	75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ & ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	183.482.179	18.357	0,18%
41.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	248.107.746	32.740	0,24%
42.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	8.044.712.740	6.484.159	7,76%
43.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	4.008.108.670	3.935.782	3,87%
44.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	1.042.157.279	962.694	1,01%
45.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	2.419.616.358	3.049.459	2,34%
46.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	10.806.426.302	4.143.534	10,43%
47.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.857.621.931	670.724	1,79%
48.	87 ΟΡΓΑΝΑ & ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤ. ΕΛΕΓΧΟΥ	153.351.183	54.250	0,15%
49.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	812.999.911	292.482	0,78%
50.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	4.055.968.998	4.596.664	3,91%
51.	99 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	211.023.530	311.672	0,20%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		103.221.337.857	472.753.194	99,62%
ΛΟΠΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		397.001.628	6.099.109	0,38%
ΣΥΝΟΛΟ		103.618.339.485	478.852.303	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1996

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΛΕΙΑ (ΔΡΧ.)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	572.142.201	854.059	0,76%
2.	03 ΨΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜ. ΑΥΤΩΝ, ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΗ Κ.ΛΠ.	126.291.581	271.190	0,17%
3.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	1.022.005.815	6.459.136	1,35%
4.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	5.631.854.100	56.251.920	7,45%
5.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ, ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	1.426.220.133	3.144.140	1,89%
6.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	136.272.404	1.735.954	0,18%
7.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	502.337.647	1.567.493	0,66%
8.	11 ΠΟΤΑ	1.109.072.659	6.580.843	1,47%
9.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	2.075.913.625	4.184.815	2,75%
10.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	182.392.687	718.150	0,24%
11.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	303.104.891	9.001.674	0,40%
12.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ	4.927.395.088	13.331.352	6,52%
13.	27 ΛΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	193.974.541	10.309.664	0,26%
14.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ - ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	121.600.832	117.524	0,16%
15.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	4.371.818.130	90.700.076	5,78%
16.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	172.208.949	678.299	0,23%
17.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	128.612.007	1.196.902	0,17%
18.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.128.576.510	1.736.096	1,49%
19.	55 ΛΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.398.119.890	2.054.504	1,85%
20.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	291.645.223	695.059	0,39%
21.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1.404.388.253	1.497.296	1,86%
22.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	708.437.011	830.303	0,94%
23.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	609.537.582	497.514	0,81%
24.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	427.315.609	3.585.954	0,57%
25.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	2.129.000.076	6.981.374	2,82%
26.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	2.591.866.914	1.340.411	3,43%
27.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	2.469.345.563	28.563.761	3,27%
28.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	994.175.609	6.278.063	1,32%
29.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	4.902.481.954	5.785.183	6,51%
30.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3.818.918.977	4.235.888	5,05%
31.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	344.230.057	356.137	0,46%
32.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.240.659.626	591.736	1,64%
33.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1.192.920.758	468.715	1,58%
34.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	340.934.910	34.473	0,45%
35.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	4.563.266.320	4.389.798	6,04%
36.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	2.159.537.197	1.713.260	2,86%
37.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	836.561.982	759.173	1,11%
38.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	1.947.765.951	2.340.485	2,58%
39.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	12.008.586.733	5.772.351	15,89%
40.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.244.347.025	338.059	13,65%
41.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, Κ.ΛΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	468.869.115	136.134	0,62%
42.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2.439.615.388	2.408.488	3,23%
43.	99 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΑ	112.220.205	74.313	0,15%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	74.794.568.728	290.539.719	98,97%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	778.661.714	4.093.561	1,03%
	ΣΥΝΟΛΟ	75.573.230.442	294.633.280	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1997

ΛΗΘΥΡΙΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	600.617.098	2.624.418	0,69%
2.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	162.010.197	452.991	
3.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	1.580.731.610	17.154.204	1,81%
4.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	4.688.204.552	46.664.232	5,36%
5.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	619.239.993	20.562.728	
6.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ, ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	820.045.281	1.848.756	0,94%
7.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	339.853.867	3.963.129	0,00%
8.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	568.658.944	2.019.887	0,65%
9.	11 ΠΟΤΑ	522.265.066	1.975.248	0,60%
10.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	564.151.582	795.282	0,65%
11.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	159.809.244	585.365	0,18%
12.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	689.669.451	23.730.582	0,79%
13.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ	7.739.136.859	17.891.921	8,85%
14.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	226.485.338	9.132.364	0,26%
15.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	391.578.273	4.763.500	0,45%
16.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	8.729.407.521	167.291.962	9,99%
17.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	222.552.747	678.800	0,25%
18.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΑΨΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.023.133.548	1.724.741	1,17%
19.	54 ΙΑΤΡΙΚΑ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	134.543.912	60.414	0,15%
20.	55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.509.767.718	2.463.064	1,73%
21.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	611.803.655	1.860.670	0,70%
22.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1.431.314.279	1.676.345	1,64%
23.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	621.908.376	1.163.963	0,71%
24.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	526.272.893	981.998	0,60%
25.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	407.451.677	3.883.330	0,47%
26.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	1.738.302.379	7.555.914	1,99%
27.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	3.880.447.537	1.776.523	4,44%
28.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	3.004.009.982	27.111.433	3,44%
29.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	1.022.995.911	5.603.433	1,17%
30.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	5.434.439.690	6.510.943	6,22%
31.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2.773.734.999	2.735.135	3,17%
32.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	281.213.885	389.664	0,32%
33.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.631.001.034	1.568.326	1,87%
34.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	137.123.356	104.764	0,16%
35.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1.021.376.228	561.001	1,17%
36.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	912.300.168	64.748	1,04%
37.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	3.059.744.870	2.508.668	3,50%
38.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	2.468.285.170	1.719.912	2,82%
39.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	715.875.684	832.356	0,82%
40.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	1.758.103.030	1.870.246	2,01%
41.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	18.157.412.115	8.225.895	20,77%
42.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.595.464.719	372.183	1,83%
43.	87 ΟΡΓΑΝΑ & ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤ. ΕΛΕΓΧΟΥ	216.288.515	50.899	0,25%
44.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ Κ.ΛΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	370.832.951	111.826	0,42%
45.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.635.927.620	2.154.433	1,87%
46.	99 ΕΜΠΣΤΕΥΤΙΚΑ	139.426.466	120.251	0,16%
	ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	86.841.919.990	407.888.912	99,35%
	ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	570.496.006	2.259.343	0,65%
	ΣΥΝΟΛΟ	87.412.415.996	410.148.255	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΞΕΛΟΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1998 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΔ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΑΞΙΑ (ΔΡΥ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	945.133.382	4.299.673	0,72%
2.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΤΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	253.342.731	404.313	0,19%
3.	03 ΨΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜ. ΑΥΤΩΝ, ΟΣΤΡΑΚΟΒΙΔΗ Κ.ΛΠ.	160.864.047	211.610	0,12%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	1.685.720.510	11.157.471	1,29%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	8.909.198.203	58.343.568	6,83%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	386.930.012	11.561.683	0,30%
7.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ, ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	778.536.419	1.637.093	0,60%
8.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	316.212.136	2.835.627	0,24%
9.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	1.035.183.925	2.798.126	0,79%
10.	11 ΠΟΤΑ	467.567.659	988.820	0,36%
11.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	1.323.544.218	762.022	1,01%
12.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	398.050.902	1.392.735	0,31%
13.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	729.178.732	23.988.468	0,56%
14.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΪΝΕΣ	7.383.692.856	17.798.124	5,66%
15.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	294.874.307	15.151.224	0,23%
16.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	1.715.702.191	22.325.140	1,32%
17.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	15.250.752.689	361.153.084	11,69%
18.	34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	1.408.511.612	24.154.488	1,08%
19.	41 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	167.141.678	4.889.685	0,13%
20.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	668.285.278	2.690.784	0,51%
21.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	200.059.340	497.031	0,15%
22.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΥΣΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.505.026.805	2.248.105	1,15%
23.	55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2.925.550.921	3.579.550	2,24%
24.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1.186.251.809	4.659.447	0,91%
25.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	1.835.935.829	2.229.301	1,41%
26.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.083.572.923	1.637.665	0,83%
27.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	745.749.476	559.707	0,57%
28.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	432.398.350	4.039.870	0,33%
29.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	2.180.238.775	6.994.691	1,67%
30.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	6.012.081.281	2.460.370	4,61%
31.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	36.388.975.110	33.484.274	2,79%
32.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	1.108.983.228	4.224.856	0,85%
33.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	6.620.289.421	7.653.818	5,08%
34.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3.703.661.455	3.775.186	2,84%
35.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	661.711.469	447.050	0,51%
36.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.560.962.742	2.745.546	1,96%
37.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	146.141.797	61.648	0,11%
38.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	2.193.316.907	965.836	1,68%
39.	75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ & ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	182.535.451	9.647	0,14%
40.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	1.122.679.951	21.950	0,86%
41.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	5.067.948.592	3.902.796	3,89%
42.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	3.688.406.042	2.696.239	2,83%
43.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	942.529.373	873.078	0,72%
44.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	2.115.877.641	2.448.410	1,62%
45.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	25.099.593.724	11.692.079	19,24%
46.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.901.189.878	408.821	1,46%
47.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, Κ.ΛΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	1.555.250.857	176.077	1,19%
48.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2.616.493.543	2.401.785	2,01%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		127.310.832.177	675.332.571	97,61%
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		3.119.601.585	1.761.750	2,39%
ΣΥΝΟΛΟ		130.430.433.762	677.094.321	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 1999 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΑΔΑ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΛΕΙΣ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	181.085.574	1.046.129	0,14%
2.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	143.454.529	253.060	0,11%
3.	03 ΨΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜ. ΑΥΤΩΝ, ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΗ Κ.ΛΠ.	145.976.179	275.603	0,11%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	427.409.133	3.797.838	0,34%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	6.196.244.609	55.262.720	4,86%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	330.963.611	16.907.088	0,26%
7.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ ΚΑΚΑΟ, ΜΠΙΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	562.795.058	1.413.255	0,44%
8.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	358.373.827	2.362.945	0,28%
9.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	1.152.078.518	3.376.916	0,90%
10.	11 ΠΟΤΑ	667.973.833	600.444	0,52%
11.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	3.449.026.251	2.273.141	2,70%
12.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	493.534.419	1.926.914	0,39%
13.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	434.850.694	15.825.855	0,34%
14.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ	4.954.780.868	15.726.284	3,89%
15.	27 ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	285.796.394	49.968.307	0,22%
16.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	1.118.320.173	13.124.500	0,88%
17.	29 ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΕΣ ΥΛΕΣ ΖΩΙΚΗΣ-ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ.	155.070.139	144.965	0,12%
18.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	12.713.212.354	273.699.553	9,97%
19.	34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	1.381.012.928	2.222.702	1,08%
20.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	335.306.729	1.703.909	0,26%
21.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	235.199.793	844.502	0,18%
22.	52 ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	203.468.975	1.752.526	0,16%
23.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.373.305.077	2.375.614	1,08%
24.	55 ΛΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2.504.033.519	3.644.957	1,96%
25.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	2.008.383.515	7.444.723	1,57%
26.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	2.142.775.265	3.270.097	1,68%
27.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.311.113.738	1.772.833	1,03%
28.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	831.839.722	724.854	0,65%
29.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΝ)	410.051.330	3.294.778	0,32%
30.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	2.295.203.931	7.912.213	1,80%
31.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	6.757.921.433	2.697.828	5,30%
32.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	3.464.382.456	36.837.538	2,72%
33.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	1.293.811.049	3.906.954	1,01%
34.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	6.418.662.926	8.144.994	5,03%
35.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	4.241.437.116	4.510.488	3,33%
36.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	373.382.784	205.312	0,29%
37.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.889.309.600	1.294.362	2,27%
38.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	592.735.058	331.408	0,46%
39.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	3.466.998.650	1.067.781	2,72%
40.	75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ & ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	232.313.091	11.967	0,18%
41.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	1.645.046.930	25.933	1,29%
42.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	3.478.330.781	2.688.546	2,73%
43.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	4.411.486.312	2.473.237	3,46%
44.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	746.673.262	811.576	0,59%
45.	82 ΕΠΙΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	1.375.918.258	1.922.010	1,08%
46.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	27.500.187.354	13.448.936	21,56%
47.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.256.888.630	316.358	0,99%
48.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, Κ.ΛΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	3.767.392.076	229.560	2,95%
49.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	2.783.902.438	2.797.827	2,18%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		125.499.420.889	598.676.140	98,41%
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		2.031.063.010	776.179	1,59%
ΣΥΝΟΛΟ		127.530.483.899	599.452.319	100,00%

Πηγή: ΕΣΥΕ

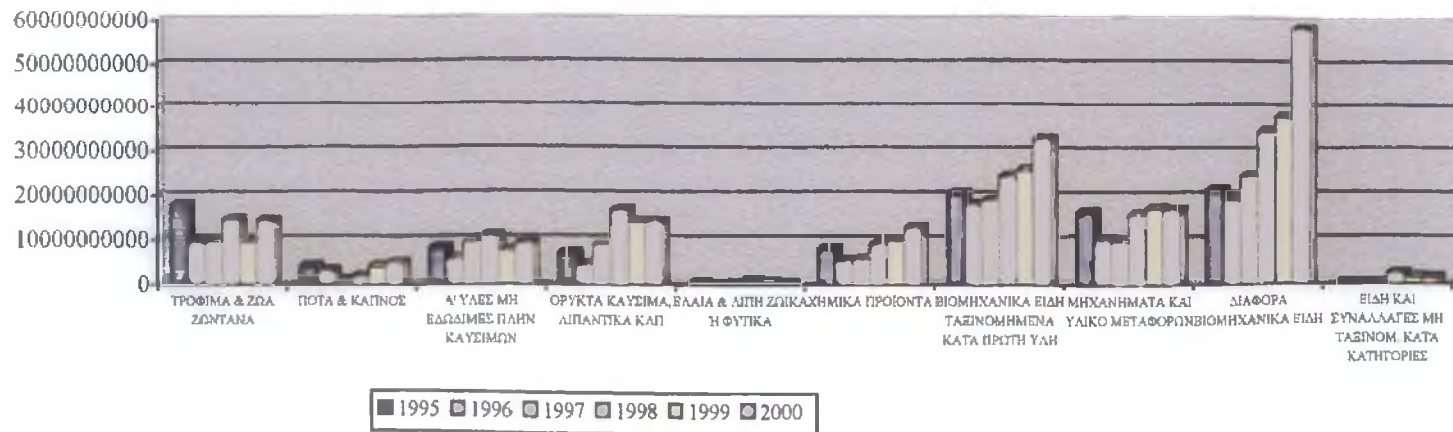
ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΕΤΟΣ 2000 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Α/Α	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΛΕΙΪΑ (ΔΡΧ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	%
1.	01 ΚΡΕΑΤΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ	447.043.367	2.621.163	0,27%
2.	02 ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΑΥΓΑ ΠΟΥΛΙΩΝ	131.138.283	214.063	0,08%
3.	03 ΨΑΡΙΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜ. ΑΥΤΩΝ, ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΗ Κ.ΛΠ.	152.955.314	189.059	0,09%
4.	04 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ	1.165.242.022	7.752.508	0,71%
5.	05 ΦΡΟΥΤΑ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ	9.413.130.665	77.238.063	5,71%
6.	06 ΖΑΧΑΡΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΑΧΑΡΗ & ΜΕΛΙ	355.351.551	16.216.660	0,22%
7.	07 ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΚΑΚΑΟ, ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ & ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΑΥΤΑ	1.245.164.725	2.890.189	0,76%
8.	08 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΕΣ	157.849.651	919.795	0,10%
9.	09 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑ ΤΡΟΦΗΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	1.206.934.871	4.038.905	0,73%
10.	11 ΠΟΤΑ	1.321.568.755	4.612.197	0,80%
11.	12 ΚΑΠΝΟΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟΣ & ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΟΣ	3.510.501.706	2.144.422	2,13%
12.	22 ΕΛΑΙΟΣΠΟΡΟΙ & ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ ΚΑΡΠΟΙ	342.799.666	1.131.333	0,21%
13.	25 ΠΟΛΤΟΣ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΧΑΡΤΙΟΥ	964.194.753	23.217.186	0,58%
14.	26 ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΪΝΕΣ	5.656.788.772	14.875.291	3,43%
15.	27 ΛΠΑΣΜΑΤΑ & ΟΡΥΚΤΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ	532.068.302	70.579.535	0,32%
16.	28 ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ & ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	1.429.494.810	14.040.350	0,87%
17.	33 ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	12.525.189.121	149.858.110	7,60%
18.	34 ΦΩΤΑΕΡΙΟ ΦΥΣΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	1.542.238.928	18.012.939	0,94%
19.	42 ΛΑΔΙΑ & ΛΙΠΗ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛ. ΑΚΑΤΕΡ.	266.566.660	1.376.340	0,16%
20.	51 ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ	404.906.287	1.444.169	0,25%
21.	53 ΒΑΦΙΚΕΣ, ΔΕΨΙΜΑΚΕΣ & ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1.212.539.079	2.142.124	0,74%
22.	54 ΙΑΤΡΙΚΑ & ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2.093.888.938	23.434	0,13%
23.	55 ΑΙΘΕΡΙΑ ΛΑΔΙΑ, ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ, ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2.752.903.996	4.058.574	1,67%
24.	57 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	2.314.717.252	5.964.692	1,40%
25.	58 ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΣΕ ΜΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΜΟΡΦΗ	3.697.731.631	5.003.629	2,24%
26.	59 ΧΗΜΙΚΕΣ ΥΛΕΣ & ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	1.971.071.893	2.370.744	1,20%
27.	62 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	1.344.913.277	1.121.474	0,82%
28.	63 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ & ΦΥΛΟ (ΕΚΤΟΣ ΕΠΪΠΛΩΝ)	392.016.123	3.098.916	0,24%
29.	64 ΧΑΡΤΙ, ΧΑΡΤΟΝΙΑ, ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΤΟ, ΧΑΡΤΙ	2.624.844.933	8.566.460	1,59%
30.	65 ΥΦΑΝΤΙΚΑ ΝΗΜΑΤΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ.ΛΠ.	10.083.912.031	5.401.055	6,12%
31.	66 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ ΜΗ ΚΑΤ/ΝΑ	4.301.480.131	36.145.620	2,61%
32.	67 ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	2.150.993.410	8.041.522	1,30%
33.	68 ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	7.263.081.881	8.195.225	4,41%
34.	69 ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΜΕΤΑΛΛΟ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	4.568.029.942	5.106.866	2,77%
35.	71 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	236.044.327	98.376	0,14%
36.	72 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.944.366.982	2.115.501	2,39%
37.	73 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ Κ.ΛΠ.	310.502.143	237.979	0,19%
38.	74 ΓΕΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1.962.950.210	1.052.987	1,19%
39.	75 ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ & ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ	144.315.018	6.470	0,09%
40.	76 ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΕΓΡΑΦΗΣ ΗΧΟΥ	2.063.447.045	40.192	1,25%
41.	77 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΡΗ ΑΥΤ/ΤΩΝ	3.296.794.581	1.911.778	2,00%
42.	78 ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΡΟΜΟΥΣ	4.821.462.109	2.690.228	2,92%
43.	81 ΠΡΟΚΑΤ. ΚΤΙΡΙΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ Κ.ΛΠ.	670.459.605	601.531	0,41%
44.	82 ΕΠΪΠΛΑ & ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ, ΚΡΕΒΑΤΙΑ, ΣΤΡΩΜΑΤΑ Κ.ΛΠ.	1.265.536.401	1.621.515	0,77%
45.	84 ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΕΝΔΥΣΗΣ	39.843.559.013	20.160.162	24,17%
46.	85 ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ	1.391.214.703	349.414	0,84%
47.	87 ΟΡΓΑΝΑ & ΣΥΣΚ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΕΠΪΣΤΗΜ. & ΕΛΕΓΧΟΥ	202.065.263	15.784	0,12%
48.	88 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΚΑΠ. ΕΙΔΗ ΟΠΤΙΚΗΣ	11.874.026.021	532.907	7,20%
49.	89 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜ/ΚΑ ΕΙΔΗ ΜΗ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΑ	3.176.690.992	3.235.172	1,93%
ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ		162.853.187.139	543.282.608	98,79%
ΛΟΪΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		2.000.254.435	2.690.034	1,21%
ΣΥΝΟΛΟ		164.853.441.574	545.972.642	100,00%

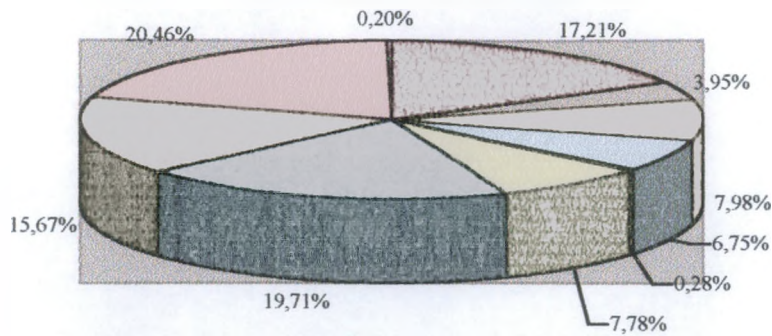
ΕΙΣΡΟΔΕΣ

	1995		1996		1997		1998		1999		2000	
0 ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	17.831.669.133	17,21%	9.521.360.978	12,60%	9.486.281.314	10,85%	1.448.6439.030	11,11%	9.512.669.526	7,46%	14.274.810.449	8,66
1 ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ	4.095.345.827	3,95%	3.184.986.284	4,21%	1.086.416.648	1,24%	179.1111.877	1,37%	4.117.000.084	3,23%	4832.070.461	2,93
2 Α' ΥΔΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ	8.271.576.201	7,98%	5.744.444.252	7,60%	9.270.849.097	10,61%	1.071.2692.041	8,21%	7.477.542.453	5,86%	909.2978.501	5,52
3 ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.	6.989.245.357	6,75%	4.371.840.671	5,78%	8.731.228.609	9,99%	1.665.9264.301	12,77%	14.094.225.289	11,05%	14.067.881.919	8,53
4 ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ	292.843.498	0,28%	100.950.224	0,13%	170.246.627	0,19%	89.5514.192	0,69%	413.460.206	0,32%	340.261.003	0,21
5 ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8.066.046.512	7,78%	5.391.688.672	7,13%	5.660.941.928	6,48%	896.7035.132	6,87%	9.977.478.039	7,82%	1.278.6880.220	7,76
6 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ	20.424.771.705	19,71%	18.043.814.845	23,88%	18.844.308.139	21,56%	2.447.3303.157	18,76%	25.733.356.052	20,18%	3.275.3298.761	19,87
7 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	16.237.644.981	15,67%	10.054.816.338	13,30%	9.555.120.629	10,93%	15.739.755.159	12,07%	17.102.809.761	13,41%	16.804.000.391	10,19
8 ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ	21.198.172.741	20,46%	19.047.107.973	25,20%	24.467.596.539	27,99%	3.477.218.227	26,36%	37.594.892.240	29,48%	5.843.6378.839	35,45
9 ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	211.023.530	0,20%	112.220.205	0,15%	139.426.466	0,16%	2.328.100.646	1,78%	1.504.050.249	1,18%	1.464.881.030	0,89
ΣΥΝΟΛΑ	103.618.339.485	100,00%	75.573.230.442	100,00%	87.412.415.996	100,00%	130.430.433.762	100,00%	127.530.483.899	100,00%	16.4853.441.574	100,00

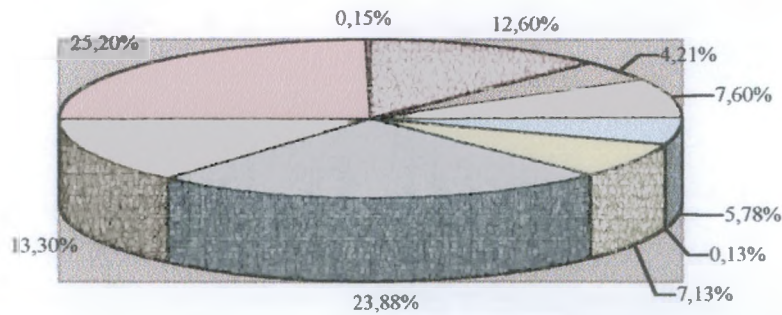

ΕΞΑΓΩΓΕΣ 1995

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

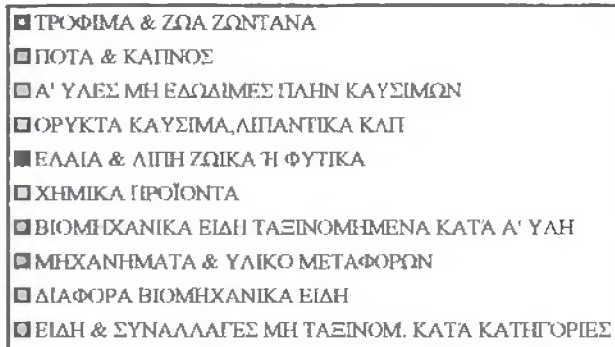
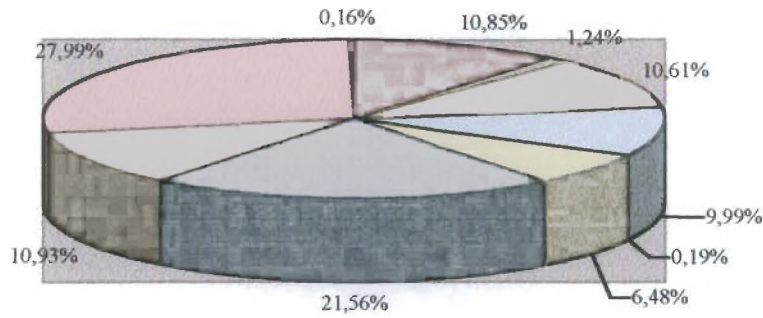
ΕΞΑΓΩΓΕΣ 1996

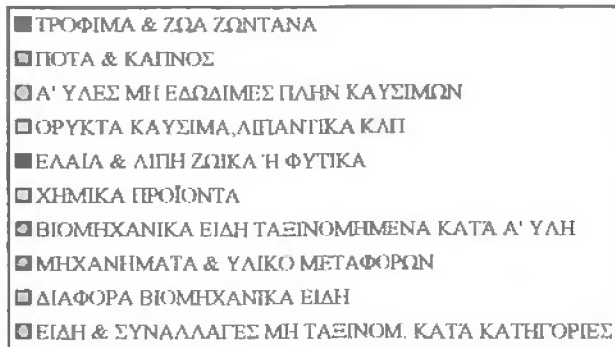
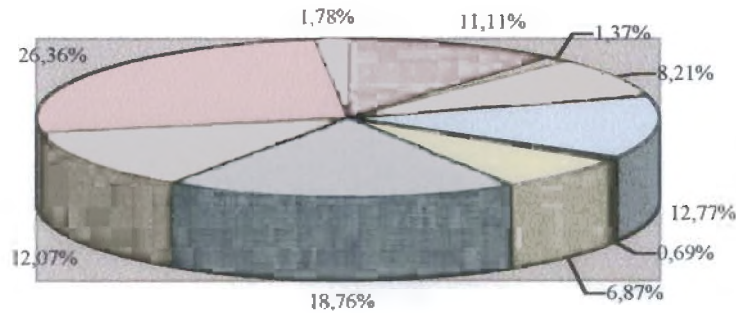
- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

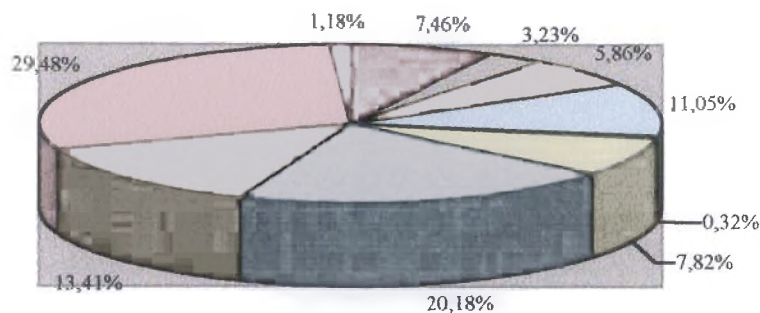
ΕΞΑΓΩΓΕΣ 1997

ΕΞΑΓΩΓΕΣ 1998

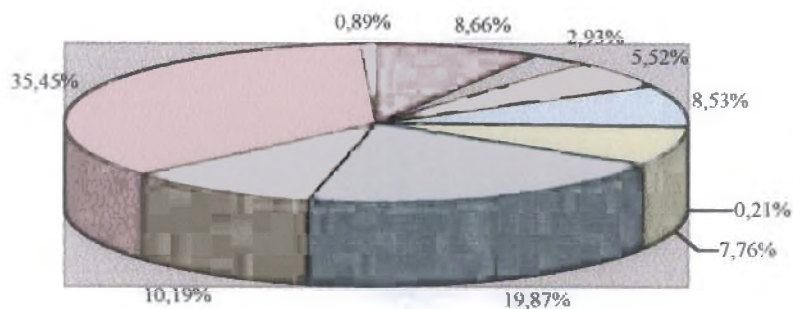

ΕΞΑΓΩΓΕΣ 1999

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΗΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠΙ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΕΞΑΓΩΓΕΣ 2000

- ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ
- ΠΟΤΑ & ΚΑΠΝΟΣ
- Α' ΥΛΕΣ ΜΗ ΕΔΩΔΙΜΕΣ ΠΛΗΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
- ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΛΗΠΑΝΤΙΚΑ ΚΑΠΙ
- ΕΛΑΙΑ & ΛΙΠΗ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ
- ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΑ ΚΑΤΑ Α' ΥΛΗ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ & ΥΛΙΚΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΙΔΗ
- ΕΙΔΗ & ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜ. ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

5.1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ - ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

Οι σημαντικότερες συμφωνίες που οριοθετούν το θεσμικό πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας είναι οι ακόλουθες⁷:

1. *Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής και Επιστημονικής - Τεχνικής Συνεργασίας* (υπογράφηκε στη Σόφια στις 25 Νοεμβρίου 1972), όπου προβλέπεται και ο θεσμός της Μικτής Διακυβερνητικής Επιτροπής. Μακροχρόνιο Πρόγραμμα Οικονομικής, Βιομηχανικής, Επιστημονικής και
2. *Τεχνολογικής Συνεργασίας* (Χάσκοβο, 23.3.1989), δημοσιεύτηκε στις 19.3.1992.
3. *Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας εισοδήματος*. Υπεγράφη στις 15 Φεβρουαρίου 1991, κυρώθηκε στις 18 Νοεμβρίου 1994.
4. *Συμφωνία Αμοιβαίας Προστασίας και Προώθησης Επενδύσεων*. Υπεγράφη στις 12 Μαρτίου 1993 στη Σόφια.
5. *Συμφωνία Βουλγαρίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η Κοινότητα μετά από διαπραγματεύσεις σύναψε Ευρωπαϊκή Συμφωνία με τη Βουλγαρία στις 8 Μαρτίου 1993. Η Συμφωνία αυτή κυρώθηκε στις 5.12.1994.

Από το 1994 ως σήμερα οι Ελληνο-Βουλγαρικές σχέσεις διέπονται από σειρά συμφωνιών όπως αναφέρονται παρακάτω:

1. "Περί τακτικών εμπορικών αεροπορικών γραμμών μετά Παραρτήματος της Συμφωνίας, Εμπιστευτικών Επιστολών και Πρωτοκόλλου". Αθήνα, 9.7.1964.
2. "Περί ρήτρας μάλλον ευνοουμένου κράτους επί των δασμών". Αθήνα 15.10.1957.
3. "Περί αμοιβαίων Τελωνειακών διευκολύνσεων". Αθήνα, 9.7.1964.
4. "Περί αμοιβαίας καταργήσεως τελών εκ της κυκλοφορίας φορτηγών και λεωφορείων". Σόφια, 8-10.4.1964.
5. *Ειδικό Πρωτόκολλο* για την κατάργηση του υφιστάμενου μεταξύ Ελλάδος - Βουλγαρίας συστήματος πληρωμών clearing. Αθήνα, 11.12.1980.

⁷ Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών.

6. *Κτηνιατρική Συμφωνία*. Σόφια, 12.7.1969.
7. *Διοικητική Συμφωνία περί αποστολής των συντάξεων εις τους επαναπατριζόμενους Έλληνες*. Αθήνα, 1.4.1964.
8. *Συμφωνία επί της Ναυτιλίας*. Αθήνα, 9.7.1964.
9. *Περί ρυθμίσεως της οδικής διακινήσεως εμπορευμάτων και επιβατών μεταξύ των δύο χωρών ως και της διελεύσεως μέσω των εδαφών τους*. Αθήνα, 9.7.1964.
10. *Συμφωνία για τη δημιουργία μιας νέας οδικής διασυνδέσεως και ενός νέου μεθοριακού φυλακίου στην περιοχή Ορμένιον*. Σόφια, 13.7.1979.
11. *Συμφωνία περί αμοιβαίας κατάργησης διοδίων*. Σόφια, 8.4.1968.
12. *Συμφωνία Επιστημονικής και Τεχνικής Συνεργασίας*. Αθήνα, 16.11.1973.
13. *Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας*. Σόφια, 3.7.1970.
14. *Φυτοπαθολογική Σύμβαση*. Σόφια, 13.9.1975.
15. *Μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα σχετικά με το βασικό πλαίσιο αρχών για την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομικής συνεργασίας*. Βάρνα, 16.6.1982.
16. *“Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων”*. Σόφια, 7.2.1986.
17. *Γενική Συμφωνία σχετικά με τη συνεργασία στον τομέα της Γεωργίας*. Αθήνα, 11.3.1988.
18. *Συμφωνία για την έγκαιρη γνωστοποίηση πυρηνικού ατυχήματος καθώς και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις πυρηνικές εγκαταστάσεις*. Αθήνα, 15.2.1991.

5.2. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Στα τέλη του 1992 υπήρξε μια ριζοσπαστικά λεπτομερής αναθεώρηση του Υπαλληλικού Κώδικα στην προσπάθεια να εναρμονιστεί με τις αρχές της ελεύθερης οικονομίας. Τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Η μέγιστη ημερήσια απασχόληση είναι οκτώ ώρες και η μέγιστη εβδομαδιαία απασχόληση είναι 40 ώρες.
- ◆ Οι υπερωρίες προσαυξάνουν το ωρομίσθιο κατά 50% στη διάρκεια των έξι ημερών και κατά 75% την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

- ◊ Άδεια μετά αποδοχών χορηγείται κατά ελάχιστο για 14 ημέρες εργασίας το χρόνο στους απασχολούμενους με δέκα χρόνια υπηρεσίας, 16 ημέρες σε όσους έχουν 10-15 χρόνια και 18 ημέρες για όσους έχουν άνω των 15 χρόνων υπηρεσία. Δεν ορίζεται ανώτατο όριο αδειάς μετά αποδοχών.
- ◊ Χρονική περίοδος δοκιμασίας διάρκειας έως έξι μηνών μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ του νεο-προσληφθέντος και του εργοδότη, ενώ δεν τίθεται άλλος όρος για τον ακριβή καθορισμό της περιόδου αυτής.
- ◊ Προειδοποίηση της αναγγελίας απόλυσης ενός μηνός ή αναλόγως της θέσης εργασίας περισσότερο.
- ◊ Δεν είναι πλέον υποχρεωτική η ύπαρξη Εργατικών Συμβουλίων, οι Συνελεύσεις Εργαζομένων ή άλλου είδους μηχανισμών εργατικής αντιπροσώπευσης.

5.3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Κάθε εγγεγραμμένη στη Βουλγαρία εταιρεία, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή και το ιδιοκτησιακό της καθεστώς -κρατική ή ιδιωτική, εγχώρια ή αλλοδαπή, μεμονωμένος έμπορος ή συνεταιρισμός- μπορεί να λειτουργεί ως αντιπρόσωπος μιας ξένης εταιρείας υπογράφοντας συμβόλαιο με την εταιρεία αυτή. Για την ανάληψη μιας αντιπροσωπείας δεν απαιτείται άδεια ή δήλωση έναρξης. Η διαπραγμάτευση των συμβολαίων είναι ελεύθερη μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών, και υπόκειται μόνο στις γενικές διατάξεις και ρυθμίσεις του σχετικού τμήματος του εμπορικού νόμου στον οποίο υπάγονται. Ένας σημαντικός όρος είναι η απαγόρευση στους τοπικούς αντιπροσώπους να υπογράφουν συμβόλαια για λογαριασμό της κύριας εταιρείας.

5.4. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Η ελληνική επιχειρηματική παρουσία στη Βουλγαρία ξεκινά το 1989 και είναι δυνατό να επιμερισθεί σε τρεις χρονικές περιόδους.

Η πρώτη περίοδος μεταξύ 1989-1992 χαρακτηρίζεται από επενδύσεις που προσανατολίζονται στο εύκολο κέρδος. Η κύρια απασχόληση των μετατροπών

εμπορών εστιάζεται στα είδη διατροφής, ένδυσης και υπόδησης, καθώς και στην εξαγωγή προς την Ελλάδα βιομηχανικών προϊόντων, όπως scrap, λαμαρίνας και σιδηρών υποδομής. Σταδιακά αρχίζουν και οι πρώτες έρευνες αγοράς από μεγάλες εταιρείες, ενώ αρχίζουν και οι εισαγωγές από την Ελλάδα έτοιμων προϊόντων διατροφής.

Κατά τη δεύτερη περίοδο, το κύριο χαρακτηριστικό ήταν η είσοδος σημαντικών εταιρειών με ίδια εκπροσώπηση και με στόχο στα είδη διατροφής, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά και στις υπηρεσίες. Χρονικά η περίοδος αυτή τοποθετείται μεταξύ 1992-1993. Αυξανόμενου του ποσοστού των σημαντικών ελληνικών εταιρειών μειώνεται το ποσοστό των μετατροπών, αρκετοί από τους οποίους μεταπηδούν γρήγορα σε κλάδους που προσφέρουν περισσότερο εύκολο κέρδος. Η ελληνική επιχειρηματική δραστηριότητα εστιάζεται στη μεταποιητική βιομηχανία (ένδυμα, τρόφιμα), στο εμπόριο (είδη διατροφής, ένδυμα, υπόδημα) και στην ψυχαγωγία.

Το κύριο χαρακτηριστικό της τρίτης περιόδου είναι η ουσιαστική επικράτηση των εταιρειών μεγαλύτερου μεγέθους και η δημιουργία κάθετων και οριζόντιων εταιρικών σχημάτων με εστίαση και πάλι στα είδη διατροφής, στα ποτά, στα καταναλωτικά αγαθά διαρκείας και τις υπηρεσίες. Χρονικά η περίοδος αυτή αρχίζει από τα μέσα του 1993 και συνεχίζεται.

5.4.1 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Οι Έλληνες επενδυτές είχαν αναπτύξει από πολύ νωρίς τη διαίσθηση της επιτυχούς διείσδυσης στη γειτονική Βουλγαρία. Αυτή τη στιγμή υπολογίζεται ότι πάνω από 1.300 επιχειρήσεις, είτε μικτές είτε αμιγώς ελληνικές δραστηριοποιούνται στη χώρα αυτή. Τα δίκτυα διανομής ήταν σε πολλές περιπτώσεις διαθέσιμα, οι Βούλγαροι επιχειρηματίες προτιμούσαν πάντα γείτονες επενδυτές και τα επενδυόμενα ποσά δεν ήταν εξαιρετικά μεγάλα. Η μεγάλη πρόσφατη επιτυχία της εξασφάλισης του 51% του κρατικού Βουλγαρικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών (BTK) έναντι 650 εκατ. δολ. από κοινού με την Ολλανδική KPN και τον ΟΤΕ, αποτελεί το αποκορύφωμα της επενδυτικής επιτυχίας των Ελλήνων επενδυτών.

Αυτής της επιτυχίας προηγήθηκαν όμως πολλές μικρότερες αλλά εξίσου σημαντικές επενδύσεις στον τραπεζικό τομέα, στα ποτά, στην υαλουργία, στη

χαρτοβιομηχανία, στη γαλακτοβιομηχανία, στα προϊόντα διατροφής, στα καλώδια και αλλού. Οι μεγάλες επενδύσεις της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην UBB (United Bulgarian Bank) και της Alico / Eurofinance στη μεγάλη ταχυδρομική τράπεζα Postbank αποτέλεσαν τεράστιες επιτυχίες, αφού τώρα ένα σημαντικό μέρος των εσωτερικών τραπεζικών δικτύων επιτρέπουν τη συμμετοχή ελληνικών τραπεζικών συμφερόντων⁸.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Εταιρεία	Σε εκ. \$	Τομέας	Εταιρεία	Έτος
ΟΤΕ/ΚΡΝ	510	Τηλεπικοινωνίες	BTK (51%)	2000
Εθνική	200	Τράπεζες	UBB	2000
Brewinvest	40,30	Ποτά	Zagorka (80%)	1995
Eurofinance/AIG	38,00	Τράπεζες	Postbank (78%)	1998
Γιούλα / 3Ε	20,00	Γυαλί	Drujba	1998
Εμπορική	6,50	Τράπεζες	Bulgarian Inv. Bank	1998
Χαρτβ. Θράκης	6,40	Χαρτί	Belovo (58%)	1997
Φλώρινα/Χωναίος	6,00	Ποτά	Florina Bulgaria S.A.	1999
ΤΙΤΑΝ	6,00	Μονάδα Τσιμέντου	Plevenski Cement	1997
Chipita	5,55	Διατροφή	Chipita Bulgaria	1995
ΔΕΑΤΑ	5,55	Γαλακτοβιομηχανία	Delvi T, Delvi P	1993
Goody's	1,10	Εστιατόρια	Goody's Balkan Restaurants	1997
Μηχανική	1,00	Τεχνική εταιρεία	Mihanki Bulgaria	

Πηγή: Alpha Bank και Bulgarian Foreign Investment Agency

Από την άλλη πλευρά, οι τομείς των τροφίμων, με τις εταιρείες Chipita, Φλώρινα / Χωναίος, Brewinvest, τον όμιλο 3Ε, που έχει το αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής και διάθεσης της Coca-Cola, αλλά και οι τομείς υαλοργιάς (Γιούλα Α.Ε.), της χαρτοβιομηχανίας, γαλακτοβιομηχανίας και των καλωδίων (Χαλκόρ του Ομίλου Στασινόπουλου), συνιστούν μεγάλου και μεσαίου μεγέθους επενδύσεις. Όλη αυτή η προσπάθεια αποβλέπει στην τόνωση της εσωτερικής αγοράς και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των βουλγαρικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και δικτύων διανομής.

⁸ Ναυτεμπορική, Σεπτέμβριος 2000. «Η ελληνική παρουσία στη Βουλγαρία», του Ν. Κωνσταντόπουλου.

Οι απασχολούμενοι στις εταιρείες ελληνικών συμφερόντων εκτιμάται ότι ξεπερνούν τους 40.000, οι περισσότεροι από τους οποίους εργάζονται στις 130 περίπου ελληνικές εταιρείες παραγωγής ετοιμών ενδυμάτων, που δραστηριοποιούνται κυρίως στη Νότια Βουλγαρία⁹.

Έτσι το σύνολο των άμεσων ελληνικών επενδύσεων μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2000 έφτανε τα 800 εκατ. δολ. ΗΠΑ εκτός της μεγάλης επένδυσης ΟΤΕ/ΚΡΝ. Βέβαια, οι ανταγωνιστές των Ελλήνων επενδυτών δεν απέχουν πολύ και αυτοί από τις μεγάλες επιτυχίες.

5.4.2 ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι ελληνικές τράπεζες δεν έχουν ακόμα καταφέρει να αναπτύξουν έντονα την παρουσία τους στην κεφαλαιαγορά των βαλκανικών κρατών μιας και αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό το άνοιγμα των χαρτοφυλακίων τους στην πιστοδοτική πολιτική. Αντίθετα, εξακολουθούν να ρίχνουν το βάρος στη λιανική αγορά ως επί το πλείστον, με συνέπεια η συμβολή τους στην εγχώρια επιχειρηματική ανάπτυξη να είναι μικρή. Η τακτική αυτή αν και είναι αποτελεσματική για τη συντήρηση των τραπεζών δεν είναι η πλέον εποικοδομητική στις νέες συνθήκες. Η ελληνική τράπεζα πρέπει να εισέλθει στη βαλκανική επιχείρηση, έστω και με υψηλό επιχειρηματικό κίνδυνο, πριν οι ανταγωνιστές της καταφέρουν να κερδίσουν τα μερίδια της αγοράς.

Την καλύτερη παρουσία από όλες τις ελληνικές τράπεζες στη Βουλγαρία την έχει αναμφισβήτητα η Εθνική Τράπεζα. Με την απόκτηση της United Bulgarian Bank (UBB) τρίτης σε μέγεθος τράπεζας στη Βουλγαρία, η Εθνική είναι πλέον από τους μεγαλύτερους επενδυτές στη χώρα αυτή.

Η διαδικασία ιδιωτικοποίησης προέβλεπε την πώληση ποσοστού από 51% ως 99% της τράπεζας. Στο μετοχικό της κεφάλαιο μετείχαν με ποσοστό από 30% η Bulbank -η μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας και η EBRD. Ποσοστό 17,9% κατείχε η AIGNew Europe Fund, εταιρεία του American International Group, 12,7% η CIBC Oppenheimer & Co και το υπόλοιπο 1% ανήκει σε ιδιώτες.

Η UBB έχει δίκτυο 57 καταστημάτων, συνολικά 140 σημεία πώλησης και διαθέτει άδεια πραγματοποίησης όλων των τραπεζικών εργασιών, ενώ λειτουργεί web

---

⁹ ΕΞΠΡΕΣ Σεπτέμβριος 1999, «Οι ελληνικές επιχειρήσεις πέραν των συνόρων», της Άννας Διανά.

site. Το ενεργητικό της ανέρχεται στα 152,3 δισ. δραχμές, τα ίδια κεφάλαια στα 44,5 δισ. δραχμές και τα κέρδη για το 1999 ήταν 4,6 δισ. δραχμές. Η Εθνική απέκτησε το 90%, ενώ το 10% διατηρεί η EBRD.

Στη Βουλγαρία η Εθνική διατηρεί επίσης άλλα τέσσερα καταστήματα και απασχολεί συνολικά 2.400 άτομα.

Η Eurobank εξαγόρασε την Post Bank από το καλοκαίρι του 1998. Η απόκτηση πλειοψηφικού πακέτου της τράπεζας έγινε από την εταιρεία “Alico-CEH Balkan Investments”, θυγατρικής του Ομίλου Λάτση και της ασφαλιστικής εταιρείας Alico, έναντι του ποσού των 38 εκ. δολαρίων ΗΠΑ. Οι υπόλοιποι μέτοχοι είναι τα βουλγαρικά ταχυδρομεία, η εταιρεία τηλεπικοινωνιών της χώρας, η State Savings Bank και η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία της Βουλγαρίας.

Ο εσωτερικός εκσυγχρονισμός της Bulgarian Post Bank ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες τραπεζικές ανάγκες και η χρηματοδότηση επιχειρήσεων της Βουλγαρίας καθώς και των ελληνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα αποτελούν προτεραιότητα της πολιτικής αυτής της τράπεζας από τον όμιλο.

Γι' αυτό το σκοπό προχώρησε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 20 εκ. δραχμών. Η πρώτη φάση στη διαδικασία αύξησης μετοχικού κεφαλαίου έγινε τον Αύγουστο του 1999 και η επόμενη στις αρχές του 2000. Το ποσοστό που κατέχει ο όμιλος Λάτση σε συνεργασία με την Alico, φθάνει το 86%.

Η Bulgarian Post Bank έχει δίκτυο που περιλαμβάνει 30 μεγάλα καταστήματα στις μεγάλες επαρχίες της χώρας και 85 υποκαταστήματα σε διάφορες πόλεις και εξετάζεται η δυνατότητα παροχής ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της εταιρείας ασφαλειών ζωής που ίδρυσε η Alico¹⁰.

Στη Βουλγαρία η παρουσία της Εμπορικής Τράπεζας επιτυγχάνεται μέσω της επενδυτικής τραπεζής “Bulgarian Investment Bank”, στην οποία κατέχει το 80% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Μετά την απορρόφηση της Ιονικής και της Λαϊκής Τράπεζας, η Alpha Bank απέκτησε παρουσία μέσω καταστήματος στη Σόφια. Ακόμα λειτουργεί γραφείο αντιπροσωπείας της ΑΤΕ στη Σόφια.

---

¹⁰ Ναυτεμπορική Σεπτέμβριος 2000, «Η τραπεζική δραστηριότητα στη Βαλκανική» της Άννας Δόγα.

5.4.3. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Η ελληνική παρουσία στις τηλεπικοινωνίες καθώς και στις συναρτώμενες νέες τεχνολογίες είναι εξαιρετικά δυναμική τα τελευταία τρία χρόνια, γεγονός που δεν περνά απαρατήρητο από τους ανταγωνιστές μιας και οι τηλεπικοινωνίες αποτελούν σήμερα ένα από τα βασικότερα στοιχεία υποδομής μιας οικονομίας. Όμως, στις τηλεπικοινωνίες παρουσιάζεται ένα μικρό πρόβλημα το οποίο αργότερα είναι δυνατό κάτω από ορισμένες δυσμενείς συνθήκες να εξαλείψει τη σημερινή ανάπτυξη. Το πρόβλημα αυτό εστιάζεται στην αμφισβητούμενη κερδοφορία των επενδύσεων και στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέρος της οποίας θα πρέπει να επενδύεται τοπικά. Η συνεχής τροφοδότηση των τηλεπικοινωνιών από τη μητροπολιτική επιχείρηση είναι δυνατό να οδηγήσει σε πολλαπλά προβλήματα.

5.4.4. ΆΛΛΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Στα ισχυρά ελληνικά σημεία θα πρέπει να αναφερθούν, επίσης, και ορισμένες επενδύσεις στη μεταποιητική βιομηχανία (τρόφιμα, ποτά, ένδυση), όπως για παράδειγμα στη Βουλγαρία ή στη βαριά βιομηχανία (δυλιστήρια ΟΚΤΑ). Η ελληνική επιχειρηματική ανάπτυξη ως σαφής πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα ήταν εξ αρχής αδύνατο να αντιμετωπίσει σχεδιασμένα το εκπέτασμά της στις βαλκανικές αγορές, πολύ περισσότερο δε να διαβλέψει σφαιρικά τις πολλαπλές τροποποιήσεις των αγορών εξαιτίας των αλλαγών στα γεωπολιτικά δεδομένα. Η σχεδιοποίηση και η υποστήριξη του ελληνικού επιχειρείν θα έπρεπε να απασχολεί το ελληνικό κράτος το οποίο στάθηκε αδύνατο να καλύψει την είσοδο του ελληνικού κεφαλαίου. Εάν λοιπόν εξαιρεθεί η υποστήριξη του ελληνικού κράτους, η οποία όπου δόθηκε δημιούργησε και προβλήματα, τότε απομένει το ελληνικό κεφάλαιο μόνο του, όπως άλλωστε πάντα, να καλύψει τις ανάγκες της μακροπρόθεσμης αλλαγής των γεωοικονομικών και γεωπολιτικών δεδομένων.

Σήμερα επιβάλλεται η ελληνική οικονομική παρουσία στις μεταφορές, στην ενέργεια, στον τουρισμό και κυρίως στα δίκτυα διανομής ιδιαίτερα στους νέους

άζονες που σχηματοποιούνται στα Βαλκάνια. Φυσικά, η παρουσία του ελληνικού κεφαλαίου επιβάλλεται όχι τόσο για εθνικούς λόγους, λόγοι που σταδιακά εκλείπουν στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, αλλά καθαρά για λόγους κατανομής των μεριδίων της αγοράς. Τα κεφάλαια που η ελληνική επιχείρηση χρειάζεται για την τοποθέτησή της στους κλάδους-κλειδιά θεωρείται ότι είναι δυνατόν να προέλθουν, μετά τις καλές επιδόσεις του ελληνικού χρηματιστηρίου κατά το 1999, από τις ελληνικές τράπεζες με τη βελτίωση των όρων δανεισμού, όροι που γίνονται πιο ευνοϊκοί για τις επιχειρήσεις μετά τη σημαντική μείωση των επιτοκίων.

Οι συγκεκριμένες θέσεις στις βαλκανικές αγορές και ειδικότερα στους δεδομένους κλάδους παρουσιάζουν μια μικρή ελληνική επιχειρηματική παρουσία η οποία αν και είναι δύσκολο να μετρηθεί πάντως εκ των αποτελεσμάτων θα πρέπει να ελέγχεται ως ανεπαρκής. Ωστόσο, η εμπειρία υπάρχει και αυτό το σημείο ίσως είναι το πλέον σημαντικό για την περαιτέρω ανάπτυξη.

5.5. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Η ισχυροποίηση των ελληνικών επιχειρηματικών θέσεων σε όλους τους τομείς είναι πρωταρχική ανάγκη προκειμένου να μην υποστούν γενικότερη καθίζηση οι τοποθετήσεις ελληνικών κεφαλαίων σε μια σειρά κλάδους της οικονομίας στη Βουλγαρία, ως συνέπεια του ανταγωνισμού και της αύξησης του μέσου κόστους της αγοράς. Το 1998 καθώς και το 1999 τίναξε στην κορυφή σχεδόν των ξένων επενδύσεων τις αντίστοιχες ελληνικές στην περιοχή των βαλκανικών αγορών. Όπως δείχνουν τα στοιχεία ο όγκος του ελληνικού κεφαλαίου που εδραιώθηκε στις συγκεκριμένες αγορές τα τελευταία δύο έτη είναι σημαντικός. Η περαιτέρω διεύρυνση των ελληνικών επενδύσεων είναι εκτός από επιθυμητή και αναγκαστική στα πλαίσια της περιφερειακής ανάπτυξης, ενώ στα πλαίσια του Συμφώνου Σταθερότητας αποκτά και γεωπολιτική σημασία μεγαλύτερη ίσως από κάθε άλλη φορά. Ίσως το ισχυρότερο νέο δεδομένο είναι η βελτίωση των σχέσεων με την Τουρκία, γεγονός που αντανakλά στο κόστος εισόδου και στον υφιστάμενο ανταγωνισμό σε αρκετές βαλκανικές αγορές προκειμένου για είσοδο ξένων επενδύσεων. Η τουρκική επιχειρηματική παρουσία στη Βουλγαρία είναι δυνατό να συνδυασθεί με την αντίστοιχη ομοειδή ελληνική έτσι ώστε να είναι δυνατή η

συνέργια σε μια σειρά κλάδους, όπως ο τουρισμός, η ενέργεια, η εξόρυξη, το εμπόριο κ.λπ.

Το δεύτερο νέο δεδομένο είναι η ανάπτυξη μιας συγκροτημένης αναπτυξιακής βοήθειας από την πλευρά της Ελλάδας προκειμένου να αναπτυχθούν οι ελληνικές επιχειρήσεις στις βαλκανικές αγορές και μάλιστα με ευνοϊκότετους όρους.

Το τρίτο δεδομένο είναι η αποδοχή από την Ε.Ε. του προενταξιακού καθεστώτος για τη Βουλγαρία, γεγονός που αναμένεται σταδιακά να συμβάλλει στην καλύτερη λειτουργία της οικονομίας της και εν γένει της αγοράς της. Φυσικά θετικά αποτελέσματα δεν είναι δυνατό να αποκομισθούν άμεσα αλλά είναι σημαντικό ότι έχει ξεκινήσει η κατάλληλη διαδικασία.

Η εμπειρία των ετών 1989-1999 και ιδιαίτερα των ετών 1997-1999 κατά τα οποία παρατηρείται μια εγρήγορση στην ανάπτυξη ελληνικών επενδύσεων στη Βουλγαρία δηλώνει ότι με αρκετή δυσκολία οι ελληνικές επιχειρήσεις εκμεταλλεύτηκαν όλες τις δυνατότητες τοπικές και διεθνείς για την εδραίωσή τους στη συγκεκριμένη αγορά. Η αδυναμία εκμετάλλευσης των γεωοικονομικών δεδομένων αποτυπώνεται ανάγλυφα στην περίπτωση της περιφερειακής κατανομής του όγκου των ελληνικών επενδύσεων. Εάν αφαιρεθεί η επένδυση του ΟΤΕ στη Ρουμανία τότε πάνω από το 65% του συνολικού όγκου βρίσκεται συγκεντρωμένο στη βουλγαρική αγορά.

5.6. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Από έρευνα του γραφείου του Εμπορικού Επιμελητηρίου στη Βουλγαρία σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων εκπορεύονται τα εξής¹¹:

- Ανεπάρκεια του βουλγαρικού Εμπορικού Νόμου. Πιο συγκεκριμένα, η μη κατοχύρωση του πιστωτή σε περιπτώσεις πωλήσεων επί πιστώσει δυσχεραίνει και καθιστά προβληματική την επέκταση των πωλήσεων σε νέους πελάτες. Το γεγονός αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία εφόσον το λιαν εμπόριο δεν παρουσιάζει ακόμα μεγάλο βαθμό συγκεντρωτισμού και τα τραπεζικά δάνεια για εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης είναι δύσκολο να βρεθούν. Ακόμα το ότι δεν

¹¹ Ενημερωτικό δελτίο, Σεπτέμβριος 2000 που εκδίδει το Γραφείο Συμβούλου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στη Σόφια.

μπορούν να χρησιμοποιηθούν τραπεζικές επιταγές αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη του εμπορίου στη χώρα.

- Απουσία κινήτρων στο βουλγαρικό Επενδυτικό Νόμο, καθώς και απουσία ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης σε περιπτώσεις εισαγωγής μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- Υπάρχουν ακόμα κατάλοιπα της γραφειοκρατίας και ανεπάρκεια στην επιβολή του νόμου.
- Υπάρχουν κρούσματα φοροδιαφυγής και λαθραίων εισαγωγών. Αν και η κατάσταση έχει βελτιωθεί χάρη στους σχετικούς ελέγχους, απέχει ακόμα από το να χαρακτηριστεί ικανοποιητική. Ιδιαίτερα επίσημο για τις ελληνικές εταιρείες είναι η μη καταβολή εισαγωγικών δασμών από ορισμένες ανταγωνίστριες εταιρείες, οι οποίες συνήθως μεταφέρουν την χαμηλή τιμή εισαγωγής του ίδιου του προϊόντος ή των πρώτων υλών παραγωγής του στην τιμή διάθεσής του στη αγορά. Ο παράγοντας αυτός θεωρείται από τους σημαντικότερους όσον αφορά στην τιμή των ελληνικών προϊόντων σε επιβαρύνσεις, σε σχέση με τα ανταγωνιστικά τους στη βουλγαρική αγορά.
- Τέλος, όσον αφορά τα προβλήματα που υπάρχουν στη βουλγαρική νομοθεσία είναι η απουσία Υποθηκοφυλακείου, γεγονός που προκαλεί ασάφεια στα ιδιοκτησιακά καθεστάτα των προς αγορά ακινήτων.
- Προβλήματα συναντάμε στις τελωνειακές διαδικασίες σχετικά με τους δασμούς και τις καθυστερήσεις στα σύνορα. Όπως προαναφέρθηκε, υπάρχει το φαινόμενο των εκτεταμένων λαθραίων εισαγωγών.
- Σε ορισμένα προϊόντα προέλευσης Ε.Ε., κυρίως αγροτικές πρώτες ύλες (π.χ. αλεύρα) η μεταποιημένα προϊόντα (π.χ. μακαρόνια, φρυγανιές, παγωτά), οι βουλγαρικοί εισαγωγικοί δασμοί, έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί από τις διάφορες συμφωνίες της Ε.Ε. είναι αρκετά υψηλοί. Έτσι, οι ελληνικές παραγωγικές εταιρείες που θέλουν να κρατήσουν την ποιότητα του προϊόντος τους σε ικανοποιητικά επίπεδα, το διαθέτουν σε τιμές υψηλότερες από αυτές των βουλγαρικών. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα γίνεται εκτροπή εμπορίου από την Ε.Ε. προς τις χώρες CEFTA ή την Τουρκία, λόγω των διμερών Συμφωνιών Ελευθέρου Εμπορίου.
- Υπάρχει δυσκολία λήψης, μικρών κυρίως δανείων, από τις Τράπεζες. Το τελευταίο διάστημα όμως γίνεται σοβαρή προσπάθεια από την μεγάλη είσοδο

ελληνικών κυρίως τραπεζών στη Βουλγαρία για τη λύση αυτού του προβλήματος.

- Μια σημαντική επίσης δυσκολία υπάρχει στην τιμολόγηση των προϊόντων και στους παράγοντες που επιβαρύνουν την τιμή τους. Στο βαθμό που οι πρώτες ύλες παραγωγής προμηθεύονται από την εγχώρια αγορά, αυτές δεν επιβαρύνουν σημαντικά την τελική τιμή. Επειδή όμως οι ελληνικές παραγωγικές μονάδες στη Βουλγαρία προσπαθούν να διατηρήσουν ικανοποιητική την ποιότητα του προϊόντος, αναγκάζονται να εισάγουν τις πρώτες ύλες, οπότε η επιβάρυνση της τελικής τιμής είναι υπολογίσιμη. Το ίδιο ισχύει και για τα ελληνικά προϊόντα που δεν παράγονται στην Βουλγαρία, αλλά εισάγονται. Βέβαια, το εργατικό κόστος στη Βουλγαρία είναι χαμηλό (περίπου το 40% του εργατικού κόστους στην Ελλάδα) και το ποσοστό συμμετοχής του στην τελική τιμή είναι μικρό.

5.7 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι προοπτικές μεγαλύτερης βελτίωσης των σχέσεων με τη Βουλγαρία είναι σημαντικότερες καθώς οι Βούλγαροι καταναλωτές δείχνουν μια ιδιαίτερη προτίμηση στα ελληνικά προϊόντα.

Το γεγονός επίσης ότι ένας αρκετά μεγάλος αριθμός Ελλήνων επιχειρηματιών έχει προχωρήσει σε επενδυτικές πρωτοβουλίες παίζει ένα καθοριστικό ρόλο στην ολοένα και μεγαλύτερη διείσδυση των ελληνικών προϊόντων στις αγορές της Βουλγαρίας.

Οι προοπτικές για τις δυνατότητες της ελληνικής δραστηριότητας ενισχύονται από το γεγονός ότι αναφερόμαστε σε μια οικονομία που την τελευταία δεκαετία κάνει τα πρώτα ανοίγματα της στην ελεύθερη αγορά και οι ευκαιρίες για εκμετάλλευση στη Βουλγαρία είναι μεγάλες. Τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα για την Ελληνο-Βουλγαρική συνεργασία αναφέρονται παρακάτω:

- ❖ Η “δυτικοποίηση” της βουλγαρικής κοινωνίας και η αλλαγή στον τρόπο ζωής και στα καταναλωτικά πρότυπα συνεργούν στη συνεχή αύξηση των εισαγόμενων προϊόντων όπως τα τρόφιμα, τα δερμάτινα είδη, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ιδιαίτερα τα ενδύματα κ.ά. Στα προϊόντα αυτά η Ελλάδα έχει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστριών

χωρών όπως η Ισπανία ή η Ιταλία ή ακόμα και η Πορτογαλία καθώς η ποιότητα των ελληνικών προϊόντων είναι εφάμιλλη αυτής των προαναφερόμενων χωρών, η τιμή τους χαμηλότερη και το κόστος μεταφοράς τους μικρότερο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένα προϊόντα με βάση τις εισαγωγές που πραγματοποιεί η Βουλγαρία:

- Πορτοκάλια, ρύζι, μαργαρίνη, ζάχαρη, χυμοί φρούτων και λαχανικών.
- Παπούτσια, τσάντες, ενδύματα δερμάτινα.
- Μάλλινα, βαμβακερά κ.λπ. υφάσματα και ενδύματα.

- ❖ Μεγάλες δυνατότητες υπάρχουν στον γεωργικό τομέα. Νόμοι για την προστασία του και την ενίσχυση του καθώς και λήψη μέτρων ανάπτυξης μέσω επιδοτήσεων, εγγυημένων δανειοδοτήσεων και φοροαπαλλαγών βοηθούν στην αύξηση της ζήτησης και ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ιδιαίτερα σε είδη γεωργικού εξοπλισμού. Παράλληλα ενδυναμώνει τον κλάδο των κατασκευών εξαιτίας της χρηματοδότησης του γεωργικού παγίου κεφαλαίου. Όλα αυτά είναι προς όφελος των Ελλήνων επιχειρηματιών και ιδιαίτερα εκείνων που ασχολούνται με την παραγωγή και διάθεση μικρών γεωργικών μηχανημάτων σύγχρονων συστημάτων καλλιέργειας και λιπασμάτων. Επίσης οι επιχειρηματίες που εμπορεύονται σπόρους και γεωργικά φάρμακα θα επωφεληθούν από την εφαρμογή του νόμου αυτού.
- ❖ Σημαντική επίσης είναι η δυνατότητα στον τομέα των υποδομών όπως δρόμων, λιμανιών κ.λπ. και στον τομέα της ανοικοδόμησης κατοικιών, κτιρίων-γραφείων, εμπορικών κέντρων κ.λπ. Οι ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες έχουν ένα ευρύτατο πεδίο δράσης στους τομείς αυτούς είτε συνεργαζόμενες με αντίστοιχες βουλγαρικές επιχειρήσεις είτε συμμετέχοντας με άλλες Ευρωπαϊκές σε διαγωνισμούς ανάληψης έργων.
- ❖ Ο τουρισμός στη Βουλγαρία είναι ένας κλάδος που τώρα αρχίζει να αναπτύσσεται και οι δυνατότητες που υπάρχουν είναι μεγάλες. Τόσο για τις ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις όσο και για τις επιχειρήσεις παραγωγής ξενοδοχειακού εξοπλισμού.
- ❖ Η αξιοποίηση των δικτύων διανομής μέσω Βουλγαρίας κυρίως τροφίμων και διαρκών καταναλωτικών αγαθών για την κάλυψη των αναγκών χωρών όπως η Ουκρανία, η Ρωσία και οι χώρες της ευρύτερης περιοχής του Εύξεινου Πόντου αποτελεί μία ακόμα προοπτική αξιοποίησης που προσφέρει η χώρα

αυτή. Ειδικότερα η ατμοπλοϊκή σύνδεση με τα λιμάνια της Βάρνα και του Μπουργκάς αλλά εντονότερη δραστηριοποίηση των ελληνικών εταιρειών στη Μαύρη Θάλασσα μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην προώθηση προϊόντων στις προαναφερόμενες χώρες.

- ❖ Ένα επίσης σημαντικό ρόλο στην υποβοήθηση της χώρας μας για την ανάπτυξη του διαβαλκανικού της εμπορίου μπορούν να παίξουν οι υπάρχουσες ελεύθερες ζώνες στη Βουλγαρία.
- ❖ Ιδιαίτερης σημασίας είναι η συνεργασία μας με τη Βουλγαρία μέσω των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα αυτών που αφορούν τη διασυνοριακή συνεργασία στα πλαίσια του PHARE-JOPP και του INTERREG II.

Το *PHARE JOPP* απευθύνεται κατά προτεραιότητα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επιθυμούν να επενδύσουν στα πλαίσια μικτών επιχειρήσεων στη Βουλγαρία.

Οι διευκολύνσεις που παρέχει το πρόγραμμα είναι οι ακόλουθες:

1. Χρηματοδοτεί σεμινάρια και άλλες εκδηλώσεις σε μικτές Ελληνοβουλγαρικές επιχειρήσεις έως και 50% των εξόδων που διατίθενται για το σκοπό αυτό.
2. Χρηματοδοτεί μελέτες σκοπιμότητας έως και 50% των εξόδων για την κατάρτιση μιας τέτοιας μελέτης.
3. Χρηματοδοτεί με κεφαλαιακές ανάγκες (μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες) μικτών επιχειρήσεων.
4. Χρηματοδοτεί την τεχνική υποδομή (εκπαίδευση προσωπικού, μεταφορά τεχνογνωσίας κ.λπ.) μικτών ελληνοβουλγαρικών επιχειρήσεων έως και 50% των εξόδων τους που διατίθενται για το σκοπό αυτό.

Το INTERREG II προωθεί τη συνεργασία μεταξύ της Βουλγαρίας και της Ελλάδος στους ακόλουθους τομείς:

A. Βασικές Υποδομές:

Βελτίωση χερσαίων υποδομών μεταφορών

Βελτίωση σιδηροδρομικών υποδομών μεταφορών

Βελτίωση λιμενικών υποδομών μεταφορών

Μεθοριακοί σταθμοί

Τηλεπικοινωνίες

B. Αγροτικός τομέας

Πρόληψη της καταστροφής των δασών από πυρκαγιές και η αξιοποίηση των κοινών υδάτινων πόρων για τη γεωργία

Αναβάθμιση των δομών στήριξης των αγροτικών προϊόντων, μέσω νέων δομών marketing.

Συνεργασία για την καθιέρωση νέων θεσμών όπως η συμβολαιακή γεωργία.

Γ. Ενίσχυση οικονομικής βάσης

Διασυννοριακή συνεργασία επιχειρήσεων και φορέων Ελλάδας - Βουλγαρίας σε οικονομικά και εμπορικά θέματα. Συγκεκριμένα η συνεργασία για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία μόνιμων δομών διευκόλυνσης του εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου, την ενθάρρυνση και στήριξη κοινών επιχειρηματικών δράσεων, την κοινή εκμετάλλευση ενέργειας και φυσικών πόρων και την άμεση συνεργασία στην έρευνα και τεχνολογία των αντίστοιχων φορέων.

Δ. Ποιότητα ζωής - περιβάλλον

Ενίσχυση συνεργασίας στον τομέα της υγείας και κυρίως σε θέματα επιδημιολογίας.

Προστασία και διαχείριση των οικοσυστημάτων.

Διατήρηση παραδοσιακών οικισμών.

Προστασία και διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος ιδιαίτερη ενδιαφέροντος.

Οργάνωση των δρυμών και ορεινών όγκων για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

Ε. Αξιοποίηση ανθρωπίνου δυναμικού

Κατάρτιση εργατικού δυναμικού και μεταφορά τεχνογνωσίας σε τομείς οικονομικής και επιστημονικής συνεργασίας καθώς και στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

- ✓ Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το έργο που αφορά την κατασκευή πετρελαιοαγωγού μήκους 30 χλμ. από το λιμάνι του Μπουργκάς στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης. Ο αγωγός ο οποίος θα μεταφέρει πετρέλαιο με τάνκερς από το ρωσικό λιμάνι Νοβοροσίσκ θα έχει κόστος κατασκευής 300 εκ. δολ. ΗΠΑ, ενώ 400 εκ. δολ. ΗΠΑ προβλέπεται ότι θα επενδυθούν σε έργα υποδομής στα δύο λιμάνια.
- ✓ Σημαντική παροχή βοήθειας στις ελληνικές επιχειρήσεις που συνεργάζονται με αντίστοιχες βουλγαρικές για την ανάπτυξη κοινών επενδυτικών

πρωτοβουλιών μπορεί να προσφέρει και το Βούλγαρο-Αμερικανικό Ταμείο Επιχειρήσεων. Το ταμείο που χρηματοδοτεί όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα τα τρόφιμα και τις αγροτικές επιχειρήσεις, κυρίως τις μικρές και τις μεσαίες.

- ✓ Η παρουσία των ελληνικών τραπεζών στη Βουλγαρία προσφέρει ιδιαίτερη βοήθεια στις ελληνικές επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα η Eurobank κάνει μια προσπάθεια να καλύψει μία από τις αδυναμίες του βουλγαρικού τραπεζικού συστήματος που είναι η αποφυγή μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης που στερεί τις επιχειρήσεις από αναγκαία κεφάλαια¹².

5.7.1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΗΣ

Εάν υλοποιηθούν τα σχέδια της ανάπτυξης των βαλκανικών αγορών σύμφωνα με τους διεθνείς σχεδιασμούς, τότε αναντίρρητα η ανάπτυξη των βαλκανικών οικονομιών θα αποκτήσει πλέον σύντονους και ταχείς ρυθμούς. Παράλληλα, αναμένεται να βελτιωθεί ο υποκειμενικός παράγοντας προσαρμοζόμενος κατάλληλα στις νέες συνθήκες οι οποίες φυσικά θα συνοδεύονται και από την κατάλληλη χρηματοδότηση. Η αναδημιουργία αυτή θα συμβάλλει στην αύξηση του επιπέδου διαβίωσης και φυσικά στην αύξηση της καταναλωτικής ικανότητας του πληθυσμού των δύο υπό εξέταση χωρών.

Στην προοπτική που διανοίγεται για τις βαλκανικές οικονομίες και αγορές ο ρόλος των δικτύων / καναλιών διάθεσης και διανομής αυξάνεται καθώς και το ειδικό βάρος τους στο βαθμό που οι μεγάλες παραγωγί επιχειρήσεις τόσο της Δυτικής Ευρώπης όσο και του υπόλοιπου κόσμου θα προτιμήσουν να περιορίσουν το λειτουργικό κόστος των επενδύσεων τους στις βαλκανικές οικονομίες περιορίζοντας την εμπορική τους ανάπτυξη και δίδοντας τη διάθεση των προϊόντων τους στα υφιστάμενα δίκτυα / κανάλια διάθεσης και διανομής.

Ωστόσο, αναγκαίοι παράγοντες για τη θετική εξέλιξη που προδιαγράφεται είναι η δόμηση, στη σημερινή περίοδο, ισχυρών αμιγών δικτύων / καναλιών διανομής και διάθεσης προϊόντων με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Οριζόντια διακλάδωση σε περισσότερες από μία αγορές

---

¹² Ενημερωτικό φυλλάδιο που εκδίδεται από το ΔΠΕΚ, Μάρτιος 1999.

- Μεγάλος αριθμός σημείων πώλησης
- Χαμηλό λειτουργικό κόστος
- Δυνατότητες ασφαλούς μεταφοράς
- Εξειδικευμένο προσωπικό

Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι απαραίτητα για κάθε ένα δίκτυο / κανάλι διανομής και διάθεσης οποιουδήποτε προϊόντος με στόχο την εξασφάλιση της αποκλειστικής διάθεσης μιας σειράς προϊόντων από ένα ορισμένο αριθμό επιχειρήσεων. Σήμερα, η κατάσταση δεν είναι η ιδανική και ούτε θα μπορούσε να ήταν. Όμως βάσει της υπάρχουσας εμπειρίας, η κατάσταση δεν αποπνέει απαισιοδοξία για το μέλλον. Αντίθετα, μάλλον δίνει αισιόδοξα μηνύματα, εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη και η αποκτηθείσα εμπειρία από τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, όπως π.χ. της Ουγγαρίας.

Βέβαια, στην πρόοδο του χρόνου θα επέλθει μία συγκέντρωση των δικτύων / καναλιών διάθεσης και διανομής στην ευρύτερη βαλκανική αγορά ως απόρροια των διαδικασιών ενσωμάτωσης της στην ευρωπαϊκή. Ίσως, η διαδικασία αυτή είναι και το σημείο στροφής για τα υφιστάμενα σήμερα σχήματα. Όμως, τουλάχιστον μια δεκαετία, κάτω από τις ευνοϊκότερες συνθήκες, χωρίζει το παρόν στάδιο ανάπτυξης από την επερχόμενη ενσωμάτωση, ένα μάλλον μεγάλο διάστημα χρόνου ικανό να εδραιωθεί μια στιβαρή επιχείρηση στο χώρο.

5.7.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ανάπτυξη της αγοράς της Βουλγαρίας παρουσιάζει σημαντική υστέρηση στην προσαρμογή προς τα δεδομένα της οικονομίας της αγοράς, γεγονός που έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς, κύρια σε όρους καταναλωτικής ισχύος. Ο αρνητικός παράγοντας της μειωμένης μέχρις ορίων καταναλωτικής ισχύος δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη του εμπορίου και φυσικά στην εξέλιξή του σύμφωνα με τις σύγχρονες μορφές της οικονομίας της αγοράς.

Η κατάσταση αυτή επιδρά αρνητικά και στην εξέλιξη των δικτύων διάθεσης και διανομής προϊόντων, διαρκών και άμεσων καταναλωτικών αγαθών, εμποδίζοντας την κερδοφορία τους και κατά συνέπεια την ανάπτυξη και διακλάδωσή τους.

Μολονότι, η περιορισμένη οικονομική πρόοδος είναι δεδομένη στις υπόψη αγορές αμιγή δίκτυα / κανάλια διανομής και διάθεσης προϊόντων λειτουργούν με σχετική επιτυχία, εάν κριθούν από την απόδοσή τους, τη χρονική διάρκεια των δραστηριοτήτων τους και φυσικά τον αριθμό των εργαζόμενων σ' αυτά.

Βάσει των ιστορικών δεδομένων για την ανάπτυξη και λειτουργία της οικονομίας στην ευρύτερη βαλκανική αγορά αλλά και υπό το φως των σύγχρονων μετεξελίξεων που η οικονομική ζώνη των Βαλκανίων υφίσταται κάτω από την επίδραση των δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, η ανάπτυξη των σύγχρονων δικτύων διάθεσης και διανομής βρίσκεται ακόμα σε διαδικασία εξέλιξης. Η πρόοδος ή μη αυτής της εξέλιξης καθορίζεται όχι μόνο από τις αντικειμενικές δυνάμεις της αγοράς εν γένει αλλά και από τους υποκειμενικούς παράγοντες της κάθε ξεχωριστής αγοράς.

Έτσι, η επιτάχυνση του περιορισμού του κρατικού τομέα στην παραγωγή, η αύξηση των εισροών σε αλλοδαπό κεφάλαιο υπό τη μορφή των ξένων άμεσων επενδύσεων και η σταθεροποίηση των μακροοικονομικών δεδομένων είναι απαραίτητα στοιχεία για την πρόοδο της βουλγαρικής οικονομίας και αγοράς. Ωστόσο, συν τη πρόοδο των συνθηκών αυτών είναι απαραίτητη η βελτίωση της λειτουργίας των αγορών μέσω της συρρίκνωσης της μαύρης αγοράς, της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και της αποδυνάμωσης των παραγόντων εκείνων που πνέζουν ασφυκτικά την αγορά, λόγω του κινδύνου αύξησης του πολιτικού κόστους του προερχόμενου από τους κλυδωνισμούς της προσαρμογής προς την οικονομία της αγοράς.

Θα πρέπει επίσης να τονίσουμε ότι στα πλαίσια της ανάπτυξης και διαμόρφωσης της οικονομίας, η Βουλγαρία έχει υποβάλλει αίτηση για να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις σχετικά με τους όρους προσχώρησης.

Η Ε.Ε βοηθά στον εκσυγχρονισμό της βουλγαρικής κοινωνίας με σημαντική χρηματοδοτική ενίσχυση καθώς και με ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βασιλακάκης Ευάγγελος: Το νομικό πλαίσιο των ξένων επενδύσεων στη Βουλγαρία, Εκδ. Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη 1996
2. Καραφωτάκης Ευάγγελος: Οι Βαλκανικές οικονομίες στο πρώιμο στάδιο μετάβασης 1990-1996, Εκδ. Σταμούλης, Αθήνα 1999
3. Καραφωτάκης Ευάγγελος: Το εμπόριο και τα δίκτυα διανομής και διάθεσης προϊόντων στην ΠΓΔΜ και στη Βουλγαρία, Εκδ. Σταμούλης, Αθήνα 2001
4. Κούτσικος Παναγιώτης: Η οικονομική συνεργασία Εύξεινου Πόντου – ΟΣΕΠ , Αθήνα 1998
5. Μαρούδας Λεωνίδας – Τσαρδανίδης Χαράλαμπος: Οι Ελληνο-Βουλγαρικές σχέσεις, σύγχρονες οικονομικές και πολιτικές διαστάσεις, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1995
6. Συλλογικό Έργο: Βαλκάνια (Αλβανία-Βουλγαρία-Ρουμανία-χώρες τ. Γιουγκοσλαβίας) , Εκδ. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1997

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

1. «Βουλγαρία», Ναυτεμπορική Ειδική Έκδοση, Απρίλιος 1998-Σεπτέμβριος 2000
2. «Βαλκάνια» , Εφημερίδα Ημερησία, Ειδική Έκδοση, Νοέμβριος 1997
3. «Η Γέννα του πολέμου» , Ηλίας Φλέγκας, Ναυτεμπορική, Σεπτέμβριος 1997
4. «Οι ελληνικές επιχειρήσεις πέραν των συνόρων» , Άννα Διαννά, Εφημερίδα ΕΞΠΡΕΣ, Σεπτέμβριος 1999

ΛΟΠΙΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος – Ε.Σ.Υ.Ε
2. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά
3. Επιχειρηματικός Οδηγός Βουλγαρίας , ΔΠΙΕΚ 1998
4. Οικονομική έκθεση της Ιονικής Τράπεζας για τη Βουλγαρία , 1999

